ÇARŞAMBA
8
TEMMUZ
1936

TAN EVI
Gazetecilik, Matbaacılık, Klişecilik
TELEFON : 24318, 24319, 24310.
TELGRAF : TAN, İSTANBUL
İKİNCİ YIL — No. 438.
5 KURUŞ

TAN

SİYASAL GÜNDELİK GAZETE

Kredi kooperatifleri nizamnamesi ile köylü zararlı krediden kurtulacak
[Yazısı 3 üncü sayfada]

Konferansın âkıbetinden endişe ediliyor!

Milletler Cemiyeti Asamblesinde neler gördüm, neler işittim?

İlk defadır ki, bir devlet reisi, Cenevreye, devletinin nasıl battığını anlatarak medet ummağa geliyordu

30 Haziran günü Cenevrenin manzarası - Uluslar Kurumunun içi ve dışı - murahhaslar, gazeteciler, seyirciler - Negüs! perde açılıyor!

[Sureti mahsusada Montrö ve Cenevreye giden arkadaşı mız A. N. Karacan yazıyor]

— 1 —

30 Haziran günü. Cenevrede, Uluslar Kurumu Asamblesine gitmeye hazırlanıyoruz. Bu toplantı hürmetine, şehir bayraklarla donatılmış. Herkes, bir antre kartı bulmak ve içtimada bulunmak telâşı içinde. Fakat bütün, yerler bir gün evvelden kapandığı için müracaatlar reddediliyor. Şehrin öğleden sonraki manzarası, -sanki saat altıda başlıyacak büyük bir futbol maçına gidecekmişiz gibi!- tenha, durgun bir manzaradır. Bütün heyecan bir Congestion halinde, Uluslar Kurumu binasının etrafında toplanmıştır: Polisler, fotoğrafçılar, caddelerin iki tarafını kuşatmış halk kordonları ve bunların arasından geçerek içlerindeki murahhasları giriş kapıları önüne döken sayısız, güzel, çeşit çeşit otomobiller, içeride, herhalde alelâdenin fevkinde bir şeyler olacağında şüphe bırakmıyorlar.

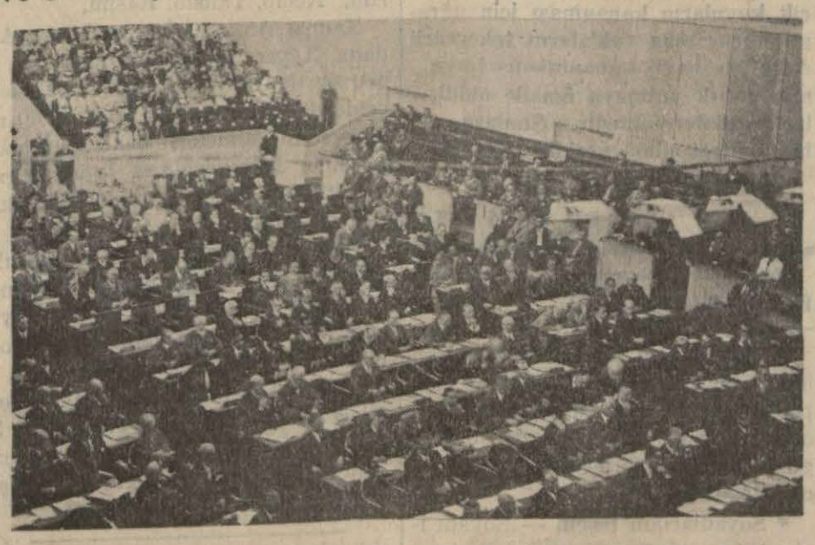

Asamble'nin Negüsün beyanatını dinlediği günkü manzarası

Bilvâki müteaddit defadır ki, çöller ve denizler aşarak gelen bir Krallar Kralı, biraz sonra, bütün dünyanın şu çatı altına toplanmış murahhaslarına, binlerle senedenberi devam eden bir Afrika devletinin altı ay içinde nasıl ateşte yanıp gazda boğulduğunu ve hangi şartlar içinde battığını anlatacaktır. Sanki eski Yunan trajedilerine ait bir efsaneyi andıran bu hakikattir ki, dünya milletlerinin gûya sulh ve emniyet ideali üzerine kurdukları bu muhteşem bina etrafında bu kesif tiyatro alâkasının uyanmasına sebep oluyor. Kolay ele geçer fırsat değil: Abanoz renkli İmparator Haile Selâsiyenin yüzünü görecek ve sesini dinliyeceğiz!

*

Elimdeki kartı göstererek büyük bir kapıdan içeri girdim: Bir borsa meydanını andıran kalabalık bir hol!. Taş merdivenlerden çıktım,yüzlerce gazetecinin çalıştığı ve telefon odalarile dolu kalabalık bir salona bakan bir koridor! Bir kapıdan daha içeri girdim ve numaralı yerime yerleştim.

Şimdi, gördüklerimi, oldukları gibi size anlatmaya ve Uluslar Kurumunun hakiki mahiyetini daha iyi kavrıyabilmeniz için onu küçük, objektif resimlerden mürekkep bir film pak gibi canlı bir realite terkibi halinde size göstermeğe çalışacağım.

Büyük bir transatlantik kadar uzun, tavanı bir canbazhane kadar yüksek, kademeli riyaset kürsülerile parlâmentoları, yanyana ve arkaarkaya sıralarile akademileri ve çepçevre galerilerile tiyatroları andıran büyük, müstatil bir salon tasavvur ediniz. Her taraf hıncahınç kalabalık. Gözümü kuşbakışı salonda gezdirdiğim zaman aşağıki sıraların üzerinde dünyanın bütün meşhur diplomatlarını görüyorum. İşte önde, ikinci sırada, meşhur Eden! Uzun boylu jaket atay giymiş, genç bir adam! Fakat resimleri ve şöhreti kadar yakışıklı bir tesir bırakmıyor. Daha geride, Litvinof, bir mektep sırasına oturmuş bir talebe gibi, boyuna bir şeyler yazıp duruyor. İleride, Leon Blum, bir gazete okuyor ve daha birçok diplomatlar, okuyorlar, yazıyorlar, fani insanlar gibi biribirlerile konuşup gülüşüyorlar. Murahhasların sıraları gerisinde, kor diplomatiğe ayrılmış bir amfiteatr göze çarpıyor. Bir amfiteatr ki, sıralarına,

[Arkası 6 mcıda]

Ali Naci KARACAN

Mahkûm edilmiş bir millet namına

Habeşler İngilizlerden iki milyon İsterlin istiyorlar

Londradaki Habeş elçisi bir beyanname neşretti

Londra, 7 (A.A.) — Londradaki Habeş elçisi Doktor Martin, dün "mahkûm edilmiş bir millet namına" Ingilizlere hitaben bir beyanname neşrederek Habeşistanın Italyanlar tarafından işgal edilmemiş olan kısmının müdafaası için hiç olmazsa iki milyon Ingiliz lirası ikrazda bulunulmasını istemiştir.

Bir İngiliz gazetesinin şiddetli neşriyatı

Londra, 7 (A.A.) — Gazeteler, dün, Avam Kamarasında Eden'in artık Almanyadan Ingiliz muhtırasına vevap vermesini istemeğe mütemayil olmadığı suretindeki sözlerini ehemmiyetle kaydetmektedirler. Italyaya karşı tatbik edilmekte olan zecrî tedbirlerle meşgul bulu-

[Arkası 3 üncüde]

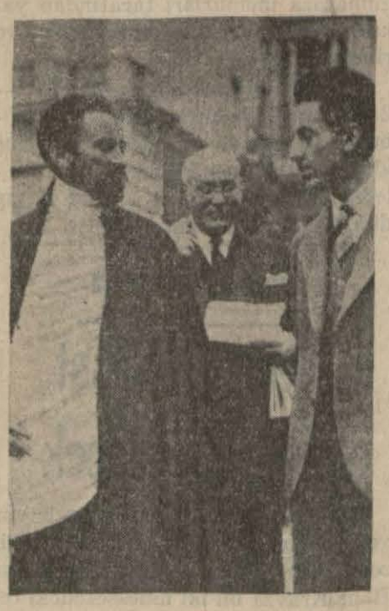

Dr. Martin Habeş İmparatoru ve veliahtle beraber

Üniversitedeki ecnebî profesörler

Bazı profesörlerin mukavelelerinin feshedileceği haberi doğru değil

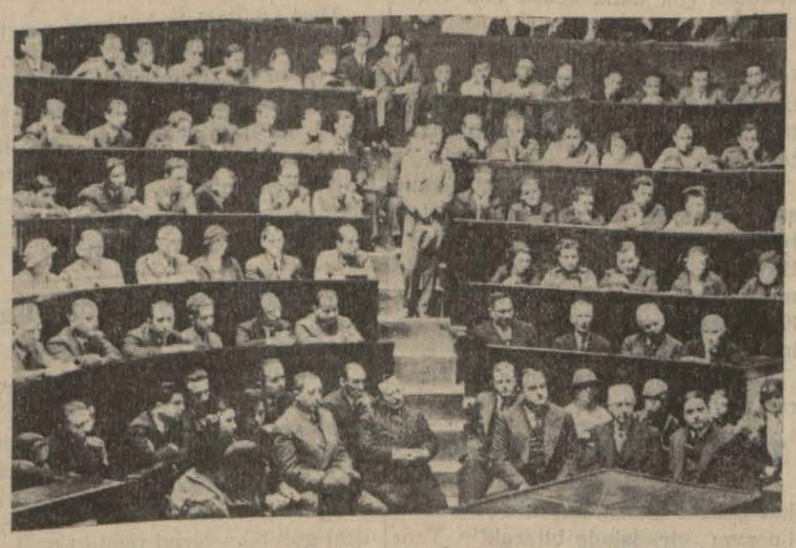

Üniversitedeki teşrihanenin açılma töreninden bir intiba

[Yazısı 3 üncüde]

Ankarada İngilterenin yeni projesi iyi tesir bırakmadı

Harpte Türkiye bitaraf olursa harp gemileri serbestçe geçebilirmiş!

Konferanstaki müzakereler

Montrö, 7 (Tan) — Montröde toplanmış olan Boğazlar konferansı, İngiliz projesi üzerindeki tetkiklerine, bu sabahki celsesinde de devam etmiştir.

İtalyan hükûmeti, Montrö konferansına iştirak etmiyeceğini, henüz resmen bildirmemiştir. Müzakereler iyi bir hava içinde cereyan etmektedir.

İngiliz Projesine yalnız Sovyetler muhalefet ettiler

Havas bildiriyor: Boğazlar konferansının umumî celsesi, dün sabah tevdi edilen İngiliz plânının, Sovyetler birliği delege heyetinin muhalefetine rağmen, müzakereye esas olarak kabul etmiştir. İngiliz plânı, Türk projesinde bir sıra tadilâtı ihtiva etmektedir. Türkiye delege heyeti, dünkü toplantıda, tecim gemilerinin tatbik edilecek sağlık resimlerinin yüzde altmış azaltılmasını kabul etmiştir. Türkiye delege heyeti, İngiliz plânını, İngiliz ve Türk delege heyetleri arasında son Cenevre görüşmeleri esnasında elde edilen anlaşma üzerine müzakereye esas olarak kabul etmiştir.

Neşredilen tebliğ

Boğazlar konferansının bugünkü sabah celsesinden sonra neşredilen tebliğ şudur:

Konferans, İngiliz delege heyeti tarafından teklif edilen mukavele projesi metninin müzakeresine devam etmiştir.

Yedinci ve sekizinci maddeler kabul edilerek tahrir komitesine gönde

[Arkası 7 incide]

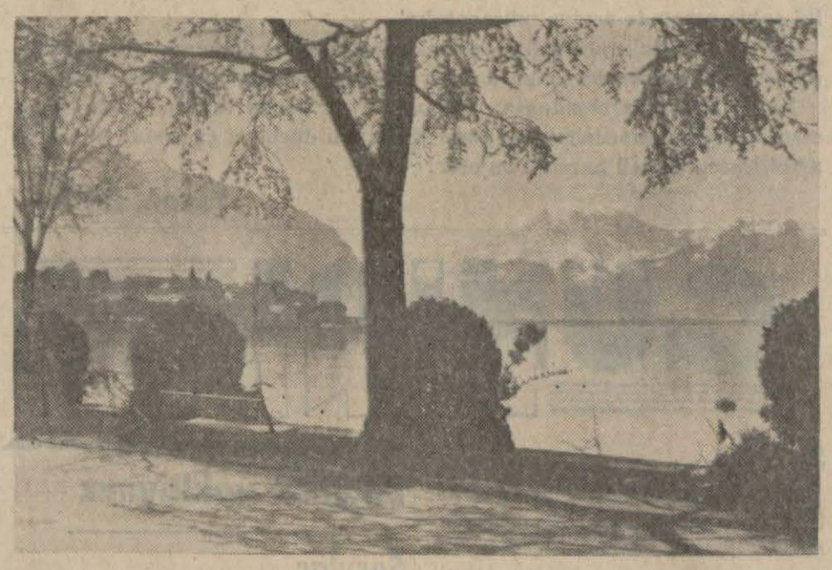

Konferansın toplandığı Montröden güzel bir manzara

İngilterenin verdiği projenin tam metnini 7 incide neşrediyoruz

İtalyanlar naza çekiyorlar!

Montröye gelmek için Akdeniz anlaşmasının feshi lâzımmış!

Ve illâ gelemezlermiş! Fransızlar diyorlar ki: İtalya mademki tatmin edilmemiş, tedbirleri niye kaldırdık?

Roma, 7 (A.A.) — Havas: Salâhiyettar mahfeller, İtalyan aleyhtarı Akdeniz anlaşmaları mer'i kaldığı müddetçe, İtalyanın Montrö Konferansına iştirak etmiyeceğini teyit etmektedirler. Bu mahfeller, İtalyanın Brüksel Lokarno konferansında hazır bulunmak için henüz bir davet al-

(Arkası 7 inci sayfamızdadır)

Habeşler

İtalyanın hava erkânı harbiye reisini öldürdü

Londra, 7 (Tan) — Adisababadan başka bir şehire uçmak teşebbüsünde bulunan 9 İtalyan hava zabiti henüz teyit edilmemiş bir habere göre, Habeşler tarafından kurulan bir pusuya düşerek ölmüşlerdir.

Ölenler arasında Habeşistanın İtalyan hava kuvvetleri erkânı harbiyesi başkanı ve Amba Alağide ilk defa uçan Antoniyo Bokaçelli bulunmaktadır.

Kaçakçı kayıkçılar

Çeşme sularında bir müsademe

İzmir, 7 (Tan) — Gümrük muhafaza memurları Çeşmede kara sularımızda üç Yunan kayığının balık avladıklarını görmüşler ve üzerlerine motör sevketmişlerdir. Kayığın birinden motöre ateş açılmıştır. Müsademe olmuş, motörümüz yaklaşmış içindekiler kayığa girmişlerdir. Dört Yunanlı tayfa yakalanmış, kayık sahile getirilmiştir. Balıkçılar Adliyeye verilmişlerdir.

Danzig işi sarpa sarıyor!

Plebisit yapılırsa Almanya ezici ekseriyet kazanacak

Lehsitan, bu işte zayıf davrandığı takdirde, İngiltere meseleyi Uluslar Kurumuna verecek

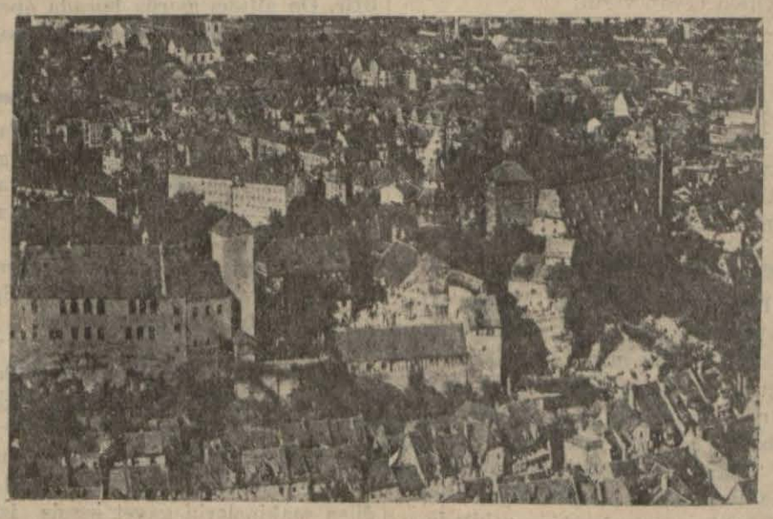

Danzig'in umumî görünüşü

Berlin, 7. (A.A.) — Greiser, dün bütün gün nasyonal-sosyalist liderlerile görüşmüştür. Bu görüşmelerin mevzuu hakkında hiç bir şey ifşa edilmemiştir.

Siyasî mahafil, Dantzig meselesinin Berlin ile Varşova arasındaki iyi anlaşma için bir engel teşkil etmemesi lâzım geldiğini kaydetmektedirler.

Havas ajansının muhabiri, nazi liderlerinin Dantzig âyan reisine son derecede itilâfcuyâne bir hattı hare-

[Arkası 3 üncüde]

GÜNAŞIRI

Düello

Güvertedeydim. İkindi güneşi altında ada vapuru bir cıva denizinde yüzüyordu. Önümden, geniş ve gürültülü adımlarla iri ayaklar geçti. Bak - tım: Golf pantalonlu bir delikanlı. Yakasında, yabancı bir dünyaya ait siyah bir siyaset markası; dudağında bir ıslık; dolaşıyor... Bir ecnebi yolcu olacak.

Vapur, köprüde bir başka vapur üstüne yanaştı. Çıkarken baktım: O golf pantalonlu, yakası siyah haçlı genç, kalabalığı yararak, üzerine ya - naştığımız vapurun baş tarafına, telâşlı adımlarla koşuyor.. .

Gizli bir şüphe ile iskelede durdum: Birkaç üniversiteli polisin etrafında toplanmış, sinirli seslerle konuşuyordular..

Meğer, güvertede iri adımlarla önümden geçen delikanlı bir Türk çocuğu imiş!..

Polis, onu yakaladığı zaman ben de şikâyetçilere karıştım: Evet, dedim, yakasında bir yabancı rejimin rozetini taşıyordu.

* * *

Gazetelerden öğrendim: Bu genç, beni düelloya davet ediyormuş!

Bu davet te, tıpkı Türk malına vurulmuş o yabancı damga gibi bir sahte kabadayılıktır.

Ben, daha evvel onu, yaşadığı memlekete hürmete davet ederim.. Ta - şıdığı kana mürmete davet ederim... Eğer, mutlaka bir rozet istiyorsa, Atatürk neslinin remzi olan altı ok var.

Yoksa, ceketinde siyah haç taşıyan bir Türk gencinin yakasına, polis yapışmasa bile on sekiz milyon Türkün pençesi yapışır!

Kendisini, bir başka milletin inkılâp havası içinde görmekten gurur duyacak kadar kendi milletinin büyüklüğünden habersiz bir bedbahtlıa, kanunlarımız müsait olsa bile vuruşmazdım: Düello şartlarından biri de iki şahıs arasında seviye müsavatıdır!

Eğer, onun yakasını polise vermekle bu yabancı damgadan kurtarabildimse, kendisinden bir ölüm davetiyesi değil, bir teşekkür beklerim.

Yok, yine kurtaramadımsa, o zaman siyah haçını taksın, tabancasını alsın ve ayna karşısına geçip göreceği hayali düelloya çağırsın: Günahını affettirecek en asil hareket bu olur!

Yusuf ZİYA

GÜNÜN İÇİNDEN

Sükût!..

Uluslar Kurumu binasında her türlü gürültüye karşı tedbirler alınmıştır. Bir defa binadan içeri girebil mek için birkaç gün evvlden duhuliye kartı almak lâzımdır.Bu kartlarda öyle deyme adama verilmemektedir. Herhangi bir kimsenin binaya girme si için birkaç gün evvelinden müsaade alması lâzımdır. Tasavvur edin ki, Danzig meselesini müdafaa için Cenevreye gelen, serbest şehrin âyan reisi Greiser bile kapıda derdini zor anlatmış ve bin türlü müşkülâtla içeri girebilmiştir .

Toplantı salonunun her tarafında gürültüye mâni olmak için, "sükût!„ diye tablolar asılmış ve herkese ev - velâ burada sükûtun hâkim olduğu hatırlatılmak istenmiştir.

Hatta Habeşistanın ilhakını konuşmak mevzubahsolduğu sırada âzalar dan Eden

"— Sükût!„ diye asılı levhaya bak mış; ve boğaz dokuz boğumdur diye susmuş!...

Öksürüğe karşı

Uluslar Kurumu binasında her türlü gürültüye karşı tedbirler alınmıştır, demiştik.. Geçenlerde ileri gelen devletlerden birisinin murahhası nutuk söylerken, gazeteciler locasında bulunan bir gazetecinin gıcığı tutmuş ve mütemadiyen boğulurcasına öksürmeye başlamış. Hatip sinirlenmiş, gazeteci fena olmuş, tam bu esnada salondaki hizmetkârlardan biri gazetecinin yanına yaklaşarak cebinden meyan kökü çıkarmış ve öksüren adama uzatmış. Adam almış ve bunu ağzında eritmeye başlıyarak öksürüğünü dindirmiş. .

Bu hikâyeyi dinliyenlerden birisi sordu:

— Peki Negüs nutuk söylerken İtalyan gazetecileri gürültü çıkardıkları zaman bu cebinde meyan kökü taşıyan hizmetkârlar nerede imiş?

Öteki cevap verdi:

— Böyle bir gürültüye karşı tertibatları yokmuş. Fakat bundan sonra Uluslar Kurumu idaresi karar ver miş, badema hizmetçiler, uşaklar cep lerinde bu meyan kökiie beraber biraz da ot taşıyacaklarmış ve bu suretle gürültü yapanların borularına çanlarına ot tıkayacaklarmış!

Sessizliğin ilânı

İlâncılık başlı başına bir san'attir. Deyme adam ilân yapamaz. İlânı o şekilde tanzim etmek lzımdır ki, gören işiten veya duyan adam alâkadar olsun. Bizde en kabadayı ilâna nihayet havadis arasına karıştırılıp ta "filânca marka bilmem nenin herkes tarafından beğenildiği cümlei müstahberatımızdandır.„ şeklinde olanlardır. Fakat okuyucu bu "cümlei müstahberatımızdandır„ etiketini görünce derhal işin dalaveresini farkeder.

İlâncılıkta en çok ileri giden memleket Amerikadır. Burada cins cins ilân yapılmaktadır. Bunların içinde insanın hoşuna gidenler, olduğu gibi sinirlendirenler de vardır. Çünkü sinirlenme ile de müşterinin alâkası bir mal üzerine celbedilebilir.. Fakat aşağıda yazacağımız şekilde garip ve garip olduğu kadar şayanı dikkat ilân nadir görülür. Anlatalım!

Geçen gece sabaha karşı bir Amerikan istasyonunu dinliyorduk. Spiker bir aralık dedi ki:

— Baylar, Bayanlar.. Simdi bir çeyrek saat sükût vardır. Bu sükût size filânca yazı makineleri fabrikası tarafından ikram edilmiştir.

Spiker bu suretle filânca yazı makineleri fabrikası tarafından imal edilen makinelerin gayet sessiz işlediğini ilân ediyordu.

Bilginizi yoklayınız

Sorular

S — Kâğıt parayı ilk defa kim kullanmıştır?

S — Ümitburnu ne zaman keşfedilmiştir?

S — İstanbulda saat 12 iken, Berlinde, Brükselde, Nevyorkta, San Fransiskoda, Şikagoda saat kaçtır?

S — Türkiyede ilk gazeteci kimdir?

S — İlk tnöstler ne zaman teşekkül etmiştir?

Dünkü soruların cevapları

S — İnsanın tabii ömrü ne kadardır?

C — İnsanın tabii ömrü vasati bir hesapla 45-50 dir. Fakat Avrupada bunun 38-50 olduğu görülmüştür.

S — Kadınlar mı, erkekler mi daha çok yaşarlar ?

C — Umumiyetle kadınlar erkeklerden daha çok yaşarlar. Fakat yüksek yaştaki insanlar ve bilhassa asirde erkekler arasında daha fazladır.

S — Mısırdaki Sfenksler neye delâlet ederlerdi ?

C — Mısırdaki Sfenksler aslan vücutlu ve insan çehreli büyük heykellerdir. Eski Mısırlılar indinde bu heykeller güneşi temsil ederlerdi.

S — Tahtelbahir ne zaman icat edilmiştir?

C — Tahtelbahir için ilk tecrübeler 17 inci asırda yapılmıştır. Yalnız ancak geçen asrın nihayetlerine doğru tahtelbahir fikri tahakkuk ettirilmiştir. İlk tahtelbahirler, Fransada Güstav Zede, Gube, Loböf, Amerikada Holland, ve İtalyada Lorenti tarafından tecrübe edilmiştir?

S — İlk opera ne zaman yapılmıştır?

C — Operanın ibdaı Floranseye aittir. On altıncı asırda burada opera tecrübeleri yapılmış ve sonra opera bütün Avrupaya yayılmıştır.

Şükrü Kaya dün Ankaraya avdet etti

Dahiliye Vekili ve Parti Genel Sekreteri Şükrü Kaya, dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir. Şükrü Kaya Haydarpaşa istasyonunda vali ve belediye reisi Muhittin Üstündağ ile diğer zevat tarafından uğurlanmıştır.

SEHİRDE OLANLAR

Gümrükte

Motörin meselesi etrafında tahkikat

Gümrük resminden istifade etmek için motörin diye gümrükten geçirilen petroller hakkında tahkikat devam etmektedir. Bu maddelerin tahlili için kimyagerlerden mürekkep bir kontrol heyeti teşkil edilmiştir. Gümrük idaresi, yalnız bunların mu ayenesile kalmıyarak diğer yüksek resimli maddelere dair birçok nümunelerin muayene neticelerinin de kontrolünü istemiştir. Bu işe de gümrük kimyagerlerinden olmayan ve yeni teşkil edilen büyük kontrol heyeti bakacaktır. Evvelce gümrük kimyahanesinden geçen, şimdi tekrar muayeneye gönderilen ilk nümuneler bir gaz kumpanyasına aittir. Tetkikler on gün kadar sürecektir. Şehrimize gelen Gümrük ve İnhisarlar müsteşarı Adil dün bu işle meşgul olmuş, alâkadarlardan izahat almıştır. Müsteşar bu mesele hakkında demiştir ki:

"— Henüz mesele tetkik halindedir. İzahat vermek zamanı gelmemiştir. Şimdiden fazla söz söylemek araştırmaları işkâl eder.

Burada gümrük ambarlarının liman işletmesine devri hazırlıklarını da gözden geçireceğim.

Gümrüklerde bazı ıslahat yapılacaktır. Gümrük kimyahanesi de Galataya nakledilecek ve ıslah edilecektir.

Bugün hava güzel olacak

Kırk sekiz saat devam eden yağmur, dün öğleden sonra yine şiddetlenmiş, fakat sonra hava tekrar açmıştır. Yeşilköy rasat merkezinin verdiği malûmata göre hava bugün güzel olacaktır. Son 48 saatte yağan yağmurun mikdarı 20 milimetre kadardır.

Yağan yağmurlardan Ortaköy ve Kuruçeşmede çukurlarda birikintiler olmuş, buralarda oturan evsahipleri bu yüzden telâşa düşmüşlerdir. Üsküdar civarında akan seller, Üsküdar Adliye binasını tehlikeye sokacak derecede çok olmuştur. Yağmur ve seller yüzünden yıkılan yer yoktur. Kaza olması lâzımgelen yerlerde derhal tertibat alınmıştır. Yalnız evvelki gece Üsküdarda Valdei Atik camiinin minaresine yıldırım isabet etmiştir. Minarede siperi saika bulunması yüzünden hasar olmamış, yalnız bunun neticesi olarak civar evlerde bulunan elektrik sigortaları patlamıştır.

Pazar sabahları tramvay arabaları fazlalaştırılacak

Tramvay şirketi muhtelif şebekelerde sabahları saat ona kadar çok az araba işletmektedir. Bu yüzden pazar günleri tenzilâtlı tarife cari olan vapurlarla gezmeğe gitmek arzu edenlerden birçoğu bu vapurlara yetişememektedirler .

Halk Akay ve Şirketi Hayriyeye müracaatla mütemadî surette şikâyette bulunmuşlardır.Bu iki idare de yaptıkları tetkikatta halkın bu dileğinin yerinde olduğunu görmüştür.

Bunun üzerine Akay ve Şirketi Hayriye idareleri tramvay şirketine müracaat ederek vaziyeti bildirmişler ve pazar sabahları erken fazla miktarda tramvay işletilmesini talep etmişlerdir.

Tramvay şirketi bu müracaatı hüsnütelâkki ettiğinden bu pazardan itibaren pazar sabahları bütün hatlarda eskisinden bir misli fazla araba işletilecektir.

Bina ve arazi vergileri teşkilâtı

İstanbul vilâyeti hususî idaresine devrolunan bina ve arazi vergileri teşkilâtı kadrosu tamamlanmaktadır. Bina ve arazi tahakkuk müdürlüğüne Afyon vilâyeti defterdarı Zeynelâbidin tayin edilecektir. Zeynelâbidin, Beyoğlu tahakkuk ve İstanbul pul müdürlüklerinde bulunmuştur.

Ne dersiniz?

Kuyular !

Dünyanın hiçbir yerinde nev'ine tesadüf edilmiyen bir zabıta vak'ası vardır ki, bizde senelerdenberi tekerrür eder durur ve her defasında bir cana mal olur. Bu bize mahsus olan vaka, kuyuya çocuk düşmedir.

Elimizden her gün geçen ecnebi gazetelerinde gerçi birçok daha feci ve öldürücü hâdiseler öğreniyoruz; ama kuyuya adam düştüğünden bahsedildiğini görmeyiz. Bunun sebebi şudur ki, oralarda bizim bildiğimiz gibi kuyu pek azdır. Olanların da üstü kapalı ve tulumbalıdır. Kırlarda ve köylük yerlerdeki tek ve münferit tarla kuyularının bile etrafında bir korkuluğu, bir bileziği olduğundan içine adam düşmez.

Gazetelerde her gün bir yavrucağın kuyuya düştüğünü okudukça doğrusu hem o yavrular namına hem de memleketimizde böyle intidaî kazaların hâlâ tekerrür etmesine cidden acımıyor. Gerçi zabıta her gün bu açık kuyuların kapanması için uğraşır durur ama vak'aların tekerrürü daha bir hayli kapanmamış kuyunun çocuk yutmaya âmade olduklarını göstermektedir. Şunlara da bir himmet edilse yeridir

Biz böyle düşünüyoruz.

Siz ne dersiniz ?

KUÇUK HABERLER

*** Eksperlerin imtihanı** — Bugün inhisarlar umum müdürlüğünde eksperlerin imtihanlarına devam edilecektir. Samsun, Izmirde de birkaç gündenberi eksperlerin imtihanları - na başlanmıştır.

*** Soyadlarının tesçili** — Soyadı için nüfus şubelerine verilen beyannameler sıraya konmuştur. Bunların kütüğe tesçil için muameleleri yürütülmektedir. Bu iş iki ay kadar sürecektir.

*** Gümrük muhafaza teşkilâtı** — Gümrük muhafaza teşkilâtı deniz kısmının askerileştirilmesi üzerine otuz kişi açıkta kalmıştır.

*** Kaçak kopye kâğıdı** — Imalâthanesinde tahtaların altında 41 kilo kaçak kopye kâğıdı bulunan Settar muhafaza memurları tarafından yakalanmış ve ihtisas mahkemesine verilmiştir.

*** Kırk gün kırk gece şenlikleri** — 2 Ağustosta başlıyacak olan İstanbulda 40 gün 40 gece eğlencelerine ait hazırlıklarla uğraşmak üzere belediye turizm müdürü Kemal Ragıp dün Atinaya hareket etmiştir.

Havuzlarda

Mevcut tesisat takviye edilecek

İktisat vekâleti tarafından havuz ve fabrikalarda tetkikat yapmak üzere celbedilmiş olan mütehassıs Hans Kravza bu iki müessesedeki tetkiklerini bitirmiş ve raporunu İktisat Vekâletine göndermiştir.

Öğrendiğimize göre, mevcut havuzların meyanında yeni bir havuz daha inşası hakkındaki tasavvurdan vaz geçilmiştir.

Çünkü bunun vücuda getirilmesi için bir hayli masraf ihtiyarına lüzum olduğu anlaşılmıştır. Yalnız Avrupadan makine ve vinçler getirtilmek suretile tesisat takviye edilecek ve bu taktirde gemi tamiratı şimdikinden çok daha ucuza mal olacaktır.

Bu maksatla Almanyadaki bazı fabrikalarla derhal temasa geçilmiştir. Makine ve vinclerin mümkün mertebe çabuk getirtilmesine çalışılmaktadır.

Diğer taraftan Istinye doklarının satın alınması hakkında hükûmetçe tetkiklere devam olunmaktadır. Istinyedeki tesisat biraz eski görülmüş ve satın alındığı takdirde bir hayli masraf yapılması lâzım olduğu anlaşılmıştır.

Mamafih bu bapta henüz kat'î karar verilmemiştir.

Türkiye - İtalya ticareti

Türkiye - İtalya arasındaki muvakkat ticaret itilâfnamesinin müddeti bu ayın yirmisinde bitecektir. Yeni bir ticaret anlaşması için, yakında tarafeyn murahhasları arasında müzakerata başlanacaktır.

Türkkuşu

İlk kamp bu hafta İnönünde açılıyor

İlk Türkkuşu kampı, bu hafta İnönünde açılacaktır. Türkkuşu teşkilâtı şefi tayyareci Savni, kamp kumandanı olarak İnönüne gitmiştir.

İstanbuldan Türkkuşundan İnönü yüksek yelken uçuşu kampına ayrılan on yedi talebe de bugünkü trenle İnönüne gidecektir. Bu talebeler, lise ve yüksek mekteplere mensupturlar. İçlerinde bir de Naciye ismin de kız vardır. Diğerlerinin isimleri şunlardır: Muallim mektebinden: Tahir, İsmail, Emin Azak, Yusuf, Yüksek Ticaret mektebinden: Füruzan, Kabataş lisesinden: Ali Adnan, Selçuk, İstanbul lisesinden: Bürhan, İstiklâl lisesinden Fikri, Güzel Sanatlar Akademisinden Rahmi, Sıhhat mektebinden M. Gürsel, Deniz lisesi ve askerî lise muallimlerinden Kâmüran, başka mekteplerden: Nâzım, Necip, Tahsin, Rasim.

Kampa Ankara, İzmir, Bursa, Adana, Kayseri Türkkuşu mektebinden ayrılan talebeler de iştirak edeceklerdir. Kamp üç ay sürecektir Rusyadan gelmeleri beklenilen plânörcüler de gelirgelmez İnönüne gideceklerdir. Onlar da talebeleri çalıştıracaklardır.

Kampta çalıştırılarak muvaffak olanlar, mekteplerini bitirdikten sonra askere alınınca hava sınıfına ayrılacaklar ve hava yedek sübayı olacaklardır. Kampta geçirilen müddet, askerî hizmetlerine mahsup edilecektir. İstanbulda Türkkuşu 3 Mayısta açılmıştır. Kamp bittikten sonra yine yeni talebelere Türkkuşlarında dersler verilecektir.

Kermes ve bebek sergisine hazırlık

Kızılay Kermesini ve beynelmilel bebek sergisini tertip eden heyet evvelki gün son toplantısında 8 Ağustosta açılacak kermesi ve o tarihten itibaren 15 gün devam edecek bebek sergisinin esas programını tesbit etmiştir. Taksim bahçesinde yapılacak olan kermese şimdi İstanbulda bulunan musiki sanatkârlarından Coradina Mola da iştirak edecek, müntehap parçalar teganni edecektir.

Kermes vesilesile açılacak bebek sergisinde bebekler üç sınıfa tefrik edilmiştir:

1 — Teşhir bebekleri: Bu bebekler ecnebi Kızılay ve Kızılhaçlardan gelecek bebeklerle Kızılay cemiyetine ait bebeklerdir.

2 — Müsabaka bebekleri: Arzu edenlerin her türlü malzemeden imal edecekleri bebeklerdir ki bunlar arasında yapılacak tasnif neticesinde kazananlara para ikramiyesi verilecektir.

3 — Satış bebekleri: Cemiyet tarafından muhtelif tip ve kıyafetlerle imal ettirilecek mücessem bebeklerle Münif Fehim, Cemal Nadir, Ramiz, gibi tanınmış ressam ve karikatüristlerimizin hazırladıkları meşhur tipler ve saire gibi krokilerden gayet artistik bir şekilde yaptırılan Dekupaj bebeklerinden mürekkeptir.

Müsabakaya iştirak edecek bebeklerden birinciliği alana 100 lira ikramiye verilecektir. Bebekler, bez, kontrplâke, kartonprese, molaj gibi her türlü malzemeden yapılabilecektir. Bebekler 28 Temmuz sabahına kadar komiteye teslim edilmiş bulunacaktır.

Merkezi Pariste bulunan gençlik Kızılay ve Kızılhaç birliğinden cemiyete gelen bir tezkerede şehrimizde açılacak bebek sergisine Estonya, Paris ve daha bazı Kızılhaçlardan heyetler geleceği bildirilmiştir. Sergiye Avusturalya ve Japonya da iştirak edecek, buralardan üçer kişilik birer heyet gönderilecektir.

Gümrükte çalışan hamallar itfaiye talimi görecek

Limanın İktısat Vekâletine devri dolayısile gümrük ambarları da limana geçmektedir. Bu hususta tetkiklere devam edilirken gümrük ambarlarında çalışan hamalların, bir yangın zuhurunda, hemen söndürme işini görebilmelerini temin için, bunların kısım kısım itfaiyede talim görmeleri kararlaştırılmıştır. Belediyeye müracaat yapılmıştır.

Dış siyasa

Zecrî tedbirlerin İtalya için ekonomik neticeleri

Milletler Cemiyeti Asamblesinin zecri tedbirlerin kaldırılmasına karar vermesi üzerine bunların temmuz ortalarına doğru kaldırılacağı tebeyyün etmiş bulunuyor. Tedbirlerin kalkması ile İtalyan ticareti serbestisini kazanmış olacaktır. Yalnız İtalyan ticaretinin serbestisini kazanmış olması İtalyanın beynelmilel piyasalarda tedbirlerden evvelki durumunu ele geçirmesi demek olmıyacaktır. Bunun için uzun senelere ihtiyaç olduğu gibi zecri tedbirlerin devamı esnasında İtalyan ekonomisinin beynelmilel ekonomideki yeri o kadar esaslı tahavvüle uğramıştır ki, bu tahavvülden eski vaziyete rücu hemen hemen imkânsız gibi görünmektedir.

Herşeyden evvel İtalyan finansının vaziyetini nazarı itibara almak gerektir. Şüphesiz Şarki Habeşistan harbi İtalyan maliyesini sonsuz masraflara sokmuştur. Fakat, İtalyan hazinesinin özünü emen, hakikat halde zecrî tedbirler neticesi İtalyan dış ticaretinin yediği darbe olmuştur. İtalyan malları satılmaz olunca, İtalya, harp için elzem olan levazımı tedarik için döviz bulamamış, memleketteki altın stoklarını çıkarmak mecburiyetinde kalmıştır. Bu suretle İtalyan parasının vaziyeti sarsılır gibi olmuş, İtalyanın iflâsa doğru gittiğinden korkulmağa başlanmıştır. İtalyan maliyesi harpten evvelki vaziyetini iktisap için çok iktisat etmeye, dış ticaretini fazlasiyle genişletmeye mecbur olacaktır.

İtalyan ekonomisine gelince, Yugoslavya, Romanya, ve Yunanistanın zecri tedbirleri tatbik etmesi üzerine, İtalya, bu milletlerle olan ticaretini kaybetmiştir. Bilhassa Yugoslâvya ile olan ticareti mühim yekûnlara baliğ olduğu için şayanı dikkattir. Yugoslav ticareti İtalyan pazarlarını kaybedince Almanyaya teveccüh etmiş, ve son aylar zarfında Berlin ile Belgrat arasında ekonomik faaliyet fevkalâde arttırmıştır. Doktor Şahtın son ay zarfında Orta Avrupa ve Balkanlarda yaptığı seyahat, haklı olarak İtalyada büyük endişeler uyandırdı. Çünkü, bu seyahatle mıntakalardaki İtalyan ticaretini iyiden iyiye kapı dışarı etmiş olduğu anlaşılıyordu. İtalyan ticaretinin bundan sonra Orta Avrupa ve Balkanlarda önemli bir rol oynaması pek muhtemel değildir. — N. M.

Ormancılar cemiyeti

Verimli ve faal bir hale gelmektedir

Türkiye Ormancılar Cemiyeti yıllık umumî toplantısını yapmıştır. Bu toplantıda Türkiye Ormancılar Cemiyeti Umumî merkezinin de Ankarada bulunmasına karar vermiştir. Bu karar derhal tetkik edilmiş ve teşkülün merkezi Ankaraya taşınmıştır.

Cemiyetin idare heyetine, Orman umum müdür vekili Fahreddin Bük, Orman şube müdürü Fikri Kozak, Yüksek Ziraat enstitüsü şefi Dr. Ali Kemal, İktısadiyat enestitüsü baş asistanı Münif Çelebi, Ankara Orman müdürü Alâeddin Kıratlı seçilmişlerdir. İdare heyeti kendi aralarında şu şekilde iş bölümü yapmışlardır :

Reis: Fahreddin Bük, Umumî kâtip Dr. Ali Kamâl, Muhasip: Münif Çelebi, Neşriyat müdürü: Fikri Kozak, azalar da Alâeddin Kıratlı ve Dr. Şeref Nuridir.

Memleketimizin son yıllardaki iktısat ve cemiyet hayatında bir hareket ve ilerleme vardır. Ormancılık sahasında da duygu, düşünce ve iş itibarile yeni bir gidişin başlamasını gözönüne alan yeni idare heyeti Türkiye Ormancılar cemiyetini faal bir hale getirmeğe uğraşacaktır.

Bunun için önce Cemiyet merkezinin yeniden organize edilmesi, bürolarını kurması ve bütün muamelelerinin tasfiye edilerek daha temelli düzenlere istinat ettirilmesi işlerine başlanılmıştır. Bunlar neticelenmek üzeredir. Bu işler bitirildikten sonra daha geniş bir surette faaliyete geçilecektir.

Ayrıca cemiyetin organı mahiyetinde olan mecmua işi tanzim edilecek, şekli güzelleştirilecek, muhteviyatı zenginleştirilecek ve düzenli bir şekilde intişarı temin olunacaktır.

SON HABER

Tarım kredi kooperatifleri

Kabul edilen nizamname ile köylü zararlı krediden kurtarılıyor

Ankara, 7 (Tan) — Tarım ve kredi kooperatifleri kanunun 4 ncü maddesine göre ziraat bankası tarafından hazırlanan nizamname Bakanlar Heyetince kabul edilmiştir. Köylümüzün hayatında büyük bir devrim yapacak olan ve üzerinde uzun zamandanberi çalışılmış bulunan tarım kredi kooperatifi kanununun en iyi ve verimli şartlar altında tatbiki için hazırlanan bu nizamname köylü için esaslı ve faydalı hükümleri ihtiva etmektedir.

Kooperatiflerin vazifeleri

Kooperatifin vazifesi ortaklarının mahsullerini ıslah etmek, artırmak ve kıymetlendirmek için ucuz istihsal kredisi açmak, orta müstahsilleri zararlı kredi borçlarına başvurmaktan alıkoymak ve böylece yurt içinde ve dışında rekabet kabili yetini çoğaltmak olacaktır. Bir müstahsilin kooperatife ortak olabilmesi için muhitinde itimada değer olarak tanınmış olması, iflâs etmemiş ve mahkûm olmamış bulunması kredi kooperatifinin bulunduğu mıntakalarda toprağa sahip olması,kooperatif ortaklarının ziraî mahsulleri üzerinde ticaret ve komisyon yapmaması ve başka bir kredi kooperatifinin ortağı olmaması şart olacaktır.

Asgarî sermaye bin lira olacak

Kooperatifin kurulabilmesi için ortak sayısının en az 30 olması lâzımdır. Kooperatifin en az sermayesi 1000 lira olacaktır. Bir hisse 20 liradır. 200 liraya kadar olan krediye mukabil bir hisse sahibi olmak ve müteakip her 200 liraya mukabil de ayrı bir hisse sahibi daha olmak şart olacaktır. Bir ortağın hissesi 25 şi geçemiyecektir.Ortaklık paynın en az devrinde biri kooperatife girerken verilecek, kalanı 7 senede ve müsavi taksitlerle kabul olacaktır.

hisseler satılamıyacak

Ortakların ödenmiş ortaklık paylarına verilecek faiz miktarını ziraat bankası tesbit edecektir. Ortaklık payları ortakların borçları için haciz olunamıyacaktır. Paylar, kooperatife rehin edilmiş sayılacak ve hiçbir suretle başkasına devroluna mıyacak ve satılamıyacaktır.

İsmet İnönü bugün şehrimize geliyorlar

Ankara, 7 (Tan) — Başvekil İsmet Inönü birkaç gün kalmak üzere bu akşam Istanbula hareket etmiştir. Başvekil, istasyonda Bakanlar, saylavlar ve hükûmet erkânı tarafından uğurlanmıştır.

Maliye teşkilâtı

İstanbul ve taşra kadroları hazırlanıyor

Ankara, 7 (Tan) — Finans Bakanlığı teşkilât nizamnamesinin meriyet mevkiine girmesi üzerine hazırlıklara başlamış bulunmaktadır. Bakanlık önümüzdeki günlerde merkez teşkilâtının kadrolarını tesbit ve tayinleri ikmal etmiş olacaktır. İstanbul Finans teşkilâtı Temmuz sonlarına doğru, taşra teşkilâtı da Ağustos içinde bitirilecektir. Taşra teşkilât kadrolarının, ihzarına başlanmıştır. Kadrolar, vilâyetlerin gelirleri gözönüne alınmak suretile hazırlanmaktadır. Nizamnamenin meriyete girmesi üzerine bugün Diyanet işleri muhasebe direktörlüğü lâğvolunmuş ve bu iş Finans Bakanlığı muhasebe direktörlüğüne, lâğvolunan harita umum direktörlüğü muhasebe işleri de Milli Müdafaa Bakanlığı muhasebe direktörlüğüne, yine lâğvolunan iskân muhasebe direktörlüğü de Sıhhiye muhasebe direktörlüğüne bağlanmıştır. Bu muhasebelerin direktör ve memurları başka yerlere tayin olunacaklardır.

Gümrük memurları arasında tayinler

Ankara, 7 (A.A.) — Izmir gümrük kâtipliğine Urfa gümrük kâtibi Kâzım,Inebolu muayene memurluğuna Samsun muayene memuru Abdülkadir, Samsun muayene memurluğuna Inebolu muayene memuru Temel tayin olunmuşlardır.

Mahkûm edilmiş bir millet namına

[Başı 1 incide]

nan yegâne gazete, Nevs Chronicledir. Bu gazete ezcümle diyor ki :

" Şurası muhakkakdır ki herkesten evvel ticarî mübadeleleri yeniden tesis edenlerin daha müsait ekonomik şartlardan istifade edecekleri ümidile devletlerin Italyaya karşı yapılan tazyikin kaldırılması hususunda hayasızca biribirlerile yarışa çıkacaklarına şahit olacağız.

Milletler Cemiyeti Asamblesinin Habeşistanda göreceği işler için muhtaç olacağı yardımda bulunmak üzere henüz bir karar ittihaz etmemiş olduğunu kaydetmek muvafık olur.,,

İngiliz halkı Habeşlere 100 bin Sterlin teberrü etti

Berlin, 7 (Tan) — Habeş İmparatorunun müsaadesile Londradaki Habeş elçisi Dr. Martenin Ingiliz milletinden istediği 2 milyon sterlin iane, büyük bir alâka uyandırmıştır.

Elçinin neşrettiği beyanname üstünden daha 24 saat geçmemiş olmasına ramen, Ingiliz halkı 100 bin sterlin teberrü etmiştir.

Danzig işi sarpa sarıyor !

Plebisit yapılırsa Almanya ezici ekseriyet kazanacak

Lehsitan, bu işte zayıf davrandığı takdirde, İngiltere meseleyi Uluslar Kurumuna verecek

BAŞI 1 INCIDE

ket kabul etmesini tavsiye etmiş olduklarını istihbaratına atfen bildirmektedir.

Greiser Danziğe döndü

Berlin, 7 (A.A.) — Greiser, bu gece Danzige dönmüştür.

Diplomasi mahafili, Danzig statüsünün referandum yolu ile tadil ve islâh edilebileceğini tahmin etmektedirler. Foster'in geçenlerde Berlinde Hitler ve Goering ile görüştüğü zaman onlara bu şekli tavsiye etmiş olduğu söylenmektedir. Alman mahafili, böyle bir referandum neticesinde Almanyanın geçen sene Sarre'da yapılan plebisitte kazanmış olduğu ekseriyet kadar ezici bir ekseriyet kazanacağına kani bulunmaktadırlar.

İngiltere Almanyanın niyet ve tasavvurlarını bilmek istiyor

Londra, 7 (A.A.) — Siyasî mahafil, şu ifşaatta bulunmaktadır :

Greiser'in "Alman milleti namına söz söylemkte olduğu" suretindeki iddiası, Hitlerin kendisini yalnız Almanyanın değil, Dantzig, Memel Avusturya ve Çekoslovakya akalliyetleri de dahil olduğu alman dili ile konuşan bütün nüfusun mümessili talâkki etmekte olduğu manasına gelmektedir. Işte, dün öğleden sonra akdetmiş ve bilhassa Dantzig meselesinin tetkikine tahsis eylemiş olduğu celsede kabinenin vasıl olmuş bulunduğu netice budur:

Kabine,

1.— Eden'in Cenevre içtimalarına dair olan raporunu dinlemiş ve tasvib etmiştir.

2.— Dantzig meselesini tetkik etmiştir.

3.— Yakında toplanacak olan Lokarnocular konferansı hakkında müzakerelerde bulunmuştur.

Söylendiğine göre kabine, Dantzig de müdahalede bulunmak işini Lehistana bırakmağa karar vermiştir. Çünkü, Varşova hükûmeti, geçenlerde Almanyaya karşı azimkârane bir hattı hareket takip etmek vadinde bulunmuştur. Ingiltere hükûmeti,Lehistan sözünü tutmadığı takdirde, meseleyi yeniden Milletler Cemiyetine arzedecektir. Her halde Dantzig meselesi, Brükselde aktedilecek olan Lokarnocular konferansı müzakerelerinde mevzu teşkil edecektir.

Ingiltere hükûmeti, Almanyanın niyet ve tasavvurlarını öğrenmeği şiddetle arzu etmekte ve Almanyanın Lokarnocılar konferansının ikinci safhasında konferans mesaisine iştirake davet edilmesini isteyecektir. Almanya tahriri cevabı kâfi görmediği takdirde — ki buna munakkak nazarile bakılmaktadır — bu konferansda şifahi izahat verilecektir.

Diğer taraftan öğrenildiğine göre Ingiltere hükûmeti, Lokarnocıların konferansının yalnız Lokarno teminatının ihyası işi ile uğraşmakla iktifa etmiyerek Avrupaya ait umumî işlerle de meşgul olmasını arzu etmektedir.

Bir itilâf hasıl oluncaya kadar ihtiyaten alınmış olan tedbirler baki olacaktır.

Avrupaya ait işlerin halli hususuna Almanyanın iştiraki çok arzu edilmektedir. Fakat Almanyanın Ingiliz sualnamesine vereceği sarıh bir cevab — hiç olmazsa şifahî olsun — bu iştirak için lâzım bir şart sayılmaktadır.

"Danzig meselesi muahede ile halledilmiştir!,,

Londra, 7 (A.A.) — Evvelce bir çok defalar Almanya lehine müdahalelerde bulunmuş olan mebuslardan Sandy, dün Avam Kamarasında Dantzig meselesinin bir plebisist yapılmak suretile halledilmesi teklifinde bulunmuştur.

Eden, şu cevabı vermiştir:

" — Sandy'nin bu meselenin bir muahede ile halledilmiş bulunduğunu ve iki alâkadar devletin Almanya ile Lehistan olduğunu unutmaması lâzımdır.,,

Diğer bir mebus, hükûmetin Almanyadan Rhin mıntakasının tahkimatına dair bir şeyler sorup soramıyacağını öğrenmek istemiştir.

Eden, şu cevabı vermiştir:

" — Almanya ile umumî müzakereye girişmek ümidinin beslenilmekte olduğu bir sırada bu meseleyi ayrıca ortaya atmanın mevsimsiz olduğu mütalaasındayım.

Berlinde görüşmeler

Berlin, 7. (A.A.) — Fransız sefiri Andre François Poncet ile Ingiliz maslahatgâzarı Nevton, dün hariciye nezaretine gitmişler ve orada Greiser'in Cenevrede söylemiş olduğu nutuk hakkında Von Neurath ile görüşmüşlerdir.

Danzigte tedbir alınıyor !

Dantzig, 7 (A.A.) — Milletler Cemiyeti fevkalâde komiserinin oturduğu bina ertafına nöbetçiler konmuştur.

Greiser'in Milletler Cemiyeti Konseyindeki nutkunu tenkit eden muhalefet gazetelerinden Dantziger Volkszeitung ve Dantziger Volkstimme gazeteleri polis tarafından müsadere olunmuştur.

Lokarnocular bu ayın 15 i ile 20 si arasında toplanacak

Brüksel, 7 (A.A.) — Dün akşamki nazırlar meclisinin toplantısından sonra, Lokarnocular konferansının bu ayın on beşi ile yirmisi arasında Brüksel'de aktedileceği teyit edilmiştir.

Van Zeeland, bu toplantıda Cenevre müzakerelerile beynelmilel vaziyet hakkında izahat vermiştir.

Almanya bazı mahirane usuller kullanıyormuş !

Paris, 7. (A.A.) — Pierr Bernus, Journal gazetesinde Dantzig hakkındaki müzakerelere dair mütalealar yürütmektedir. Mumaileyh, Almanyanın pek yakın zamanda bu araziye tamamile el komak niyetinde olduğunu, ancak bunu kuvvete müracaatle değil, daha mahirane bir takım usüller kullanarak yapacağını yazmaktadır.

Bernus, Hitlercilerin Dantzig ve Avusturyada kullanmakta oldukları tabiyeler arasında yakınlık görmektedir.

Her iki yerde de Almanyanın bu anda başlıca kaygusu, Hitlerci unsurların dahilde nüfuz ve hâkimiyeti ele geçirmelerini temin etmektir. Bundan başka her iki mıntakada o mıntakaya komşu bulunan ve oranın Almanyaya doğrudan doğruya veya dolayisile irtibatına muhalefet edebilecek olan devletin bitaraflığını elde etmeke Almanyanın takip etmekte olduğu bir gayedir. Bu devletler de Avusturya meselesinde Italya ve Dantzig işinde Lehistandır. Şimdiye kadar Beck, bu manevrayi teshil eder gibi görünmüştür. Bu siyaset, her türlü tertibden mahrum karma karışık bir politikadır.

Üniversitedeki ecnebî profesörler

Bazı profesörlerin mukavelelerinin feshedileceği haberi doğru değil

Nisen'in ölümle neticelenen ameliyatı etrafındaki dedikodular

Yeni Üniversitenin temelleri kurulurken takip edilen başlıca prensiplerden biri de Üniversiaeye mümkün mertebe fazla mikdarda tanınmış ve mütehassıs ecnebi profesör celbetmekti.

Filhakika o zaman bu işle uğraşanlar bu yolda epeyce ilerilemişler ve o zaman Almanyadaki vaziyetten de istifade ederek bir hayli ecnebi profesör getirtilmişti. Yeni Üniversite de tedrisata başlanıldıktan sonra bu ecnebî profesörler yüzünden zaman zaman bazı hâdiseler olmuş ve kapatılmıştı. Fakat geçen şubatta düşerek ayağı kırılan ve buraya tedaviye getirtilen Manisa hastahanesi sertabibi Muhlisin ölümünden çıkan dedikodu bütün Üniversite mensuplarını yakından alâkadar eden bir mahiyet te hâlâ devam etmektedir.

Malûm olduğu üzere Manisa sertabibi Muhlise Profesör Nisen tarafından bir ameliyat yapılmış, müteakıben kemik dikilmiş, hastahanede tedaviye alınmış, fakat o sıralarda Nisen ilmî bir konferans vermek üzere Romaya gitmiş, hastanın tedavisini muavinleri Fahri ve Bürhaned dine tevdi eylemiştir.

Fakat bir hafta kadar bu muavinlerin nezareti altında hastahanede yatan Muhlisin sıhhî vaziyeti gün geçtikçe vahim bir şekil almış, bunu gören Muhlisin eşi kocasını operatör Mim Kemale götürmüş, Mim Kemal hastanın ihmal edildiğini ve geç kalındığını ve bundan dolayı ümitsiz olmakla beraber müdahalei tıbbiyede bulunulması lâzım olduğunu söyliyerek ameliyat yapmış ise de hasta ölmüştür. Bu vaziyeti öğrenen Muhlisin eşi, kocasının ölümünde (Nisen) âmil olduğunu düşünerek müddeiumlmîliğe müracaat etmiş, iş Tıbbı adliye havale edilmiş, fakat Tıbbı Adlî ortada bir suç görmemiş, bunun üzerine kadın Adliye Vekâletine başvurmuş, vekâlet bu müracaatı derhal nazarı dikkate almış, işin tetkiki için Dr. General Besim Ömer, Akil Muhtar, Operatör Ahmet Kemal ve Ali Rıza Faikten mürekkep bir ehli hibre teşkil etmiştir. Bu ehli hibre tetkiklerini bitirmiş, raporunu yazmaya başlamıştır. Rapor bugünlerde alâkadarlara verilmiş olacaktır. Bittabi işin suç noktasından tetkik ve takibi adlî bir mesele olduğu gibi ehli hibrenin vardığı netice de ancak ve usulen mahkemede öğrenilebilecektir. Yalnız bu hâdise esasen necnebi profesörler aleyhine mevcut cereyanı kuvvetlendirmiştir. Hattâ bu yüzden Profesör Nissen ile Nisaiye Profesörü Lipman'ın mukavelelerinin feshedilecekleri ve gelecek tedris yılından itibaren Üniversitede ki derslerini başkalarına terkedecekleri söylenmekte idi. Hattâ muhtelif fakültelerde yapılacak ıslahatı tetkik edilirken Tıp Fakültesi hakkında fikirlerini söyleyen "Nisen" in tekliferi de Tıp Fakültesinin diğer profesörleri arasında derin ve siddetli bir ihtilâfa yol açmıştır. Çünkü Nisen tıbbın muhtelif şubelerine ait cerrahî kısımlarının kendi idaresi altında birleştirilmesi fikrini müdafaa etmiştir. Bu fikir kabul edildiği takdirde üroloji ve nisaiye cerrahiye ait tedrisat ta Nisenin idaresinde birer doçent marifetile tedvir edilmiş olacaktı. Fakat bu teklif kabule şayan görülmemiştir.

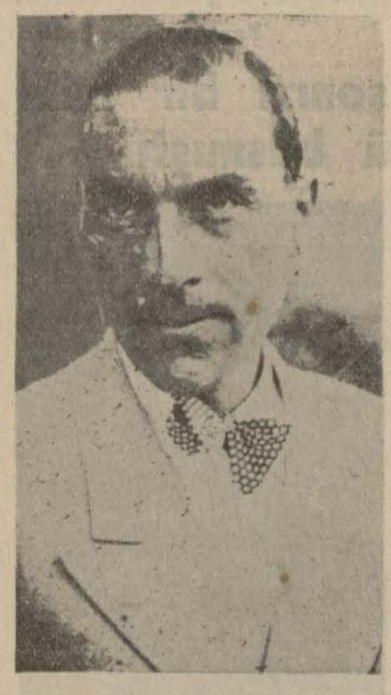

Profesör Nisen

Nisenin, Muhlisin vakasını takip eden bu teklifini Edebiyat fakültesindeki ecnebi profesörlerden birinin Üniversitedeki Türk doçentleri işe yaramadığından bahisle ecnebi doçentler celbedilmesi hakkındaki teklifi takip eylemiş ve üst üste gelen bu hâdiseler mevcut soğukluğu ve dedikoduyu arttırmıştır. Bunun üzerine dün salâhiyettar makamlar nezdinde tahkikatta bulunduk. Aldığımız malûmata göre evvelce celbedilen Üniversitedeki ecnebi mütehassıslarla yapılan mukaveleler ya beşer veya onar seneliktir. Binaenaleyh mukaveleleri üç sene olan ecnebi profesör yoktur. Ancak o zaman üçüncü sene nihayetinde ecnebi profesörlere mukaveleyi fesh için müracaat etmek hakkı verilmiştir.Şimdiye kadar edebiyat fakültesi profesörlerinden Spitzer bu hakkını kullanmış ve ahiren Amerikaya gitmiştirBu itibarla mukavelesi bitmiş veya bitmek üzere olan hiç bir ecnebi profesör mevcut olmadığından Nissen veya Lipman gibi isimleri etrafında dedikodu olan profesörlerin faaliyetine önümüzdeki ders yılından itibaren nihayet verileceği hakkındaki haberler doğru değildir. Ve bütün mevcut ecnebi profesör veya Ordinaryüs profesörler mukaveleleri hitam bulunca ya kadar kürsülerini muhafaza edeceklerdir. Yalnız Üniversiteye yeniden ecnebi profesör veya doçent celbi hakkındaki haberler katiyen varit değildir. Elyevm Üniversitede felsefe tedris etmekte olan Raynbah'ın, haddi zatında fizik profesörü olduğu ve fakat vaktile yanlışlıkla felsefeci olarak getirtildiği ve bu seneden itibaren kendisinin Fen fakültesine verileceği hakkındaki iddialara karşı salâhiyettar bir zat demiştir ki:

— Vaktiyle Maarif Vekâleti buraya celbettiği profesörler hakkında evvelce inceden inceye tetkikler yapmış, vaziyetlerini mtisaslarını öğrenmiş, sonradan celbetmiştir. Şimdi böyle bir iddiada bulunmak yersizdir. Diğer taraftan Üniversite rektörlüğü, Üniversiteye ait bu gibi haberleri gazetecilere kimlerin söylemekte olduğu hakkında esaslı suretle tahkikata başlamıştır. Bu tahkikattan müsbet bir netice alınacak olursa alâkadarlar tecziye edilecekler dir.

Üniversitede yapılacak ıslahat

Bir müddetten beri Ankarada bulunmakta olan Üniversite rektörü Cemil Bilsel dün şehrimize dönmüştür. Rektör Üniversitenin geçen tedris yılına ait verimlerini bütün tafsilâtile Maarif Vekiline izah etmiştir. Ayni zamanda gelecek tedris yılından itibaren muhtelif fakültelerde yapılması Üniversite erkânınca lüzumlu görülen değişiklikler hakkındaki projeyi Maarif Vekiline vermiştir. Maarif Vekâleti Teşrinievvelden itibaren Üniversitede tatbikı düşünülen tadilâtı tetkik etmeğe başlamıştır. Üniversitece teklif edilen hususattan hangilerinin tatbik mevkiine konulabileceği ancak bu tetkiklerin sonunda anlaşılabilecektir. Bu itibarla henüz kat'î birşey olmamakla beraber Hukuk Fakültesinin dört seneye çıkarılması hemen hemen muhakkak gibidir. Maarif Vekâletinin tetkiklerini Ağustos içinde bitireceği ve 1 Eylûlden itibaren Üniversitede yapılacak ıslahata başlanılacağı ümit edilmektedir.

FELEK

Kadınlar kamarası

Çarşaf, peçe ve başörtüsü kalkıp ta kadınlar medeni kılığa girdikleri zaman sandık ki; kadınlık ve kadınlığın bütün örfi ve fiziyolojik hususiyetleri de birlikte kalktı. Ve ondan sonra tramvaydan ön perdeyi, trenlerden kadın kompartimanlarını ve vapurlardan da kadın kamaralarını kaldırdık.

Gerçi tramvaylardaki perde biraz gülünç bir tedbir idi ve esasen pek te tatbik edilemiyordu. Lâkin tren ve vapurlardaki kadın yerlerinin erkekler tarafından

— Hâlâ mı harem selâmlık?. diye lâübaliyane ve medeni kaygulardan daha başka tecessüs duygularile işgal altma alınması doğrusu pek te hoşa gider şey değildi.

— Eh! Daha ilk günlerdir, elbette bir durgunluk ve itidal devresi gelir!.. diye ümitlenerek bekledik durduk. Kim bekledi durdu? Siz, ben ve kadınlar...

Hâlâ aldıran ve anlıyan yok! Çoğu daha yarı hattâ üçte bir ömrüne varmamış çağda birtakım yolcular bilhassa şirket vapurlarının kadınlara mahsus olan kış salonuna garip bir ısrar ile rağbet etmekte ve bazen bu rağbet salonu yalnız erkeklere mahsus bir kahvehane haline getirmektedir.

Ey erkekler!.. Bilmez misiniz ki, kadının erkeğe nazaran birtakım zâafları vardır. Bunlardan söylenebilen birkaçını aşağıya yazayım da bari unuttunuzsa aklınıza gelsin!

1 — Kadın çocuklu ve emzikli olur. Erkek yanında göğsünü açıp çocuğunu emziremez.

2 — Kadın terlemiş bulunur, erkek gibi göğsünü bağrını açıp terini silemez.

3 — Çorabının dizbağı çözülmüş olur. Eteğini kaldırıp erkek yanında çorabını düzeltemez.

4 — Iskarpini ayağını sıkar. Erkek yanında ayakkabısını çıkarıp ayağını dinlendiremez.

5 — Muaşeret âdabına riayet etmesini istiyen pek çok kadınlar ve bilhassa genç kadınlar erkek yanında sigara içemezler. Fakat kadın salonunda ve kadınlar arasında içerler.

6 — Ve nihayet modern kadın muttasıl yüzünü, gözünü, şapkasını, saçını, boyasını düzeltmeye, rötüş etmiye mecburdur. Bunu da erkeklerin yanında yapması muvafık olmaz .

Işte kadınlara vapur ve trenlerde bir ufak kısım ayırmağa bizi cebredebilecek şeylerden bir kısmını yazdım. Umarım ki, Şirketi Hayriye bu mantıki mülâhazada benimle bir fikirde olur da salonların üstüne (buraya yalnız kadınlar girebilir) diye birer levha koyar ve bu levhayı görmeyip giren erkekleri de dışarı çıkmıya davet etmelerini memurlara emreder.

Akay da ayni maksatla kadınlara bir yer tahsis edip medeni bütün memleketlerdeki nakil vasıtalarında bulunan bu tedbiri almamış olmak noksanından kurtulur.

Manş kanalını iki defa geçtim. Her ikisinde de başlıca bir kadın olan anamla beraberdim. Onu yerine yerleştirip te biraz yanında dururken yolculara hizmetle mükellef bir kadın gelip:

— Burası kadınlara mahsustur. Lûtfen çıkınız!

Dedi. Annemle beraber bulunmaya ve icabı halinde ona hizmete mecbur olduğumu söylediğim zaman:

— O hizmeti ben yaparım. Maalesef burada duramazsınız! diye beni kadın salonundan çıkmıya icbar etti.

Bu vapurlardan birisi Fransız, diğeri Ingiliz kumpanyasına ait olduğuna göre bu bir muhafazakârlık değil hakiki ihtiyaç mahsulü bir itiyat idi .

Biz Manş vapurlarında kadın salonuna acaba gitsek bizi çıkarmaya teşebbüs etseler:

— Hâlâ mı harem selâmlık?. mı diyeceğiz? Artık bırakalım da şu kadınlar biraz rahat etsinler!!

B. FELEK

Küçük Haberler

Ankara: 7 (A.A.) — Iç Bakanlık direktörler encümeni müsteşar Sabri Çıtak'ın reisliğinde toplanarak muhtelif kanunların tatbikinden alınan neticelerle Kamutaym bu devresinde çıkan kanunların tatbiki etrafında müzakerelerde bulunmuştur.

• Ankara, 7 (Tan) — Üniversite rektörü Cemil bu sabah tayyare ile Istanbula dönmüştür.

Büyük Türk inkılâbı Başlarken

No. 12

Yazan : Ziya Şakir

Bir kaç dakika sonra bir millî müfreze köyü basmıştı

Fakat bu tefsir ve izah, henüz devam ederken; şiddetli bir ateş baskını başlamış.. Birkaç dakika sonra da bir milli müfreze, köyü basmıştı.

Erkâniharp zabiti ile tercüman efendi, şaşırmışlar.. Ancak tatlı canlarını kurtarabilmek için oradaki çalılıkların aralarına dalmışlar; atlarını ve eşyalarını bırakarak kaçmışlardı.Hattâ, o yeşil beze sarılı kâğıdı bile meydanın ortasına atmışlardı.

Bu baskın, sebepsiz değildi... Bu Yunan zabitinin, o civardaki köyleri dolaşarak, Dürrüzadenin fetvasına tellâllık ettiği bir iki gün evvel haber alınmış; bugün de o erkâniharp zabitinin Bölcük köyüne geleceği işitilmişti... Bir iki cessur Türk mücahidi, köy civarında bulunan Yunan ileri karakollarına kadar sokulmuş, va ziyeti tarassut etmişlerdi. Ve tam, o merasim icra edilirken, hazır bulunan müfrezeye haber verilmiş; o baskın vücuda getirilmişti.

Dürrüzadenin propagandacısı olan Yunan zabiti ile tercümanının atları müsadere edilmişti. Bunlar, karargâha getirildiği zaman üzerlerindeki meşin heybeler aranmış.. Yunan erkâniharp yüzbaşısının oturduğu kaltağın altından deste deste orta ya çıkarılan Dürrüzade fetvaları, herkesi hayrete -fakat o hayret derecesinde de- nefrete garketmişti.

Halkın cehil ve taassubunu kabartabilmek için din ve şeriati böylece sefil bir alet gibi kullanmak küstahlığını gösteren Istanbul hükûmeti; ayni zamanda en büyük ümit bağlanan (Kuvayi Inzibatiye) yi de artık teşekkül etmiş bir hale getirmişti.

Kuvayi inzibatiyenin ordu kumandanlığını deruhte eden esbak harbiye nazırı Süleyman Şefik Paşa ile, süvari kıt'aları kumandanı süvari lisvası Suphi Paşa, ve topçu kumandanı -topçu kaymakamlarından- Sena Bey erkâniharbiye reisi miralay Ahmet Refik ve muavini kaymakam Hayrettin Beylerle mitralyöz kıtaları kumandanı -ve Damat Ferit Paşanın yaveri- Tarik Mümtaz, sıhhiye reisi Şamlı Selim Beylerle kumanda heyeti erkânından- sabık Izmir kolordu kumandanı- Ali Nadir Paşa, Binbaşı Ali Haydar Beylerle daha birtakım erkân, ümera ve zabitan Izmite gelmişler; son hazırlıkları ikmale girişmişlerdi.

Ordu kumandanı Süleyman Şefik Paşa; Istanbulun en süflî yerlerinden toplanan o derme çatma efradına pek okadar güvenemediği için, (Bolu) daki âsilerden de güzide bir kuvvet toplamak istemiş; binbaşı Hayri Beyin riyaseti altında; yüzbaşı Ali, mülâzim Şerafettin, Hayrettin, makineli tüfek zabiti Mehmet Hayri, tabur kâtibi Hasan Lûtfi, cerrah Ibrahim Ethem Bey ve efendilerden mürekkep bir heyeti,Boluya göndermişti.

Bu Beyler ve Efendiler Boluya gelir gelmez, doğruca Hürriyet ve İtilâf klübünün önünde arabalardan inmişler; maksatlarını izah etmek için icap edenleri oraya davet eylemişlerdi.

Vaziyet Bolunun vicdan ve hamiyet sahibi halkını müteessir etmişti. Bu davete hiç kimsenin iştirak etmemesi için derhal gizli bir propagandaya girişildi. Fakat; (Kuvayı İnzibatiye) teşkiline gelenler, ellerindeki bol paralarla âsilerden bir takım cahil ve safdilleri ikna etmişler; bunlardan bir müfreze vücude getirmişlerdi.

Bu efrada, elbise yaptırıp giydirmek mümkün olamamıştı. Onun için beyaz bezden birer pazübent yaptırılmış; üzerlerine de kırmızı boya ile (Kuvayi İnzibatiye) yazdırılmış, sol kollarına taktırılmıştı.

*

Burada bu hazırlıklar devam ederken; Ankaranın ve Büyük Millet Meclisi hükûmetinin varlığını tehdit eden başka bir hareket başgöstermişti.

İstanbuldaki fesat şebekesi; Sıvastaki Hürriyet ve İtilâf mensupları vasıtasile, (Postacı Nazım) isminde ateşli bir adamı ele geçirmişlerdi.

Postacı Nazım, vaktile koyu bir İttihatçı idi. Bir hayli zaman, nahiye müdürlüğü etmişti. Sonra, bir sebepten dolayı azledilmiş; o tarihten itibaren de, İttihatçılarla arasına ziddiyet girmişti.

(16 Mart) faciasından sonra İstanbulun mukadderatına tamamile hâkim olan İtilâf orduları polis heyeti reisi, Kolonel Belar

Bu adam, bir hayli zaman sefil ve perişan sürüklendikten sonra, bazılarının muavenetlerini temin etmiş; posta nakliyatı mütaahhitliği işine girişmişti. Fakat talii yâr olmamış, bunda da zarara girmişti. Ve artık taliin bu darbesi altında, kabma sığamayacak bir hale gelmişti.

İşte o zaman, Sıvasta ikamet eden ve teşkilâtı milliyeye derin bir kin ve husumet besliyen bazı kimseler Postacı Nazımın bu vaziyetinden istifade etmek istemişler.. (Şeh Recep) vak'asında İstanbula firar ederek Sait Mollanın fesat ve isyan şebekesine dahil olanlarla muhabere etmişler.. getirtikleri mühim miktarda parayı da Postacı Nazıma vererek:

— Haydi bakalım!.. Sen de, bu havalide Halife namına bir ordu topla. Ankara üzerine yürü. Ordunla Ankaraya girdiğin gün, istikbal senindir.

Demişlerdi.

Postacı Nazım; cesur ve muhteriti. Bu parlak vait karşısında, iki zevcesini ve çocuklarını bir tarafa bırakarak derhal harekete geçmiş; o havalide şekavet ve kaçakçılığıyla şöhret kazanmış olan (Çerkes Kara Mustafa) ile birleşmişti.

Çerkes Kara Mustafa, -kâmilen atlı ve silâhlı Çerkes ve Kürtlerden mürekkep- kırk yedi kişilik bir çete ile Postacı Nazıma iltihak etmişti... Tokat ve havalisinde uzun seneler denberi eşkiyalıkla maruf olan (Aynacının uşakları) denilen genç Kürt aşiret reisleri de Postacı Nazımı el altından teşvik etmişler; ileri harekete geçtiği zaman kendisine yardım edeceklerini vadeylemişlerdi.

Bu suretle kendisinde kuvvet gören Postacı Nazım, Sıvas vilâyeti mülhakatından (Yenihan) kazasına tâbi (Kaman) köyünü merkez ittihaz etmiş; burada, ilk isyan hareketini göstermişti.

Merkezi İstanbulda bulunan fesat ve isyan şebekesi, Ankaraya karşı burada bu hazırlıkları yaptırırken ; bu hareketlerine daha fazla bir şümul vermek istemişler; -Kuvayı Milliyenin teşekkül ettiği gündenberi tam dört defa isyan hareketi görülen- Konya muhitinde de yeni bir kıyam vücude getirerek, (Ankara) nın etrafını korkunç bir kan ve ateş çenberile çevirmeye teşebbüs eylemişlerdi.

Konyada, Hürriyet ve İtilâf fırkasının bazı mensuplarile (Tealiî İslâm Cemiyeti) namı altındaki fesat şebekesi birleşmiş.. merkez ve muhitte oldukça mühim ve silâhlı bir kuvvet ihzar edilmişti Bu kuvvet, hemen hemen harekete geçecekti. Fakat, tam bu sırada -İstanbuldaki- Hürriyet ve İtilâf Fırkası lideri Hoca Zeynelâbidin Efendiye, Konyadaki biraderinden acı bir mektup gelmişti. Bu zat Konyadaki bu hazırlıklardan yana yana şikâyet ettikten sonra: (Arkası var)

KUŞBAKIŞI

Havaya suya dair

Adamın biri memleketinden şikâyet edecek olmuş:

— Bir memleket tasavvur et ki, demiş,gökyüzü ebediyen bulutlarla örtülü durmağa mahkûmdur. Her gün ayni renk ayni biçim bulutlar, olduk ları yerlerde kurşunlanmış, kıpırdamadan dururlar.

Bu garip memleketi gözönüne getirmeye muvaffak olan, dinleyicilerden birisi hayretle sormuş:

— Fakat demişi bu memleket sakinleri söze nasıl başlarlar?

Göklerinde bulutların ebediyen çivili kaldığı bu memleketin İstanbul olmadığı muhakkak. İstanbul bulutları kadar yerinde ve sözünde durmasını bilmiyen bulut görmedim.

Fakat ya kazara İstanbulun üzerindeki gök parçası da deminki memleketteki gibi ya her zaman kapalı veya her zaman açık kalmaya mahkûm olsaydı, İstanbul sakinleri nasıl söze başlıyacak ve ben nasıl bu yazıya girişecektim?

Dün ve evvelisi gün bardaktan boşanırcasına, ve kazanlar doldurasıcaya yağan yağmurlar olmasaydı, ben bu yazıyı nasıl bitirecektim? Evvelki günkü, eşine güç tesadüf edilen yağmur, Taksimden Fındıklıya inen kaldırımlardan yuvarlana yuvarlana düşerken ben deniz kenarında bir kahvede oturuyordum. Önümdeki plâjda pazar tatilini denize hasretmeye karar veren beş on kişi vardı, muazzam bir duş gibi plâjı döğen yağmur evvelâ onları eğlendirir gibi oldu, fakat yağmur işi azıtıp plâjın avuç içi kadar kumunu çukulata renkli gölcüklerle silmeğe ve denizi bir bataklık rengi vermeğe başlayınca plâj büsbütün somurttu. Plâj sahibinin o sırada yüzü görülecek şeydi. Yağmurun kahveye hapsettiği bir kaç müşteri ona takılmaya başlamış lardı:

— Plâja kum, kulübe yaptırmışsın nafile! Kuraklık duasına çıkman lâzım!

— Plâjın üstüne mavi ketenden bir gök çekiver. Ortasına da bin mumluk bir ampul!.

— Yağmur böyle giderse plâjın kapısına kara bir bayrak asıver! Ve yahut beyaz bir teslim bayrağı!

Bedri RAHMİ

IKTIHAL

Bosna eşrafından Kadiç Abdürrahman Esat Beyin haremi ve verem dispanseri rontken hekimi doktor Izzettin Beyin kayınvaldesi Bayan Atifet vefat etmiştir. Cenazesi bugün saat 11 de Kadıköyünde Bahariye caddesi Nevzemin sokağında 12 numaralı hanesinden kaldırılarak Sahrayiceditteki ailesi makberesine defnedilecektir.

İHTİRA İLÂNI

" Hararet mübeddili" hakkında istihsal olunan 10-7-1934 tarih ve 1810 sayılı, ve "hararet şekli altında enerji tahavvülâtı yapmak için usul ve cihazlar,, hakkında istihsal olunan 21-11-1934 tarih ve 1874 sayılı, ve "Hararet ve dinamik enerjilerini tahvil etmek için usul ve cihaz,, hakkında istihsal olunan 21-11-1934 tarih ve 1875 sayılı ihtira beratlarının bu defa mevkii fiile konmak üzere ahere devrüferağ veya icar olunacağından talip olanların, Galata'da, Iktisat hanında, Robert Ferri'ye müracaatları ilân olunur.

TAN

ABONE VE ILAN ŞARTLARI

	Sigortalı		Normal	
	Türkiye için		Dışarı için	
	Lira	K.	Lira	K.
1 aylık	1	50	1	35
3 „	4	50	4	—
6 „	8	50	7	50
1 yıllık	17	00	14	—
			28	—

İlân için İlâncılık Şirketlerine müracaat edilmelidir.

Küçük ilânlar doğrudan doğruya idaremizce alınabilir.

Küçük ilânların 5 satırlığı bir defalık 30 kuruştur. 5 satırdan fazlası için satır başına 5 kuruş alınır Bir defadan fazla için yekûndan % 10 kuruş indirilir.

Memleket haricına sigortalı abone yazılmaz.

Günü geçmiş nüshalar 5 kuruştur

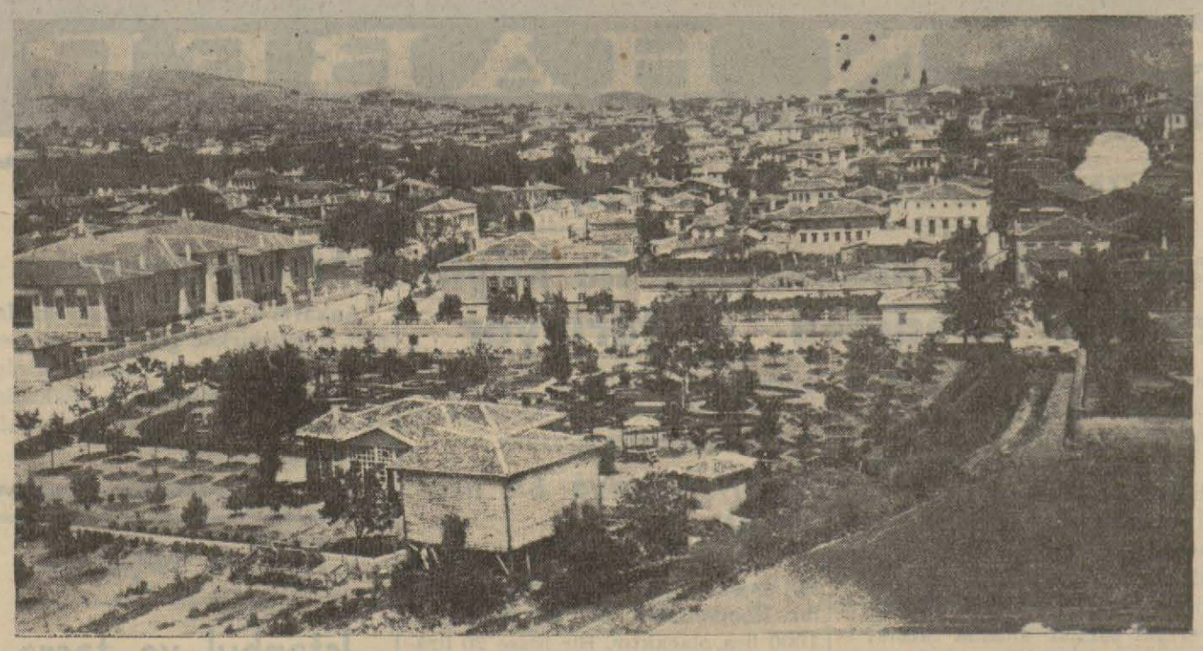

MEMLEKET MANZARALARINDAN : Milâs

MEMLEKETTE "TAN,

Kızı kaçırmak için dedesini ağır surette yaralamışlar

Balıkesir, (Tan) — Gönen ilçesine bağlı Babakaya köyünden Bekir oğlu Hasan ile üç arkadaşı, Ömerin kızı Fatmayı kaçırmak için evine gitmişlerdir. Evde bulunan kızın annesi ile seksen yaşlarındaki dedesi, gelinin feryadı üzerine telâşa düşmüşler, Hasana, ne istediğini sormuşlardır. Kızın evde olmadığını gören mütecavizler, av tüfeği ile dedeye ateş etmişler, ihtiyarı omuzundan ve kalbinden ağırca yaralamışlardır.

Bekir oğlu Hasan, Fatmanın bulunduğu yeri öğrenerek ertesi sabah oradan kaçırmağa muvaffak olmuştur. Jandarma, dördü hakkında takibata başlamıştır.

Bartında kalp lira görüldü

Bartın, (Tan) — Tahsilâttan dönen tahsil memurları paraları Ziraat Bankasına yatırırlarken bunlardan birkaç tanesinin kalp gümüş lira olduğu görülmüştür. Bu paraların Bartına ne suretle geldiği tahkik edilmektedir.

Çanakkale balıkçılığının inkişafı için yeni ve esaslı tedbirler

Çanakkale, (Tan) — Bütün imkânlara rağmen, Çanakkalede balıkçılık çok ihmal edilmiştir. Birkaç kişinin dar sermayesi ile başarmağa çalıştığı bu büyük işin himaye edilerek kredi verilmesi çok faydalı olacaktır. Çanakkale balıkçılığını kalkındırmak için esaslı yardım ve himayeye ihtiyaç vardır.

Bu işlerde uğraşanların giydikleri en mühim istekleri, dışardan getirmeğe mecbur oldukları balıkçılık levazımının gümrüksüz geçirilmesidir.

Midilliden Ayvalığa gelen misafirler

Balıkesir, (Tan) — Midilli konsolosumuzla Midilli uray başkanı, metropolidi ve on iki kişiden mürekkep bir kafile Ayvalık ilçesine gezmek üzere gelmişlerdir.

Konuklar onuruna gündüz urayda ve gece de Çamlıkta şölen verilmiştir. Misafirler büyük bir memnuniyetle Ayvalıktan ayrılmışlardır.

Bozcaadada bağcılık

Şarap ve çavuş üzümü ile şöhret kazanan Bozcaadada, bağcılık yeni bir tekâmüle doğru gitmektedir. Filoksera giren bağların Amerikan asma çubuğile yenileştirilmesi için Adada mahallî yardımlarla fidanlık kurulması ve fidan verilmesi Ziraat Vekâletinden rica edilmiştir. Senede dört milyon kilo üzüm istihsal eden ve bütün bağa elverişli arazisinde yeni bağlar kurulduğu takdirde istihsalât üç misli kadar artacaktır.

Denizciler bayramı için Bartındaki şenlikler

Bartın, (Tan) — Denizciler bayramı, parlak bir surette tesi't edilmiştir. Acentaların temin ettikleri kereste motörlerile binlerce halk, Bartın boğazına gitmişler, akşam geç vakit dönmüşlerdir. Bu eğlenceye Halkevi bandosu da iştirak etmiştir.

Bir hal binası inşa edilmesi kararlaştı

Çanakkale, (Tan) — Belediye, yeni sene bütçesinin tatbikına başlamıştır. Ilk olarak yarım kalan şehir parkı bitirilecek, bozulan yollar tamir edilecektir. Cümhuriyet alanının tanzimi ve bir hal inşası ayrıca mukarrerdir. Çok eskiden inşa edilen balıkhanenin yıkılarak modern bir balıkhane inşa edileceği haber alınmıştır.

Yeniden yapılacak bir park

Balıkesir, (Tan) — Sındırgı ilçesi cümhuriyet alanında güzel bir park yaptırılmaktadır.

Şose üzerinde ayrılan iyi bir yerin de yeniden Parti kurağı yaptırılması işine de girişilmiştir.

Kurağ, modern ve ilçenin inşaat işine bir nümune olacaktır. Köylüler de kurağın malzemei iptidaiyesinin temininde büyük bir yurtseverlik göstermektedirler.

Çankırıda hükümet binası tamir ediliyor

Çankırı, (Tan) — Hükûmet binasının tamiri hususunda beş bin liralık tahsisat temin edilmiştir. Ahşap olan ve hemen bütün daireleri içinde bulunduran bu binanın kerpiç duvarlarının tamirine bugün başlanacaktır.

Küçük Haberler

* Çankırı, (Tan) — Halkevinin sessiz sinema makinesi ordu evinin bahçesine kurulmuştur. Burada yazlık sinema gösterilecektir. Halkevinin yeni satınaldığı sinema makinesi bir aya kadar buraya gelecektir.

BULMACAMIZ

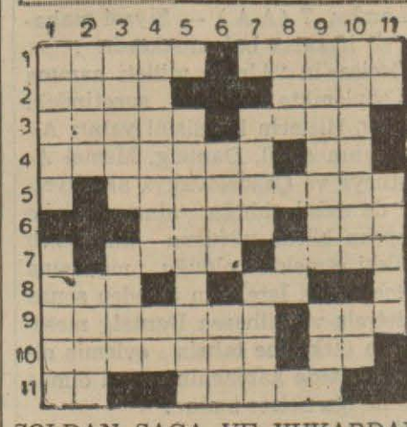

SOLDAN SAGA VE YUKARDA AŞAGI

1 — Tavuğun erkeği (5). Yerine koymak (5).
2 — Mahsul biçilecek âlet (4). Hususî (4).
3 — Telsiz (5). Belediye (4).
4 — Bahrimuhit (7).
5 — Tasdik etmek (9).
6 — Hâb (4). Valide (3).
7 — Yaramaz değil (4). Hal rabıta (4).
8 — Âma (3). Köpek (2).
9 — Eksilmek (7). Lezzet (3).
10 — Içki evi (7). Beygir (7).
11 — Yed (3). Kuşun kolu (5).

DUNKU BULMACAMIZIN HALLI

1 — Efe (3). Tavla (5).
2 — Familya (7).
3 — Emel (4). Nane (4).
4 — Ilâve (5). Volkan (6).
6 — Elâ (3). Sine (4).
7 — Tan (3). As (2).
8 — Ayasofya (8).
9 — Van (3). Nisyan (6).
10 — En (2). Anıt (4).
11 — At (2). Eşek (4). Ta (2).

Askeri Fabrikalar Umum Müdürlüğü
Satınalma Komisyonu ilânları

40000 metre ham ıpek
28 Ton kendir ipi
Muhtelif vida ve çiviler
2000 ton jeneratör kömürü
1255 ton kriple kömürü
14850 ton lavamarin kömürü
455 ton döküm koku
92 ton meşe kömürü
960 ton adi kokkömürü
Muhtelif kolan, iplik ve sicimler
7500 kilo mukavva
2000 kilo kalay varakı
500 Kilo Cam tozu 1000 kilo klorat döpotas
1000 kilo kibrit antimon

Evvelce ilân edilen ve hâlen ilânda bulunan yukarda yazılı malzemelerin şartnameleri değişmiştir. Bu ilânların hükmü olmadığı ve bu malzemelerden alınacak olanların ayrıca ilân edileceği alâkadarlara tebliğ olunur.

(3724) 5107

M. M. V. Hava Müsteşarlığından :

Eskişehir Tayyare meydanında yer altından içme suyu çıkarılacaktır. Bu işlerle meşgul firmalar hiç bir taahhüdü tazammun etmemek şartile incelemeler yaparak lüzumu olan proje ve teklif fiyatlarının M. M. V. Hava Müsteşarlığı İnşaat Şubesine en geç Temmuz 936 sonuna kadar vermeleri. (4 4946

SPOR

Olimpiyad yolunda ilk kafile

Eskrimciler dün hareket ettiler, Suvarilerimiz bugün yola çıkıyorlar

11 inci Berlin olimpiyatlarına gitmesi esas itibarile kabul edilen iskrimcilerimizin Berline gitmeden evvel beynelmilel iskrim âleminde büyük şöhretlere malik olan Macar iskrimcilerile çalışmaları takarrür ettiğinden dün akşam saat 20 de Konvansiyonel ile Peşteye hareket etmişlerdir.

İskrimcilerimiz, bu seyahate iskrim federasyonu başkanı Fuadin riyasetinde ve 13 kişilik samimî bir sporcu ailesi halinde iştirak etmektedirler.

Türk takımını kılıç müsabakalarında Balkan şampiyonu Enver, İlhami, Orhan, Cihat, Halim, Epe müsabakalarında Enver, Zihni, İlhan, Mustafa, Cavit, Naci temsil edeceklerdir.

Flore şubesinde dünya flörecileri çok kuvvetli bulundukları için ve iskrimcilerimiz daha fazla kılıç ve epe şubelerine ehemmiyet verdikleri için bu kısma iştirak edilmiyecektir. Yalnız, flöreye bayanlarımız iştirak edecek ve Suat Fetgeri ile Pariste tahsilde bulunan Halet Türkiyeyi temsil edeceklerdir.

İskrimcilerimiz Peştede kalacakları 15 gün zarfında Macar federasyonunun tensibile muhtelif müsabakalar yapacaklar ve son olarak ta Macarların yapacakları olimpiyat seçme müsabakalarına iştirak edecekler dir. Olimpiyatlardan evvel iskrim takımımıza verilen bu fırsatla Avrupanın en kuvvetli ekipi hakkında bir kanaat edinmek kabil olacağından alâkadarlar Macar federasyonunun bu hareketinden sitayişle bahsetmektedirler. İskrim takımımız temmuzun 24 ünde Macar millî iskrim takımile beraber Peşteden olimpiyada hareket edecektir.

Balkan şampiyonu ve millî iskrim takımı ... olimpiyatları hakkında kanaatlerini soran bir arkadaşımıza şunları söylemiştir:

"— 1928 denberi Macarlardan gayri hasımlarımızı yakından tanımıyoruz. Son temaslarda Sovyet sporcularına karşı elde ettiğimiz galibiyet bugünkü derecemiz için miyar olabilecek mahiyette değildir.

Hasımlarımızın terakki ettiğine şüphem olmamakla beraber bu hususta bizim de ilerlediğimizi kabul etmek lâzımgelir. 1928 senesine nisbet ederek söyliyorum ki, şubemizde derece almaktan çok ümitvarım. Arkadaşlarım lüzumu veçhile çalıştıkları gibi Peştede de bu çalışmalarına devam edeceklerinden Berlin olimpiyatlarına çok hazırlıklı bir surette girdiğimize şüphe yoktur. Millî şeref mevzubahsolduğu cihetle, son enerji ve varlığımızı sarfedeceğimiz tabiidir. Memleketimize iyi bir derece alarak döneceğimizi tahmin ediyorum.,,

Bisikletçiler bugün Romanyaya gidiyor

Berlin, olimpiyatlarına hazırlanmak için iki aydanberi Ankarada kamp hayatı geçiren bisikletçilerimiz, dün şehrimize gelmişlerdir. Bisikletçilerimiz, Romanya bisikletçilerile müsabakalar yapmak üzere bugün Köstence tarikile Bükreşe gideceklerdir. Çok hazırlıklı bulunduklarını söyliyen bisikletçilerimiz beş kişilik bir takım halinde pazar günü

Müsabakalar yapmak üzere bugün Bükreşe hareket edecek olan bisikletçilerimiz

Bükreşte Romanya millî bisiklet takımile 148 kilometro olmak üzere asfalt açık yarış yolu üzerinde bir müsabaka yapacak ve tekrar İstanbula olimpiyat kampına avdet edeceklerdir.

Takıma Ankaradan Talât, Eyüp İstanbuldan Kirkor, İzmitten Orhan, İzmirden Kâzım seçilmişlerdir. Beş müsabık ve bir antrenörden mürekkep olan kafileye bisiklet federasyonundan Cavit riyaset etmektedir.

Kendisile görüşen bir muharririmize kafile reisi Cavit şunları söylemiştir:

"— Bisiklet takımımız olimpiyatlar için çok hazırlıklı ve o nisbette kuvvetli vaziyette bulunmaktadır. Tecrübesizliğimizin mühim rol oynıyacağı bu müsabakalarda hasımlarımızın bize avantajlarını temin eden eskiliklerini bir tarafa bırakırsak yarışlarda bir kaza olmadığı takdirde birinci (plâton) da geleceğimiz muhakkaktır.

Hasımlarımızla müsavi yarışlar yapacağımız muhtemel olmakla beraber, yukarda izah ettiğim sebep yüzünden mağlûp olsak bile bu, ancak bir bisiklet boyu ile kabil olacaktır. Bazılarının iddiası gibi bizi 50 veya 100 metro geride bırakmalarını tahmin etmek kelimenin tam mânasile gülünç olur. Olimpiyatlara en tehlikeli rakiplerimiz Danimarka, Fransa ve Belçikalılardır. Bu pazar Romenlerle yapacağımız müsabakayı kat'î surette kazanacağımızı zannediyoruz.,,

Süvarilerimiz bugün gidiyor

İki haftadanberi Sipahi Ocağı sahasında yapılan atlı mâni müsabakaları neticesinde Berlin olimpiyatlarına iştirak için seçilen binici sübaylarımız bugün Köstence yolile Almanyaya hareket edeceklerdir.

Kafile süvari ve binicilik mektebi komutanı Erkâniharp yarbayı Saim Onhan'ın başkanlığı altındadır. Bir antrenör ve bir baytardan maada, yüzbaşı Cevat Kula, teğmen Eyüp Öncü, teğmen Cevat Gürkan, teğmen Saim Polatkan, teğmen Sadettin ve teğmen Fahriden mürekkep bulunmaktadır. Müsabakalara iştirak edecek 16 hayvan, trenle Almanyaya gönderilecektir.

Bisiklet yarışları

Adaları güzelleştirme cemiyetinin tertip ettiği büyük bisiklet yarışları bu pazar günü saat 9,30 da Heybeliadada İsmet İnönü caddesinde yapılacaktır. Yarışlar iki katagori üzerinde yapılacak ve birinci sınıf müsabıklar 100 kilometro ikinci sınıf müsabıklar 50 kilometro koşacaklardır. Kazananlara madalya verilecektir.

Atletizm müsabakası

İstanbul atletizm ajanlığı, atletizm federasyonu tarafından klüpler arasında yapılacak müsabaka galibine verilmek üzere koyduğu bir kupa için büyük bir müsabaka tertip edilmiştir. 22 temmuzda yapılacak bu müsabakalarda muayyen dereceleri tutan atletlerin klüplerine ayrıca mükâfat verilecektir.

Müsabakalar Fenerbahçe stadında yapılacaktır.

Bandırmalılar Balıkesir şampiyonu oldu

Balıkesir, (Tan) — Lik maçlarının sonuncu maçı, General Ali Hikmet stadında Bandırma İdmanyurdu ile ilimiz İdman birliği arasında yapılmıştır. Maçı takip etmek için Bandırmadan ilimize birçok kimseler gelmiştir.

Tribün ağzına kadar dolmuştur. İlbay ve parti başkanı şarbay Salim Gündoğan, Kolordu Kumandanı maçta bulunmuşlardır.

Haftaym, her iki takımın birer penaltı cezalarile nihayete ermiştir. İkinci haftaymda Bandırmalılar üç gol daha çıkararak 4 gol yapmışlardır. Buna karşı da Birlikliler oyunun sonlarına doğru ancak bir gol çıkarabilmişlerdir. Oyun, ikiye dört gibi bir farkla Bandırmalıların lehine bitmiştir.

Çankırı - Altınordu

Çankırı, (Tan) — Tenezzüh treni ile Çankırıya gelen Altınordu takımı, Bozkurtspor ve Çankırıspor oyuncularından mürekkep karışık bir takımla karşılaşmıştır. Maçı, Çankırı takımı 6 - 1 kazanmıştır. Geçen hafta gelen Ankaragücünün eski oyuncuları Bozkurt takımı ile yaptıkları maçı 3 - 0 kazanmışlardır.

Tenis şampiyonluğu

Paris, 7 (A.A.) — Fransa profesyonel tenis şampiyonluk müsabakası finalinde, Kaşe 6-3, 6-1 ve 6-1 Rami yonu yenmiştir.

NOTLAR

İstismar

Atinada idim. Oturduğum evin yanında yeni bir ev yapılmaya başlanmış, temeller atılmıştı. Pencereden, bir sabah, evi yaptıran adam ile karısı, kızları, bir papasın arkasında geldiler. İşçiler de sıralandılar. Papas evi takdis edecekti. Göğsünden bir gümüş istavroz çıkardı, okuyup üfliyerek haziruna öptürdü. Sonra, bir tas su getirtti. İstavrozu suya batırdı ve elini suya sokup, parmaklarının ucile öteye beriye serperek, temellere doğru, oralarını da takdis için, ilerledi.

O, tasın başından ayrılır ayrılmaz, kadınlar, hemencecik çantalarını açtılar, içinden küçük, lâvanta şişeleri çıkarıp, mukaddes sudan... Aşırdılar. Fakat papas, dönerken, görmüştü, geldi, çantalarını açtırarak şişelerdeki suyu, tasa tekrar boşalttı.

Bunun mânasını anlıyamadım. Hristiyan olan hizmetçiye sordum.

— Papas suyu satar da ondan boşalttı.

Dedi.

— Fakat, dedim, papas her eve gelip temellerini takdis eder mi?

— Hayır, dedi, bunu parası olan yaptırır. Papas parasız gelmez ki...

Evsahiplerini, para vererek getirdikleri papasın, hemencecik oradaimâl ettiği mukaddes suyu çalmaya sevkeden şey, bugünün, her ne pahasına olursa olsun, her şeyi, iman ve an'aneyi bile, mümkün olduğu kadar istismar zihniyetidir. Çünkü "netice", hiçbir zaman, bugün olduğu kadar, onu elde etmek için kullanılan vasıtalarla ölçülmek zahmetinden kendini müstağni addetmemiştir.

Bilmem, bunu, bu çarh misalden daha kuvvetle ifade kabil midir?

Fikret ÂDİL

Yunan Kralı Korfoya giderek 2 ay kalacak

Atina, 7 (Tan) — Selânik ahalisi hükûmet konağını Krala saray olmak üzere teberrü etmişler, fakat, kral bunu kabul etmiyerek eskisi gibi hükûmet konağı olarak kalmasını bildirmiştir. Kral, bu ayın 25 inde Korfoya giderek iki ay orada ikamet edecektir.

Bir Amerika bahriyelisi casusluktan mahkûm

Los Angeles, 7 (A.A.) — Eski bir Amerika bahriyelisi Harry - Thomson - Thomas, Japonya hesabına casusluk ithamile 15 sene hapse mahkûm edilmiştir. Thomson, verdiği malûmat mukabilinde 700 dolar almış olduğunu itiraf etmiştir.

Grevci Amele, fabrika direktörünü hapsetmişler

Chaumont, 7 (A.A.) — Citroen fabrikaları amelesinden 700 grevci, bir itilâf akdi için müzakerede bulunmak üzere bilhassa Paristen gelmiş olan mezkûr fabrikalar direktörünü hapsetmişlerdir.

Ştarhemberg'in emri

Viyana, 7 (A.A.) — Prens Starhemberg'in emriyle Tirollu bütün Heimvehren'in vatan sevenler cephesine girmişlerdir.

Güneş - Dil

Güneş - Dil teorisi ile kelime tarihi ve tarihi tetkik yapmak tecrübeleri

IX.

Eridu ve Ordu'nun Toponimik "Toponymique" vasıfları

Böylece Sümerdeki Eridu ile Karadenizdeki Ordu'nun lûgat manalarında da bir ayrılık veya aykırılık olmadığını ve aksine olarak her ikisinin tamamiyle bir ve beraber oldugunu öğrenmiş bulunuyoruz. Bu uzun tafsilâtı hulâsa edersek şu neticeye varırız.

Sümerdeki Eridu :

1.— Deniz kıyısındadır. Anadoludaki de ayrıdır.

2.— Kuruluşu geniş ve dağınıktır. Anadoludaki de öyledir.

3.— Bir şehir, bir yurt ve bir karargâhtır. Anadoludaki de öyledir.

4.— Ziguratı vardır. Anadoludaki Ordu'nun da sakaratı vardır.

5.— Tanrısını da EA idi. Orduda da EA kelimesi yaşamaktadır.

6.— Eridu ve Ordu her devirde daima aynı manayı ifade etmiştir.

Başka yerlerde yani memleket dışında da or ve ur'lu has isimler bulabiliriz. Bunları tetkik etmek için kâfi derecede vasıtamız olmadığından tetkiki genişletmek müşkül olacak ise de yine birkaç misal vermek zarureti vardır.

Ordu şehrinin karşısında Kırım yarım adasının prekop berzahında bir or yeri ve şehri tanıyoruz. Daha yukarılarda şimal akınlarının meşhur uğrağı ve durağı Oral dağlarının adında da aynı kelime vardır. O mıntakada bir or ve ur suyu ve şehri dikkat çekecek has isimlerdendir.

Ordu şehri yakınlarında Sümer adları

Ordu sahilleri ilk insanların kalabalık olarak oturabileceği yerlerden değildir. Çünkü orada sahil dardır. Ova yoktur. Dağlar çok ağaçlı ve dalgalıdır. İptidaî balıkçılığa elverişli büyük sular da bulunmaz. Böyle olmakla beraber davamızı aydınlatacak ve ispat edecek en kuvvetli Sümer adları o civarda hâlâ eski tipleriyle yaşamaktadır. Bu has isimler şunlardır:

1.— Hapsumana
2.— Asak
3.— Darahta.

Etimoloji yoliyle Sümerce olduklarını ispat edebileceğimiz daha birçok has isimler varsa da morfolojileri bozulmamış olan bu üç has isim mevzuumuz için kâfidir.

Hapsumana adı iki kelimeden yani Hapsu ve Mana'dan mürekkeptir.

Apsu veya (absu) ise Sümer Kozmogonisinde tatlı su unsurudur. Kötü ruhları, demonları meydana getiren tiyamat'ın aksine' olarak dünyayı ve onun üzerindeki iyi ruhları yaratmıştı. Autran'a göre "EA" nın hükûmettiği ülkeye apsu derlerdi. "EA" mayi girdabın tanrısı, (Lugal ...a) yani ab... kıralı idi (1)". EA kültü bütün Elama hâkim idi. Onu Daraazak ve Absu ile beraber düşünürlerdi. Absu tatlı su unsuru idi. Darak ise teke idi. Dara veya darak aynı zamanda yeşilliklerin ve ...anların müekkeli idi. Bunlar bir "triade" teslis vücuda getiriyorlardı.

Bu üç divinité'nin şimdi Karadeniz k... ...da Ordu ve sakarat'ın yanında yaşamakta olduğunu görüyoruz: Absu, azak, darak.

Apsu kelimesinin s..., nar-ut g... iki dillilik devrinden kalma mürekkep bir kelime olduğunu derhal anlamış bu... ...uz. Bunun ...ma şe...i ... uzaklarda d...ildir. Trabzon'un Su-me-le köyü su... kelime... muhaf... ... Nitekim Urfa'... ...'n adı Su-ma-ta-ri'dir. (Sumatra, Somali, Soma gibi has isimlere dikkat).

Azak Sümercede parlak ve duru ... ge... ... azağsu (g) biçiminde ilâhilerde Tanrı adı ve vasfı olara... ...

Lagaş pat esilerinden birinin adı Dar-azak ... (2). Bu has isim; Or... ...inde yaşam... ... Bu ...ak mevkii herhalde ya maddi ya ... parlaklık bir d...ık göstermek ...dır. İlerde vatan toponomisini ... busüne girersek bu adları yalnız manaları bakımı...dan ve sade harita ü... ver... ...de d... ... etmek lâzım gelecektir ve etüt an... zaman tar... ...ş olur.

... tanrı... adı Dara ve Da...'ı Darahta köyünde yaşar görmekteyiz. Ordu adını ...kik ederken prekop berzahında bir Or...dı bulmuş... Şimdi asak adına karşı...ine pre...ıyılar...da bir Ayak denizi bulunduğunu k... ufku biraz ...n geniş...

H. R. TANKUT

(1) Sümerien et İndo—Europeenne s.10.
(2) L. Wolley Vor 5000 Jahren s. 23.

Yunanistan borçları için müzakereler

Atina, 7 (Tan) — Dün akşam geç vakit toplanan liderler meclisine Başbakan riyaset etmiştir. Meclise, Londrada İngiliz alacaklılar vekillerile Yunan heyeti arasında cereyan eden müzakere hülâsası ve alacaklıların istedikleri bildirilmiştir. Meclisin ittihaz ettiği karar gece yarısı Londradaki Yunan heyetine talimat şeklinde bildirilmiştir. Meclis dağıldıktan sonra toplantıda bulunan liderlerden hiç birisi gazetelere beyanatta bulunmamışlardır. Başbakan Londra müzakerelerinin neticelerini yakında bildireceğini söylemiştir. Gazetelerin aldığı haberlerde, İngiliz dayinleri vekillerinin istedikleri mikdarın pek mübalâğalı olduğu yazılmaktadır. Londradaki heyete, eski noktai nazarlarında ısrar etmeleri ve kabul edilmediği takdirde hemen geri dönmeleri hakkında tebligat yapıldığı ayrıca ilâve edilmektedir.

Liderler Meclisine Komünistler davet edilmediği cihetle komünistlerin Parlâmento grupu hükûmeti protesto etmiştir.

Yunanistanın yaptıracağı yeni torpido muhripleri

Atina, 7 (Tan) — Dört açık deniz torpito muhribi yapmağı taahhüt eden İngiliz tezgâhları mümessilleri ile hükûmet arasında yazılı mukavele imza edilecektir. Merasimde buradaki İngiliz elçisi de hazır bulunacaktır. Dört muhribin bedeli 750 milyon drahmi olarak tesbit edilmiştir.

Graf Zeplin beşinci Amerika seyahatinden döndü

Berlin, 7 (A.A.) — Graf Zeplin balonu dün akşam beşinci cenup Amerikası seferinden dönmüştür. Fransız hükûmeti Fransa üzerinden uçmak müsaadesi verdiği için, balon uçuş müddetini on saat azaltabilmiştir.

(TAN) ın Polis Romanı: 26

Kapı arkasında bir cinayet!

Michel Herbert - Eugene Wyl

Uykusuzluktan gözleri şişmiş bir genç, yanında duran polis müfettişleri Rontier ile Muselli'nin nezaretleri altında, bütün bu araştırmaları istihkar ile seyrediyordu. Bu Guy de Passevières idi. Halinden, elbiselerinin buruşukluğundan, birkaç gece karakollarda sürnmüş olduğu anlaşılıyordu.. Buna rağmen tabiî zerafetini muhafaza ediyordu.

Dört gün evvel, Havre limanında, Amerikaya gideceği esnada Armagnac vapuruna binerken Choquet tarafından tevkif edilmişti.

Parise getirildikten sonra, kısa bir isticvaba tâbi tutulmuş olan Guy de Passevières'in müdafaasını baroya yeni kaydedilmiş olan dostlarından Bernard Montaclair üzerine almıştı. Guy dostunun vekâletini memnuniyetle kabul etmiş fakat hattı hareketi hakkında ne ona ne de istintak hâkimine hiçbir izahatta bulunmamıştı. Bu itibarla genç avukat Montaclair, peşinen kaybedeceğine emin olduğu bu davanın yükü altında eziliyordu. Esasen bu zaif genç, ilk defa olarak bir dava üzerine almış bulunuyor, ve heyecandan bildiğini de unutuyordu.

Guy de Passevière avukatından daha sakin görünüyordu. Mösyö Clergerie, maznuna sordu:

— Sükût etmekte ısrar ediyor musunuz?

Guy cevap vermedi. Polis müfettişi Chaquet homurdandı:

— Boşuna zahmet, yolda gelirken onu söyletmek istedim. Neticesiz kaldı. Hem de kendine hâkim birisi doğrusu. Kendisine tevkifinin sebebini söyleyince, Heyecanlanmış gibi göründü. Sonra cinayetin tafsilâtını bildiren gazeteleri kendisine gösterince "ne? Katledilmiş?,, diye mırıldandı. Ağzından çıkan tek kelime bu oldu.

Maznun, önüne bakıyor, etrafında olan bitenden habersizmiş gibi görünüyordu. Avukat, dostuna dönerek:

— Rica ederim, dedi, kendini müdafaa et.. Cinayet gecesi nerede olduğunu söyle. Masûm olduğuna inanıyorum. Fakat buna rağmen suçlu isen, itiraf et. Hakikati söyle. Belki elinden bir kaza çıkmış olabilir. Fakat senin bir cani olmana imkân tasavvur edemiyorum.

Guy dostunun bu sözlerine tebessüm etmekle mukabele ve iktifa etti. Choquet tekrar mırıldandı:

— Bu kadar senedir bu meslekteyim, bu kadar inatçısına rastlamadım. Hem boşuna yoruluyoruz. Beni alâkadar eden asıl mesele 30 bin frangın ne olduğudur?

Bu sözler, maznunun üzerinde büyük bir tesir yaptı. Chaquet bunu farketti ve:

— Ne o, dedi, alâkadar mı oldunuz?.. Ha.. Bu noktayı size söylememiştim. Çalınan banknotların numaraları bizce malûm. Piyasaya çıkar çıkmaz yakalaması kolay.. Öyle değil mi? Hem iyi ki çekindiniz de sarfetmediniz.

Maznun ilk defa olarak ağzını açtı. Umit eden bir sesle sordu:

— Demek sadece bir... Zehirlenme hâdisesi olmadı. Ayni zamanda sirkat te var?

Leprince, o zamana kadar hiç sesini çıkarmamış bulunan Leprince yaklaştı ve:

— Eğer bu hususta bize izahat verirseniz, sizi memnuniyetle dinleriz.

Dedi. Şimdi, maznun sükûnet bulmuştu. Ve:

— Eğer ortada bir para da kaybolduysa, bu, cinayetin sirkat için yapıldığını izah eder. Öyle değil mi?

— Evet.

Guy istintak hâkimine döndü ve gayet sakin bir sesle dedi ki:

— Eğer cinayetin sirkat yüzünden olduğunu kabul ediyorsanız, tamamile emrinize âmadeyim. Bana soracağınız suallere, tamamen doğru olarak cevap vereceğim. Buyurunuz.

IX

Bir kaç dakika sonra Gury de Passevière sorguya çekiliyordu.

Mösyo Clargerie ilk suali sordu:

— Cinayetin ertesi günü yani 15 Mart tarihinde otuz bin franklık bir bono ödediniz.

— Evet.

— Bu paranı 14 Mart gecesi maktulün kasasından çalındığını tahmin edecek vaziyetteyiz.

— Ben ne bir katil, ne bir hırsızım. 15 Marttaki bonoyu ve daha bazı borçlarımı, atlarımı, bazı tablolarımı ve kütüphanemdeki birkaç kıymetli kitabı satarak ödedim. Koleksiyonlarımı satmağa memur ettiğim vekilim, paranın üst tarafını bana, Nevyorka gönderecekti.

— Oraya niçin gidiyorsunuz?

— Amerikalı bir zengin Nevyorkta beşinci caddede yaptırmış olduğu mükellef bir apartımanın tarafımdan tezyin edilmesini istiyordu.

— Niçin bu kadar âni olarak hareket ettiniz?

— Doğrusunu söylemek lâzımgelirse böyle bir sipariş, benim san'at zevkimi tatmin edecek bir şey değildi. Fakat hiç bir zaman yenmeğe muvaffak olamadığım bazı âdetlerimden -bu na iptilâ desem daha doğru olur kurtulmak için derhal harekete karar verdim.

— Ne gibi iptilâ?

— Kumar.

— Evet biliyoruz.

(Arkası var)

Ayazağa cinayeti

Ağırcezanın kararı bir müddet geri kaldı

Galata postanesi veznedarı Hüsnüyü Maslakta, Alaman çiftliği civarında bir yere köpek satmak bahanesile götürerek orada, kendisini tabanca kurşunile öldürmekten suçlu bulunan ve müddeiumumilikçe idamları istenen Abdullah ile Yunus hakkında ağır ceza mahkemesi, dün kararını verecekti.

Bu münasebetle, yüzlerce meraklı, muhakemeyi dinlemek üzere vaktinden çok evvel koridorları doldurmuştu. Saat tam on altıda, mahkeme kapıları açıldı. Fakat bu kadar kalabalığı içeri almak imkânı olmadığı için mübaşirler, reisin emrile dinleyicilerden bir kısmını dışarı çıkarmaya mecbur oldular.

Kapılar kapandıktan sonra, karar okundu, fakat bu kararın merakla beklenilen karar değil, sadece bir ara kararı olduğu anlaşılınca, kalabalık kendiliğinden dağıldı. Mahkeme, dünkü celsede, şu âra kararını vermiştir:

Evrak arasında bulunan bir kayıtta, suçluların, vak'adan birkaç gün evvel telâşlı telâşlı konuştuklarını söyliyen bir şahitten bahsedilmektedir. Bu şahidin ifadesine dosyada rastlanamamıştır.

Bu noktanın tenviri mahkemece zarurî görüleceğinden, emniyet ikinci şube müdürü Sabriden izahat alması için duruşma, 30 temmuz tarihine bırakılmıstır. O gün Sabri, mahkemeye gelerek izahat verecektir.

Çocuğu ölen bir adam aklını kaybetti

Topkapıda, Fatma Sultan mahallesinde, terzi Nezirin beş yaşındaki çocuğu Ibrahim, evinin yanındaki arsada oynarken, içi su dolu bir kuyuya düşerek boğulmuş, cesedi birkaç gün sonra itfaiye vasıtasile kuyudan çıkarılmıştır.

Ibrahimin boğulduğunu gören babası Nezir, birdenbire fenalaşarak gayri tabiî birtakım hareketler yapmış:

— Çocuğumun düğünü var! Herkes buyursun! diye bağırmağa başlamıştır. Teessür neticesi, dimağî müvazenesi bozulan zavallı adam hastaneye kaldırılmıstır.

Hâdiseye müddeiumumî muavinlerinden Ubeyt vaz'ivet etmiş ve tabibi adlî Enver, küçük Ibrahimin ölüsünü muavene ederek gömülmesine izin vermiştir.

33 hamal bir adamdan dayak yediğini iddia ediyor

Hamallar cemiyeti kasadarı Hakkıyı dövmek ve hakarette bulunmaktan suçlu 33 hamal ikinci sulh ceza mahkemesine verilmişlerdir.

Hamalların dün duruşmaları yapılmıştır. Suçlular, hakarete uğrayan ve dayak yiyen kendileri olduğunu ve 33 kişi, hep birden, kasadar Hakkı aleyhinde dava açacaklarını söylemişlerdir.

Mahkeme, şahitleri dinlemek için duruşmayı başka güne bırakmıştır.

Maarifte

Resim, elişleri ve ev idaresi kursları

Maarif müdürlüğünün ,bir resim ve elişleri ve bir de ev idaresi için mu allimlere iki kurs açmaya karar verdiğini yazmıştık. Bunlardan resim ve elişlerine mahsus olan kurs önümüzdeki pazartesi sabahı saat 9 da Fındıklıdaki 13 üncü mektepte açılacaktır. Bu kursa 400 muallim kayde dilmiştir. Ev idaresi kursuna gelince, Maarif Vekâleti bu derse fevkalâde ehemmiyet vermekte ve bütün mu allimlerin bu bilgi ile mücehhez bulunmalarını istemektedir. Bu itibarla bu kurs iki devre olacak ve birinci devre resim ve elişleri kursile beraber 31 Ağustosta nihayet bulacaktır. İkinci devre mekteplerde tedrisata başlanıldıktan sonra açılacak, haftada iki gün saat 16 dan 19 a kadar devam etmek üzere bütün sene sürecektir. Ev idaresi kursları da Beyoğlu, Selçuk, Kadıköy ve Üsküdar kız sanat mekteplerinde olmak üzere bu pazartesi günü saat onda açılacaktır. Resim ve elişleri kurslarında müfettiş Şinasi ile Muallim Selma, ev idaresi kursunda muallim Serandi, Mediha, Mihrünnisa ve Münire öğretmenlik edeceklerdir.

Unkapanı köprüsü

Eyüple Sütlücenin arasına nakledliyor

Eski Unkapanı köprüsünün Eyüple Sütlüce arasına kurulması hakkındaki tasavvur nihayet kat'ileşmiştir. Bu köprünün dünden itibaren Eyüp cihetine nakline başlanılmıştır. Eyüple Sütlüce arasındaki mesafe Unkapanı ile Azapkapı arasındaki mesafeden çok daha dar olduğundan fırtınanın bu köprüde yaptığı hasarattan dolayı uzun boylu tamirata ihtiyaç kalmıyacaktır. Bundan başka vaktile Unkapanı ile Azapkapı arasında Gazi köprüsü inşaatı bitince ye kadar araba vapuru, işletilmesi hakkındaki tasavvurdan tamamile vazgeçilmiştir. Bütçede bu iş için mevcut tahsisatla eski Unkapanı köprüsü tamir edilebilecektir. Sonra bu köprünün Eyüple Sütlüçe arasına kurulması işi bir müteahhide verilecektir.

Milletler Cemiyeti Asamblesinde neler gördüm ?

[Başı 1 incide]

renk renk emprimeler giymiş, zarif şapkalı, ve her biri bir moda mecmuasından fırlamış resimler kadar şık ve çoğu hakikaten güzel kadınlar oturmuşlar, günün Curiosité'sini, yani Negüsü bekliyorlar:

Galeride, çepçevre, sayısız gazeteciler, dünyanın en tanınmış gazetecileri yer almışlar, ellerinde kalem, bekliyorlar!

Duvarlarda büyük büyük levhalar: "Cigara içmeyiniz„ , "susunuz!„ "gürültü etmeyiniz!„

Ve cigara içmiyoruz, susuyoruz, gürültü etmiyoruz.

Aşağıdaki murahhasların, yukarıdaki gazetecilerin, hemen herkesin önünde, kulağına takılan telefon ahizeleri var. Bunları alıyor, başınıza geçiriyor, ahzenin iki yuvarlağını iki kulağınıza yerleştirdikten sonra, önünüzdeki sıra üzerinde duran bir düğmeyi çevirerek gelen sesi keyfinize göre âyar ediyorsunuz. Ondan sonra, kürsüdeki hatip istediği kadar yavaş söylesin, sözlerini en küçük teferrüatına kadar zantetmemenize imkân yoktur. Filvaki bir salonda yüzlerce ve yüzlerce insanın, böyle kulaklıklar takmış manzarası biraz acaip bir tesir yapıyor ve insana garip bir ülkede yaşamakta olduğu hissini veriyor ama, görünüşü ne olursa olsun, bu telefon teskilâtı Uluslar Kurumu müzakerelerini hakikaten keyifli bir hale koymaktadır. Ayni zamanda, yukarıdan baktığımız zaman, aşağıdaki murahhaslardan hangilerinin hangi nutukları daha dikkatle dinlediklerini bu kulaklıkları takıp çıkarmalarından kestirmek gibi bir gazeteci için eşsiz bir fayda husule gelmektedir. Günün birinde fen biraz daha ilerlese ve bu kulaklıkların iplerini uzun mesafeler içinde uzatabilmek imkânı husule gelse, milletler için en iyi yapılacak şey, muhakkak ki, bu kurumdan bir kulaklık alarak memleketine gelmek ve orada, kendi bürosunda rahat oturup söylenenleri dinlemek olacaktır.

*

Saat altıya doğru idi ki, Haile Selâsiye, yanında Ras Nasibu, Ankara elçisi Markos ve diğer bir Habeşle beraber salona girdi. Zavallı adam! Her biri üzerine bir devletin oturduğu sıralar ve yüzlerini ilk defa gördüğü ve tanımadığı birçok murahhaslar arasından bir heyûlâ gibi yavaş yavaş yürüdü, yürüdü, yürüdü, ve tâ ileride, beşinci sıradaki yerine, sanki, çöktü!

Bütün salonun gözleri, tecessüs, hüzün, merak, istihfaf, nekadar mizaç varsa o kadar çeşitli duygularla, bu zavallı adamı takip ediyordu. Fakat o, burada toplanan ve ordulara, donanmalara, toplara, tayyarelere, gazlere ve her şeyin anası ve babası olan paraya hâkim bütün siyasî ve askeri kudretlere ve kendisinin o gün için temsil ettiği yalnız acze rağmen, vakarından hiçbir şey kaybetmemiş görünüyor ve hiç şüphe yok Adisababadaki sarayının resmikabul günlerinden kalmış bir nevi azamet ve ihtişam artığile yürüyordu.

Yerine gelip oturunca, Uluslar Kurumunda resim almayı inhisar altına almış 12 büyük gazete ve sinema şirketinin bütün objektifleri, birden, Haile Selâsiyenin abanoz renkli iki büyük gözle siyah sakalının büsbütün esrarengiz hale koyduğu mahzun çehresi üzerine çevrildi ve ayni zamanda reisin tepesine sıralanmış ve ışığı aşağı versin diye üzerlerine madeni abajürler asılmış yüzlerce kilovatın birden salonu bir stüdyo aydınlığına boğduğu görüldü.

Bu aydınlığın içinde, Haile Selâsiyenin yüzü, sanki salonu kaplıyacak kadar harikûlâde bir nisbet alarak büyüyor ve başkalarının yüzlerce yüzleri, yarı karanlıkta, iyi seçilemiyen gölgeler gibi görünüyordu!

Bir dakika sonra, muvakkat reis, elindeki tokmağı masanın üzerine vurdu: Dikkat!

Belli ki, siyasî tiyatro başlıyordu!

Ali Naci KARACAN

Zavallı Zozo

Yunan artisti dün kalpten öldü !

İstanbulluların dört seneden beri, Ankara ve İzmirin bu yıl tanıdığı Yunan operet artistlerinden Zozo Dalmasın Selânikte kalp hastalığına tutularak hastahaneye yattığını yazmıştık. Gelen haberlere göre zavallı kurtulamamış ve dün gözlerini çok sevdiği sahneye ve kulaklarını alkış seslerine ebediyyen kapamıştır. Zozo Dalmas, tam bir lejer operet artisti idi. Sesi ve vücudü sahneyi doldurdu. Çok sempatikti. Seyircileri, sonuna kadar sürükleyebilirdi.

Zozo İstanbulda doğmuştur. Otuz sekiz kırk yaşlarında olmasına rağmen genç görünürdü. Memleketimize son gelişinde Halk Operetinde Türk artistlerile çalışmıştır. Bazı oyunlarda, yeni öğrenmekte olduğu türkçeyi, kendisine mahsus şive ile, konuşmuş, türkçe şarkılar söylemiştir. Zozo Dalmasın ölümü, kendisini gören, oyunlarını seyredenlerle, Türk sahne arkadaşlarını çok müteessir etmiştir.

Poliste

Bir çocuk tabanca ile oynarken öldü

Dün Kantarcılarda feci bir kaza olmuş, bir çocuk tabanca ile yaralanarak ölmüştür. Hâdise şudur:

Kantarcılarda odun deposunun karşısında tüfekçilik yapan Hasan Salim, dükkânında ayni zamanda 13 yaşlarındaki çocuğunu da çalıştırmaktadır. Bundan bir müddet evvel bir müşteri dükkâna gelerek tamir edilmek üzere bir tabanca bırakıp gitmiştir. Tüfekçi Hasan Salim, bu tabancayı tamir etmek üzere oradaki gözlerden birine bırakmıştır. Dün, babası tezgâhta çalışırken Cahit, tabancanın bulunduğu gözü karıştırmağa ve tabanca ile oynamağa başlamıştır. Bu sırada tabanca birdenbire patlamıştır. Çıkan kurşun Cavidin göğsüne isabet ettiğinden çocuk derhal yere yuvarlanmıstır. Tabancasini duyan baba derhal Cavidin yanına koşmuş, fakat çocuğunu al kanlar içinde yerde yatar bulmuştur. Komşu dükkâncıların yardımile Cavit kaldırılarak hastaneye götürülmek istenmiş, fakat zavallı yaralı yolda ölmüştür. Polis, tahkikata el koymuş ve Cavit dün akşam gömülmüştür.

Bir çocuk kayboldu

Evvelki gün yine bir çocuk ortadan kaybolmuştur. Hâdise şudur: Sultanahmette İshakpaşa mahallesinde oturan Safa Abdullahın on altı yaşındaki çocuğu Ekrem, evvelki gün annesinden izin alarak evden çıkmıştır. Fakat, akşam olduğu halde çocuk evine dönmemiştir. Bunun üzerine çocuk aranmağa başlanmış, lâkin bu zamana kadar bulunamamıştır. Tahkikata polis vaz'iyet etmiş, Ekremi aramağa başlamıştır.

Gece yarısı denizden feryatlar

Dün gece yarısı Moda civarında dolaşanlar denizden gelen birtakım sesler ve feryatlar duymuşlardır. Bunun üzerine bazı kimseler bir sandal tedarik ederek denize açılmışlar ve seslerin geldiği tarafa gitmişlerdir. Tam Fenerbahçe ile Moda arasına geldikleri zaman bir sandalın devrildiğini ve içindekilerin denize düştüklerini görmüşlerdir. Denize düşenlerin hepsi çıkarılmıştır. Yapılan tahkikat sonunda da bunların Kalamış caddesinde oturan Mediha, hem şiresi Banu, Selimiye civarında oturan Cahit ve Lâtif olduğu anlaşılmıştır. Bunlar bir sandala binerek denize açılmışlar ve fakat bir aralık müvazene bozulduğundan sandalın devrilmesile denize dökülmüşlerdir.

SAĞLIK ÖĞÜTLERİ

Satürn Tipi

Halkalı Zuhal yıldızından adını alan bu tip, doğrusunu isterseniz, sağlık bakımından hoşa gidecek bir tip değildir.

Galiba, Satürn baş Tanrı İnpiter'in ihtiyar babasının adı olduğu için bu tipteki insanlar da daha doğuşlarından beri daima ihtiyar görünürler.

Boyları uzun, omuzları çıkık, ileriye doğru bükük, göğüsleri dar, kanburları çıkık olur. Bu halde insanın şişman olamıyacağını, mutlaka ve daima zaif kalacağını kolayca tahmin edersiniz.

Dünyaya kederli olarak gelirler ve hep kederli kalırlar. Güldükleri pek nadir görülür. Daima yorgunluktan şikâyet ederler. Kendileri kış, soğuk ifade ettikleri halde soğuktan pek korkarlar.

Bütün vücudun derisi esmer yağlı, çok defa toprak renginde, sert olur. Kırışıklar pek çabuk gelirler.

Yüz uzun, yanaklar çukurda, çene kemikleri geniş, elmacık kemikleri çıkık olur. Gözler siyah, bulanık, donuk, müphem ve kederli bakışlı, çok defa çukura kaçmış, kendi hallerine kaldıkları vakıt vücutlarının içerisine bakıyorlarmış gibi görünürler, halbuki karşılarındakilere bakınca insanın ciğerini deliyormuş gibi keskin olurlar. Bakışlarında daima öfke hissedilir. Gözlerinin içi âdeta sarı gibidir.

Kaşlar siyah, çocukluklarından beri yukarıya kalkık, iki kaş birbirine pek yakın, birbirile çatışıyormuş gibi, tüyleri yukarıya doğru kalkar.

Saçlar kara, fakat donuk siyah, yassı, kalın, ağır, erkenden dökülürler. Sakal bırakılan zamanlarda bu tip teki insanların çoğu köse olurlar.

Burun âdet üzere uzun, ince ve sivri; burun delikleri etli ve pek açık.

Kulaklar kocaman olurlar.. Ağız da büyüktür. Fakat dudaklar ince olurlar. Üst dudak alttakini geçmese bak tıkları vakit istihza ediyormuş gibi bir ifade verirlerdi, fakat bundan dolayı daha ziyade kendilerini düşündükleri meydana çıkar.

Dişler gençlikte düzgün olsa bile çabuk bozulurlar. Dişçilerin en devamlı müşterileri bu tipte olanlardır.. Alt çene ağır, geniş, ileriye doğru çıkık...

Boyun uzun, ince, damarları meydanda, boyun ortasındaki kemik de daima belli.

Eller zayif ve dövmeli.. .Ses kalın, derinden çıkıyor daima nezleli gibi.

Bu hallere bakıp ta o tipte olan insanların bir işe yaramavacaklarına hükmetmeyiniz. Aralarında en büyük artistler vardır, hele kompozitörler....

Hastalıkları pek çok olur: Verem, romatizma, kum sancıları, antritisma, varis, basur memeleri ve hepsinden daha güç olan, daima can sıkıntısı hastalığı.

Sözün kısası, her ne tarafından bak sanız, müzmin bir hastalık ifade eden bir tip. Yalnız san'at cihetinden müstesna. O istidatlarını da islettikleri vakit, çok defa , keder ve sıkıntı ifade ederler.

LOKMAN HEKİM

Belediyede

İşlek caddelerde geçit yerleri

Gerek nakil vasıtalarının, gerek halkın sokakları geçebilecekleri yerlerin tesbit ve işaretlendirilmesi için yapılmakta olan tetkikat sona ermiştir. Şehir dahilinde halkın karşıdan karşıya geçecekleri yerlerin ya renkli kaldırıma, veya sarı prinç çiviyle işaretlenmesinden başka çare olmadığı görülmüş ve bu ikisinden birisinin tercihi için tetkiklere başlanılmıştır. Şehir dışında nakil vasıtalarının virajlarda yolun hangi tarafını takip edeceği veya nerelerden geçebilecekleri de beyaz boya ile boyanarak işaretlendirilecektir.

Hamal işlerinde yapılan yolsuz hareketler

Belediye müstahdemin şubesinin hamal işlerinde yaptığı yolsuz hareketler hakkındaki tahkikat artık tamamile sona ermiştir. Alınan netice lere göre hamallık için eskiden beri mevcut teamüle göre müracaat sırasına riayet edilmiyerek ulu orta adam alındığı, hamalbaşılarının işleri iyi kontrol etmedikleri, hisselerin hak ve adalet dairesinde tevzi olunmadığı görülmüş ve hamal işlerile uğraşan birisinin bir de apartıman alması bilhassa nazarı dikkati celbetmiştir. Hamal işlerindeki yolsuzluklar hakkında bugüne kadar belediye müfettişlerine vâki şikâyetlerin adedi altmışı geçmiştir.

HERGUN BİR ROPORTAJ

Yerli mallar pavyonları arasında dolaşırken ...

Pavyonlar cidden güzeldi, İnhisar pavyonu, gezenlerin bilhassa takdir nazarlarını çekiyordu

Yerli Mallar Sergisinin kapısı

Yerli Mallar Sergisi, Taksim Bahçesinin top top ağaçları arasına serpiştirilmiş, geniş bir çarşıyı andırıyor. Bundan evvelki seneler, Galatasaray Mektebinin, daracık koridorlarında, buram buram ter dökerek yaptığım sergi ziyaretlerini, hatırladım. Oh, ne iyi oldu da şu sergiyi, Taksim Bahçesinde açmağı düşündüler! Demeğe kalmadan, kişedeki bilet memuru yakama yapıştı:

— Beş kuruş vereceksiniz!..

Yerli Mallar Sergisine, ilk defa olarak duhuliye ile giriyorum. Cebimden çıkan bu beş kuruşun bana, biraz sonra, nekadar büyük rahatlık temin edeceğini ilkin kestirememiştim. İçeri girdiğim zaman, etrafa şöyle bir bakınca derin bir oh çekmekten kendimi alamadım. Sergiye gelenlerin hepsi temiz pak kimselerdi. Başkalarını rahatsız etmeden dolaşmasını biliyorlardı.

Çember çeviren çocukların halinde bile, bir başkalık, nasıl anlatayım, bir kibarlık vardı.

Sırasında verilecek beş kuruşun bile terbiyetkâr bir fazileti olduğuna inanmak gerek... Eski sergilere kimler gelmezdi: Tarla kavağı pastırma kokusu neşreden bakkal çırakları, işsiz güçsüz birtakım serseriler, meslek icabı gafil birini avlamak için, yengeç gibi yan yan yürüyen kılefteciler; ayran, hattâ bira içip, parasını vermeden kalabalık arasına karışan anaforcular, gözüne kestirdiği kadının peşine takılarak, bazı münasebetsizliklere kalkışan ve:

— Ne yapıyorsun? denildiği zaman:

— Kabahat benim değil! Arkadan itiyorlar! diyerek mazeret yetiştiren terbiyesizler, daha böyle kimler yoktu!.. Taksim Bahçesinde; ben mi farkına varamadım, yoksa o günkü ziyaretçilerin ağırbaşlılıkları mı üzerlerinde idi, bilmem, fakat koca bahçede, ne en ufak bir gürültü duydum, ne de hoşa gitmiyecek en küçük bir harekete şahit oldum. Sanki bir sergiye değil de, bir resmî ziyafet salonuna girer gibi vakarlı adımlarla ilerliyen insanlar arasında kapıda, beni ilk önce, hoparlörün, türkçe bir tangoyu tekrarlıyan kuvvetli sesi karşıladı.

Bahçenin gölgelikleri arasında, öyle zarif pavyonlar kurulmuş ki, uzaktan insan bunları Hint pagotlarına benzetebilir. Her yandan renk, koku ve ışık geliyor. Bahçenin şurasına, burasına serpiştirilmiş gazinolarda, müşterilere durmadan dondurma yetiştiren beyazlar giyinmiş bir garson, yanındaki ile şakalaşıyor:

— Bugün de yiyin bakalım, dondurmaları.. Havalar, böyle yağmurlu giderse, yakında, sahlep satmağa başlıyacağız!..

Serginin, sürekli yağmurlar yüzünden epeyce zarar gördüğü belli... Bin emekle ve avuç dolusu para dökülerek vücuda getirilen bu süslü barakalarda akmıyan yer kalmamış. Hâlâ da yağmurun kesileceği yok. Tovalet müstahzarı ile dolu bir dükkânın satıcısı anlatıyordu:

— Açıkta duran mallardan çoğu ıslandı. Işe yaramaz hale geldi. Yağmur devam ederse bilmem ne yapacağız?

Benim burada gördüklerim, öyle bir yazının içine sığar şeyler değil. Birkaç kelime ile anlatmak lâzımsa onun için, şimdiye kadar gelip geçen sergilerin en güzeli, en itinalısı, ve hele en göze çarpanıdır, denilebilir. Gerek teşhir tarzı ve gerek; teşhir edilen eşyanın en hoşa gidenlerden seçilmesi noktasından, bu seneki yerli mallar sergisinin, muvaffak olmuş bir eser olduğunu, yalana çıkmaktan korkmıyarak söylerim. Hele, bu arada, Inhisarlar Pavyonu, Serginin en alâkayı çeken köşesi olduğuna şüphe yok.

O kadar ki, içine giren, bir daha dışarı çıkmak istemiyor. Daha kapıda, tiryakilerin dimağına, bin bir çiçek kokusundan daha tatlı gelen o sırma telli tütünlerin kokusu, beni adeta sarhoş etti. Bir bayan, Türk tütününün en seçkin cinslerinden; altın renkli yaprakları, hemen oracıkta, kıyıp, ince ince doğruyor. Sonra bir başkası, bu mis kokulu harmandan, nümune olarak getirtilmiş bir makinede, durmadan hazır cıgara yapıyor. Tütünün; yaprak - tan, cıgara haline gelinciye kadar, geçirdiği bütün safhaları, böyle gözlerile görenler, sergi için yapılan hususi cıgaraları, adeta kapışıyorlar. Ben içerdeyken, Inhisar Pavyonunun tütün kısmı önünde müthiş bir kalabalık toplanmıştı. Satıcılar; müşterilerin arzularına kolaylıkla yetişemiyorlar.

Biraz ilerde sıra sıra vitrinler var. Bunlardan birine büyük bir yenice paketi koymuşlar. Paketin yanında mukavvadan bir Fort otomobili ve bir radyo makinesi... Önümüzdeki 20 temmuzdan itibaren yenice cigaralarını içenler, bu tercihlerinden dolayı, hiç te aldanmıyacaklar. Talihleri varsa, paketleri içinden çıkacak bir kuponla, bu hediyelerden birini alabilecekler.

Bundan başka, yenice müşterileri için Inhisar Idaresi bir sürpriz daha hazırlamış. Fakat ou sürprizin hakikî bir sürpriz yerine geçmesi için memurlar ne olduğunu şimdiden söylemek istemiyorlar. Duvarlara asılan levhalarda, bu sürprizi müjdeliyen yazıları okuya okuya, merakım arttı. Nihayet, öğrendim: Bundan sonra her yenice alan müşteri, bu paketinin içinde bulunan numaralı bir kupon bulacakmış. Bu kuponları biriktirip inhisar maddesi satan mağazalara götürenler, birer hediye alacaklarmış! Bundan başka, yenice cıgaraları kalitesi en yüksek tütünlerden yapılacakmış. Eski bir söz vardı: Makbul şeyler arasında, şarabın eskisi, tütünün yenicesi! derlerdi. Demek bu atalar sözü, artık yerine geliyor.

Inhisar pavyonunun alâka uyandıran köşesi, yalnız tütün kısmı değil. Likör ve şarap satılan kısımlarda da, halkı biribiri üstüne yığılmış buldum. Hele, sergi hatırası olarak hazırlanan küçük likör şişelerini, kapışan kapışana! Serginin tuz köşesinde, bir kocaman kayatuzu duruyor.

Seyircilerden biri sordu:

— Bu nedir?

— Tuz! dediler.

— Zavallı tuz.. diye içini çekti, boş yere adı çıkmıştır, o kadar ucuza satıldığı halde, nerede pahalı bir şey görsek:

— Aman, ne tuzlu! diye söyleniriz.

Ben böyle etrafımda konuşanlara kulak kabartacağım diye uğraşırken, baktım ki, saat yirmiye yaklaşıyor. Vaktin nasıl bu kadar çabuk geçtiğine şaşarak pavyondan ayrıldım. Artık gece iyiden iyiye bastırmıştı. Müzik dinliyerek, arada bir, ayakta sandüviç yiyerek biribirlerile şakalaşan çiftlerin gölgeleri, sık ağaçlıklar arasında görünmez oldu. Ben çıkarken, arka arkaya gelen iki tramvay, durak yerinde, bütün yolcularını boşaltarak, önümden geçtiler: Yerli Mallar Sergisi, muhakkak ki, bu sene, her senekinden daha tertipli ve daha gösterişli oldu. Her senekinden daha kalabalık ta olacaktı belki.. .Eğer gökyüzü, güneşini Istanbul halkından esirgemeseydi...

Salâhaddin GÜNGÖR

Ankarada İngilterenin yeni projesi iyi tesir bırakmadı

Harpte Türkiye bitaraf olursa harp gemileri serbestçe geçebilirmiş!

Montrö, 7 (A.A.) — Türk mukavele projesinin müttehit kraliyet murahhas heyeti tarafından tevdi edilmiş yeni şekli şudur:

Başlangıç

24 Temmuz 1923 tarihinde Lozanda imza edilen sulh muahedesinin 23 üncü maddesiyle tayin edilmiş olan prensibi, Türkiyenin emniyet çerçevesi dahilinde, mahfuz bulundurulmak suretile, Boğazlar namı umumisine dahil Çanakkale boğazında, Marmara denizinde ve Boğaziçinde seyrisefaini tanzim arzusuyle müteahhis olan . . . devleti reisleri işbu mukaveleyi, Lozanda imza edilmiş olan mukavelenin yerine ikame etmeği kararlaştırmışlar ve bu maksatla her biri kendi salâhiyet sahibi murahhasları olarak şu zevatı tayin etmişlerdir:

Madde — 1

Yüksek âkit taraflar Boğazlarda denizden transit prensibini tanır ve temin ederler. Zikri geçen transit ve Seyrisefain bundan böyle işbu mukavelenin ahkâmiyle tanzim edilecektir.

Kısım - 1
Ticaret gemileri

Madde — 2

Ticaret gemisi tabiri, işbu mukavelenamenin kısım ıkisi ile derpiş edilmemiş olan, bütün gemilere tatbik olunur.

Madde —3

Sulh zamanımda, ticaret gemileri, işbu mukavelenamenin 4 üncü maddesi ahkâmı kaydı ihtirazisi altında, hiç bir merasime (muameleye) tâbi olmaksızın, sancağı ve yükü ne olursa olsun, gece ve gündüz, tam bir seyrisefer serbestisinden istifade edeceklerdir.

Bu gemiler Boğazlarda bir Türk limanında durmaksızın geçecekleri zaman, işbu mukavelenamenin bir numaralı merbutu ile istifasına müsaade edilenlerden maada, hiç bir resim ve teklife tâbi değildirler

Boğazlardan geçecek olan ticaret gemileri, 1 numaralı merbut mucibince alınabilecek olan resim ve tekliflerin istifasını kolaylaştırdmak maksadiyle, Türkiye hükûmeti tarafından gösterilen mevkilere, tonajlarile, isimlerile tabiiyetlerile nereden geldikleri ve nereye gittiklerini bildirecektir.

Madde — 4

İçinde veba, kolera, sarı hümma, lekeli hümma vakaları veya çiçek hastalığı zuhur eden veya en az yedi günden beri bu hastalıklar mevcut bulunan gemiler ve kezalik beş defa 24 saatten az bir zamandan beri hastalık bulaşmış bir limanı terketmiş olan gemiler, Türk makamatı tarafından tayin edilecek sıhhiye memurlarını gemiye almak için Boğazlar methali civarında bir sıhhiye mevkii önünde duracaklardır. Boğazlar haricindeki sıhhiye mevkiine indirilecek olan bu memurlar dolayısiyle rüsum alınmıyacaktır.

Yukarıdaki fıkrada zikredilmiyen ve Ege denizinden Boğazlara giren her gemi Türkiye makamatı tarafından vazedilen sıhhî muayeneye Türk nizamatına tevfikan tâbi olmak üzere Boğazlar methali civarındaki sıhhiye mevkii önünde tevakkuf edecektir. Usulü dairesinde sıhhiye patentesini haiz olan gemiler hakkındaki bu muayene mümkün olduğu kadar süratle gece ve gündüz yapılacak ve işbu gemiler geçişleri esnasında Boğazların başka hiç bir mevkiinde durmağa mecbur tutulmayacaklardır.

Madde — 5

Harp zamanımda, Türkiyenin bitaraf kalması halinde, ticaret gemileri 3 üncü ve 4 üncü maddeleri hükümlerinin mahfuziyeti kaydile, Boğazlarda transit ve seyrisefain serbestisinden müstefit olacaklardır. Klavuz alma ihtiyarîdir.

Madde — 6

Harp zamanımda Türkiye muharip bulunduğu taktirde bitaraf ticaret gemilerin düşmana hiçbir surette muavenette bulunmamak şartiyle seyrüsefer ve transit serbestisinden istifade edecektir. Bütün gemiler Boğazlara gündüz gelecekler ve talepleri üzerinde kendilerine Türk makamatı tarafından gösterilen yoldan geçeceklerdir.

Fasıl - 2
Harp gemileri ve muavin gemiler

Madde — 7

Bu mukaveledeki muavin gemilerin tarifinde aşağıda sekizinci maddedeki mevzubahis istisna baki kalmak şartiyle 25 mart 1936 tarihli Londra muahedenamesinin 1 ve 6 maddesinin ilk kısmındaki tarih carî olacaktır.

Madde — 8

Muavin gemiler tabiri, bitahsis deniz kuvvetlerine mahsus mayi, mahrukat ve erzak naklinde kullanılan askerî sefainin muavin gemilerine şamil değildir.

Madde — 9

Sulh halinde, denizaltı gemileri müstesna olmak şartiyle harp gemileri ve muavin gemiler, ister Karadenize sahildar devletlere ait olsun, ister bu denize sahildar olmıyan devletlere ait bulunsun ve bayrakları ne olursa olsun hiçbir vergi ve mükellefiyete tâbi bulunmaksızın, Boğazlardan geçmek serbestisinden istifade edeceklerdir. Şu şartla ki, bunlar aşağıda tasrih olunan şerait altında ve gündüz Boğazlara gireceklerdir.

Madde — 10

Boğazlardan geçecek harp gemileri ve muavin gemiler için 15 gün evvel Türk hükûmetine diplomasî tarik ile haber verilecektir. Bu ihbarda gemilerin gidecekleri yer, isim, tip ve adetleri gösterilecektir. Geçiş esnasında kuvai bahrive kumandanı tavakkuf etmek mecburiyetinde kalmaksızın Çanakkale ve İstanbul Boğazı methalindeki bir işaret istasyonuna emri altında bulunan kuvvetin hakikî teşekkülü ile bu kuvvete ait bütün mütemmim malûmatı bildirecektir.

Madde — 11

Herhangi bir zamanda Boğazlarda transit halinde bulunabilecek olan bütün ecnebî bahrî kuvvetlerin azamî tonaj yekûnu geçiş esnasında fili hizmette bulunan Türk filosu tonaj yekûnunun nısfını tecavüz etmiyecek ve yahut filî hizmette bulunan Türk filosu tonajının yarısı işbu rakkama baliğ olmadığı takdirde 15,000 on beş bin tonu geçmiyecektir.

Karadenize sahildar veya gayri sahildar devletlere mensup olup ta transit halinde bulunmaksızın Türkiyenin müsadesiyle Boğazlar dahilindeki bir Türk limanını ziyaret eden gemiler bu tonaja dahil olmıyacaktır.

Madde — 12

Boğazlarda transit halinde bulunan harp gemileri hamil olmaları muhtemel bulunan hava gemilerini hiç bir veçhile istimal edemiyeceklerdir.

Madde — 13

Boğazlarda transit halinde bulunan harp gemileri sakatlık veya deniz arızası halleri hariç olmak üzere geçişleri için kendilerine lüzumu olan vakitten fazla Boğazlarda tevakkuf etmiyeceklerdir.

Madde — 14

Yukarıdaki maddeler hükûmleri tonaj veya teşekkülü ne olursa olsun bir deniz kuvvetinin Türkiye hükûmetinin daveti üzerine bir Türk limanını ziyaret etmesine hiç bir suretle mani olamıyacaktır. Bununla beraber mezkûr kuvvetin ziyaretini ikmal ettikten sonra duhul için takip ettiği ayni yoldan Boğazları terketmesi şarttır.

Madde — 15

Karadenizde tevakkufuna müsaade edilmiş olan Karadenize gayri sahildar bahrî devletler deniz kuvvetlerinin tonaj yekûnu Karadenize gayri sahildar devletlerin sulh zamanı aşağıda gösterildiği veçhile tahdit edilecektir.

a — Işbu maddenin B fıkrasında derpiş edilen hal müstesna olmak üzre, mezkûr devletler tonaj yekûnu 30.000 otuz bin tonu geçmiyecektir.

b — Eğer, her hangi bir zamanda, sahildar bir devletin en kuvvetli filosu tonajı Karadenizde, Sovyet Sosyalist Cümhuriyetleri ittihadının Karadenizdeki donanması tonajını, işbu mukavelenamenin iki sayılı zeylinde derpiş edildiği gibi, yüzde 10 dan fazla nisbette tecavüz ederse — A — fıkrasında zikredilen 30.000 otuz bin ton yekûnu azamî 45.000 kırk beş bin tona kadar bu tezayüde müsavî bir kemmiyette arttırılacaktır.

c — Mezkûr devletlerden her hangi birinin Karadenizde bulundurabileceği tonaj miktarı mevzuu bahis tonaj mecmuu yekûnunun dörte üçü ile tahdit edilecektir.

d — Bununla beraber mezkûz devletlerden biri insanî maksatlarla Karadenize bir deniz kuvveti göndermek ister ve bu denizde 10.000 on bin tondan aşağı hiç bir gemisi veya kuvveti bulunmaz ise bu devlet Türkiye hükûmetinin mahsus müsaadesi kaydiyle işbu maddenin yukarıki fıkrası hükûmleri hilâfına, icabına göre 10.000 on bin tona kadar çıkmak üzre gemiler gönderebilir veya mevcut kuvveti tecdit edebilir.

Işbu maddenin D fıkrasiyle istihdaf edilen ziyaret halleri müstesna olmak üzere mezkûr devletlerden her hangi birine mensup bir deniz kuvvetinin Karadenizde bulunması bir ayı geçmiyecektir.

Madde — 16

Harp zamanında, Türkiyenin bitaraf kalması, harp gemileri ve muavin gemiler 9-15 inci maddelerde münderiç şeraitin aynı dahilinde Boğazlarda tam bir transit ve seyrisefain serbestisinden istifade edeceklerdir.

Bununla beraber bu şerait muhalif bir devlet hakkında kendisinin harp hatları zararına olarak, kabili tatbik olmıyacaktır.

Sulh zamanımda olduğu gibi harp zamanında Türkiye bitaraf kaldığı vakit, temamen serbest kalması lâzım gelen Boğazlarda Türkiyenin bitaraf devlet sıfatiyle haiz olduğu hukuk ve vezaif kendisine, transti ve seyrisefaine engel olabilecek mahiyette hiç bir tedbir almağa müsaade bahşedemiyecektir.

Bu maddenin hiç bir hükmü, Türkiyenin bitaraflığı halinde, sulh zamanında olduğu gibi harp zamanında tatbik edilecek olan işbu mukavelenin 18 inci maddesinin Türkiyeye tanıdığı hukuka halel getiremez.

Muhariplerin harp gemileri Boğazlarda hiçbir zaptü müsadereye, tevessül etmiyecekleri gibi muayene ve taharri haklarını icra etmiyecekler ve hasmane hareketlerde bulunmıyacaklardır.

Erzak ve mühimmat tedariki ve tamirat hususlarına gelince, harp gemileri bahrî bitaraflık hakkındaki 1907 Lâhi 13 üncü mukavelesi ahkâmına tâbi tutulacaklardır.

Madde — 17

Harp zamanında Türkiye muharip olduğu taktirde 9 ile 14 üncü madde ler ahkâmı tatbik edilmiyecektir. Harp gemileri ve muavin gemilerin geçişi tamamiyle Türk hükûmetinin yedi ihtiyarına bırakılacaktır.

Madde — 18

Türkiye derhal vukuu melhuz bir harp tehlikesine maruz kaldığı telâkkisinde bulunduğu taktirde işbu mukavelenamenin 1 7inci maddesi hükûmlerini tatbike hakkı olacaktır. Türkiye hükûmeti bu hakkı istimal ettiği halde bu bapta işbu muahede âkitlerinden bulunan devletlere ve ayni zamanda milletler cemiyeti meclisine tebligat ifa edecektir.

Milletler Cemiyeti meclisi üçte iki ekseriyetle bu suretle Türkiye tarafından alman tedbirlerin muhik olmadığına karar verdiği halde Türkiye hükûmeti bu tedbirleri geri almağı taahhüt eder.

Madde — 19

Içinde veba, kolera, sarı humma lekeli hümma vakaları veya çiçek hastalığı zuhur eden veya yedi gündenberi bu hastalıklar mevcut bulunan harp gemileri ve kezalik beş defa 24 saatten az bir müddettenberi mezkûr hastalıklarla bulaşık bir limanı terketmiş olan gemiler Boğazları karantine altında geçecekler ve Boğazlarda her nevi sirayet imkânlarından içtinap etmek için gemide mevcut vesaikle iktiza eden vaki tedbirleri tatbik edeceklerdir.

Madde — 20

Türkiyenin arazisi ve kara suları üzerindeki sivil ve askerî tayyarelerin uçuşuna ait nizamat vazetmek hakkı hususunda diğer herhangi bir devlet ile müsavi derecede bulunduğu ve üzerinde uçuşu menolunan mıntakalar tesisinde bihakkin tam bir serbestiye malik olacağı tanınmaktadır.

Bununla beraber Türkiye, bu hususiaki Türk nizamatının çerçevesi dahilinde menşe ve tabiiyetleri ne olursa olsun sivil hava gemilerinin bir taraftan Avrupa ve Asya arasında diğer taraftan da Akdeniz ve Karadeniz arasında tam bir emniyet içinde geçişi için zarurî olan kolaylıkların gösterilmesini taahhüt etmektedir.

Madde — 21

24 temmuz 1923 te Lozanda imza olunan Boğazlar mukavelenamesinin 10 ilâ 16 mcı maddeleri mucibince tesis edilmiş olan beynelmilel Boğazlar komisyonu vazife ifasında devam edecektir.

Komisyon bilhassa işbu mukavelenin üç sayılı zelyinin hükümlerine tevfikan istatistikleri toplamak ve 11 inci ve 15nci maddelerin tatbikine muktazi malûmat vermek vazifesiyle mükellef olacaktır.

Madde — 22

Türkiye tarafından kendi rızasiyle kabul edilmiş olan işbu mukavelename hükümleri mahfuz kalmak şartile, türkiyenin arazisi üzerinde ve karasularındaki hâkimiyeti tam ve ve kâmil olacaktır.

Madde — 23

İşbu mukavelenamenin hiç bir hükmü gerek Türkiye ve gerek bir âkit taraf için cemiyeti akvam misakından mütevellit hak ve mükellefiyetlere halel iras etmiyecektir.

Madde — 24

İşbu mukavelename 24 Temmuz 1923 tarihinde Lozanda imzalanan Boğazlar rejimine müteallik mukavelenameyi ilga eder.

Madde — 25

İşbu mukavelename tasdik edilecek ve tasdiknameler mümkün olan süratle Fransa cümhuriyeti hazinei evrakına tevdi edilecektir. İşbu hükûmet her âkit tarafa bu tasdiknamelerin musaddak bir suretini isal edecektir. İşbu mukavelename bütün mümzi devletlerce, tasdiknameler tevdi edilir edilmez mevkii meriyete girecektir.

İşbu mukavelename mevkii meriyete girdiği tarihten elli sene müddetle mevkii meriyette kalacaktır. Şu şartla ki bu mukavelenamenin birinci maddesinde kabul ve beyan olunan mürur ve seyrisefer serbestisine müteallik prensip hiç bir zaman ile mukayyet olmıyarak meriyette kalacaktır.

Şayet işbu elli senelik müddetin inkizasından iki sene evvel hiç bir âkit taraf muahedeyi feshetmezse bu muahede fesih ihbarnamesinin gönderilmesinden sonra iki sene müddetle meriyette kalacaktır.

Şayet işbu mukavelename işbu maddenin ahkâmına tevfikan feshedilecek olursa yüksek âkit taraflar yeni bir mukavelename akdetmek üzere toplanacak olan bir konferansta kendilerini temsil ettirmek hususunda mutabıktırlar.

Madde — 26

İşbu mukavelenamenin meriyete girdiği tarihten itibaren geçecek her beş senelik devrenin hitamında âlî âkit tarafların her biri işbu mukavelenin 11 ve 15 inci maddelerine, lüzumlu görülebilecek olan tadilât teklif etmek hakkını haiz olacaklar.

Alî âkit taraflarm biri, yukarıki fıkra hükümlerine tevfikan tadilât teklif etmek isteyecek olursa cereyan etmekte olan beş senelik devrenin hitamından üç ay evvel, alî âkit lerden her biri bundan haberdar edileceklerdir. Bu ihbar arzu edilen tadilâtın neden ibaret olduğunu gösteren izahatı ve bu tekliflerin esbabını ihtiva edecektir.

Eğer yukarıda derpiş edilen şerait dahilinde âlî âkitler taraflarından biri bir tadil teklifinde bulunacak olur ve bu teklif üzerinde diplomasi yolu ile bir anlaşmaya vasıl olmak gayri mümkün olursa yüksek âkit taraflar bu meseleyi tetkik için davet edilebilecek olan bir konferansta temsil edilmeyi kabul ederler.

Anadolu Ajansının notu:

Bu yeni İngiliz projesi, Ankarada iyi bir tesir yapmamıştır. Montrö konferansının akıbetinden endişe edilmektedir.

Konferansta dünkü müzakereler

BAŞI 1 INCIDE

rilmiştir. Dokuzuncu madde üzerinde, barış zamanında denizaltı gemilerinin geçmesi memnuiyeti ile Karadenizde sahildar devletlerin deniz kuvvetleri hesabına Karadeniz dışında inşa edilmiş olan denizaltı gemilerinin geçmesi için derpiş edilecek istisna meseleleri hakkında noktai nazar teati edilmiştir.

Fransız delege heyeti muhtelif harp gemisi tipleri arasında gözetilen fark hakkındaki ihtirazî kaydini tekrar etmiştir. Maddenin kat'i kabulü, 15 inci madde ile ondan sonraki maddelerin kat'i metinlerinin kabulüne talik edilmiştir. Onuncu madde, İngiliz delege heyeti tarafından verilen yeni tadilli şeklile kabul edilmiş ve Sovyetler birliği delege heyetinin Karadenizde sahili olan devletler tarafından yapılacak ihbarın müddeti hakkındaki ihtirazi kayıt ile, tahrir komitesine gönderilmiştir.

Konferans, 11 inci madde için İngiliz delege heyeti tarafından teklif edilen son metnin, hasar veyahut kaza vukuu sebebile gemilerin uzun müddet istimalden sakit kalmaları halini derpiş edecek tarzda tadili lüzumunu kabul etmiştir.

Konferans, bu maddeye Türk mukavele projesinin altıncı maddesine benzer bir metnin, tonilâto ve evvelden müsaade kayıtlarının kaldırılması suretile, ilâvesine matuf olan tadil teklifini müzakere etmiş ve karar talik edilmiştir.

Konferans saat 16 da tekrar toplanacaktır.

Karadeniz devletleri için fazla had istedik

Montrö, 7 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabirinden:

Konferans, saat 16 da yeniden toplanmış ve Ingiliz projesinin tetkikine devam eylemiştir.

Konferans, Karadenize sahil devletlerin Boğazlardan ikinci maddede mezkûr hadden ziyade tonajda gemiler geçirmesine müsaadeyi istihdaf etmek üzere Türk heyeti tarafından verilen tadil teklifine ittilâ kesbetmiştir. Bu hususta verilecek karar, gelecek celseye terkolunmuştur.

Konferans, tahrir komitesi tarafından yapılacak tadilâtla 11 inci maddenin yeni metnini kabul eylemiştir. Fakat son fıkranın kabulü, 14 üncü maddenin kat'i surette kabulüne muallâk olarak bulunmaktadır.

12 inci ve 13 üncü maddeler, münakaşsız kabul edilmiştir.

14 üncü madde, fikir teatisine sebebiyet vermiş tadiller teklif olunmuş ve bu tadiller prensip itibarile kabul olunmuştur. Bazı murahhas heyetleri, bu yeni metnin ancak bu sabah konferansa verilmiş olmasını ileri sürerek kabul reylerini mahfuz bırakmışlardır.

15 inci maddenin münakaşası esnasında muhtelif delegeler tarafından esasta değişiklikler ile şekilde tasrihler teklif olunmuştur. Konferans, bir devletin Karadenizde bulundurabileceği tonaj mecmuu nisbetini dörtte üçten üçte ikiye indirmeğe karar vermiştir. Konferans ayni zamanda tasrih edilmiş olan kalma müddetini üç haftaya indirmeğe de karar laştırmıştır.

Teklif olunan diğer esasa ait değişiklik tekliflerinin münakaşasına önümüzdeki içtimada devam olunacaktır. Insanî bir hareketi istilzam eden fevkalâde ahvalde Karadenizde bulunmasına müsaade edilen gemilerin umumî tonajının fazlalaştırılması meselesi, bir fikir teatisini intaç etmiş ve bunun neticesinde başkan tarafından ileri sürülen bir uzlaştırma sureti halli teknik komiteye sevkolunmuştur.

Konferans, Fransız murahhas heyeti tarafından, Tuna Avrupa komisyonunda temsil olunan devletlerin stasyonerleri hakkında Fransız murahhas heyetinin teklifini müzakere etmiş ve mesele mahfuz bırakılmıştır.

Harp halinde Boğazların kapanması ve Japonya

Montrö, 7 (Tan) — Boğazlar konferansına iştirak eden Japonya heyeti, harp vukuunda Türkiyenin boğazları kapamadan evvel Milletler Cemiyetini haberdar etmesine dair İngiliz projesinde bulunan maddeye karşı itiraz etmiştir.

Boğazlardan geçecek gemilerin Türkiyeye ihbarı

Londra, 7 (Tan) — Son dakikada Montröden bildiriliyor: İngiliz projesinin müzakereleri ilerlemektedir. Harp gemilerinin boğazlardan geçmesinden kaç gün evvel Türkiye ye bildirilmesi hususunda ufak bir Sovyetler, Karadeniz devletleri için bu müddetin üç gün, diğer devletler için de on beş gün olmasını istemişlerdir.

Bu meseleden dolayı Almanyada da alâka uyanmıştır. Sovyetlerin bu teklifi kabul edildiği takdirde Akdeniz ve Baltık denizindeki harp gemilerinin temin ettiği müvazenesinin sarsılmasından endişe edilmektedir.

İmza günü

Paris, 7 (A.A.) — Akşam gazeteleri yeni mukavelenin cumartesi günü imzalanacağını tahmin ediyorlar ve Ingiliz projesinin Türkiye projesinden pek farklı olmadığını bildiriyorlar.

Türkiyenin hakkı vardır

Paris, 7 (A.A.) — Petit Pariziyen gazetesi, Boğazlar adli başyazısında Türkiye, memleketini mükemmelen idare eden kuvvetli bir hükûmete maliktir. Müdafaa kıymeti harpte denenmiş olan bu memleket, topraklarını hakimiyetle koruma hakkını istiyor. Hem en âlâ şekilde Versayın yıkılmasına lafla mukabeleden sonra Türk talebini reddetmek güçtür.

Fransız kabinesi Fransız politikasını tasdik etti

Paris, 7 (A.A.) — Bakanlar kurulunda Dış işleri Bakanı Delbos, diplomatik vaziyet hakkında izahat vermiş ve bakanlar kurulu, müttefikan, Fransanın Cenevre ve Montrödeki murahhas heyetlerinin hattı hareketini tasvip eylemiştir.

İtalyanlar naza çekiyorlar

[Başı 1 incide]

mamıştır. Keza bu mahfeller, Italyan ulusunun, zecrî tedbirlerin kaldırılması meselesinde bunların konulmasında olduğu gibi lâkayt bulunmakta olduğunu bildirmektedirler.

İtalyanlar bahane arıyorlar

Paris, 7 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Parimidi muhabirine göre, Roma siyasal mahafilinde Italya ile elbirliğinin hotgâm menfaatlerle arandığından şikâyetle deniliyor ki:

Meselâ ananevî Fransız politikasına nazaran Italya Almanyayı çevrelemeye iştiraki kabul etmelidir. Bazı halkçı cephe diplomatlarına göre ise, bilâkis Sovyetler birliği ile Fransa arasındaki bağlar bir Türk - Fransız anlaşması ile takviye edilerek İtalya bertaraf olunabilir. Ingiltere Hegemonyasına gelince, İtalya ile küçük antant ve Akdeniz devletleri arasındaki soğukluğu tercih eylîyen Berline sözü geçmeyince İtalyayı yanında görmek istiyor.

Tan gazetesinin Roma muhabiri Stampanın bir makalesini bildiriyor: Stampan bu makalesinde diyor ki:

Boğazlar müzakeratı Italyaya karşı bir manevradır. Diplomatik bir zecrî tedbirdir. Kânunuevvel anlaşmaları durdukça, Montröye iştirak siyaseten ekalliyete ve madun vaziyette kalmaya razıdır ki, bunu kabul edemeyiz.

Paris, 7 (A.A.) — Pötit Pariziyen gazetesi yazıyor: "Zecrî tedbirlerin kaldırılması hakkındaki karar şu meseleyi ortaya koymaktadır:

Bu karar, Italyanın eski zecrî tedbircilerle teşriki mesaiyi kabul etmesi için kâfi midir?

Cenevredeki Italyan mahfelleri, Romanın Montröye bir delege heyeti göndermeyi, Ingiltere tarafından Akdenizde sahili olan memleketlerle aktedilen karşılıklı yardım anlaşmalarının iptaline bağlı bulundurâcağını ihsas etmektedirler,,

Maten gazetesi, Italyan hükûmetinin daha fazla tatmin edilmek arzu ettiğini ve çünkü ezcümle batı teşriki mesaisini Almanya ile olan teşriki mesaisine uydurmak istediğini söyliyor.

Madam Tabuis, Övr gazetesinde şu satırları yazıyor:

"Madem ki, Italya halâ tatmin edilmemiştir, ve Cenevreye dönmek için Cenevrenin artık bir şeye yaramamasını şart koşuyor, o halde zecrî tedbirleri kaldırmak faydasız bir şeydir.,,

Çiçerin öldü

Moskova, 7 (A.A) - sabık dış işleri halk komiseri Georgi Çiçerin, uzun süren ağır bir hastalıktan sonra bugün Moskovada 64 yaşında vefat etmiştir.

EKONOMİ

PİYASA VAZİYETİ

Yağmur bu seneki afyon mahsulünü biraz bozdu

Bu seneki afyon mahsulünün bereketli olduğundan evvelce bahsetmiştik. Mahsulün 6000 sandık kadar tutacağından bahsedilmekteydi, son günlerde yağan yağmurların afyon mahsulüne ziyan verdiği anlaşılmıştır. Bu vaziyet karşısında, evvelce Afyon rekoltesi hakkında yapılan tahminler tamamile değişmiştir. Yalnız yağmurun afyon mahsulüne ne nisbette ziyan yaptığı hakkında kat'î bir malûmat alınamamıştır. Maamafih, afyon mahsulünün yağmurdan zarar görmesi, afyon tacirlerini pek endişeye düşürmemiştir. Esasen afyon tacirleri bu sene mahsulün bol olduğundan şikâyet ediyorlardı. Bu yüzden fiyatlar düşkündü. Yeni sene mahsulü köylü tarafından 150 kuruşa kadar satılmaktadır. Hattâ bazı yerlerde köylünün bu fiyatı beğenmiyerek mahsulü toplamıyacağı bile söylenmektedir. Uyuşturucu Maddeler İnhisarı henüz bu sene afyon sahasında nasıl bir hareket takip edeceğini tanzim etmemiştir. Evvelce de yazdığımız gibi, Avrupada tetkik seyahatine devam eden heyet, Türkiyeye döndükten sonra bu mesele hakkında kat'î bir karar verilecek, o zaman afyon tacirleri ve mütehassısları da tereddütten kurtulmuş olacaklardır.

Tiftik ve yapağı

Tiftik ve yapağı fiyatlarında geçen hafta bir durgunluk vardı. Bu durgunluğun ârizî mahiyette olduğu anlaşılmıştır. Birkaç günden beri fiyatlarda tekrar bir canlılık başgöstermiştir. Bilhassa yapağı satışları hararetli bir devreye girmiştir. Yerli fabrikalar da muhtelif mıntakalardan mal almaktadır. Bu hareket, piyasada fiyatların canlanmasına yardım etmiştir.

İhracat mallarının tağşişi

Hile yapan tacirler hakkında kanunî takibat yapılıyor

Geçen hafta içinde Almanyada Bremen borsasında bir pamuk balyesi açıldığı zaman, içinde taş parçaları bulunmuştur. İktısat Vekâleti bu çirkin hâdiseyi haber alır almaz, Ticaret odalarına, Ticaret borsalarına bir tamim göndermiştir. Bu tamimde, ihracat tacirlerinin bu gibi işlere çok ehemmiyet vermelerini, ihracatta men'i teftiş kanunu tatbik edildiği zaman, bu gibi tacirlerin tacirlik yapamıyacağı bildirilmektedir. Diğer taraftan, hilekârlık yapan bu müessese hakkında İktısat Vekâleti tarafından kanunî takibata başlanmıştır. Vâkıa ihracatı kontrol ve ticarette teftişi men kanunu altı ay sonra tatbik edilecektir. Fakat bu hâdise hakkında kanunî takibat yapmak için kanunun tatbikını beklemeğe lüzum görülmemiştir. Mallarına hile ile sürüm temin edenler hakkında Ticaret kanununda hükümler vardır. Bu hükümlere göre, hilekârlık yapan firma hakkında takibat yapılacaktır. İleride tatbik edilecek kanun, bu gibi tacirler hakkında daha ağır hükümleri ihtiva etmektedir. Kanunun tatbikı için şimdiden hazırlıklara başlanmıştır. Vekâlet kanunun tatbikına ait nizamnameler hazırlamaktadır. Son defa bu pamuk balyesinde yapılan hilekârlık hâdisesi de nizamnamede, bu gibi hilekârlar hakkında daha şiddetli hükümler konmasına sebebiyet verecektir. Iktisat Vekâleti, ticarette teftişin men'i hakkındaki nizamnameler etrafında İstanbul, İzmir Ticaret odalarının da fikrini sormuştur. Ticaret odaları bir raporla fikirlerini Vekâlete bildireceklerdir. Diğer taraf tan, ayni kanuna ait hazırlıklara da şimdiden başlanmıştır. Bu kanuna göre ihracat yapacak bir tacir İktısat Vekâletinden ruhsatname almağa mecburdur. Ruhsatname almak için, bir tacirin ihracat işlerindeki ahlâkiyatı tahkik edilecektir. Bu gibi hileler yapan tacirlere ruhsatname verilmiyecektir. Hâsılı yeni kanunla ihracat yapan tacirler daha ziyade kontrol altına alınmakta, Herşeyden evvel tacirde ticarî ahlâk vasıfları aranmaktadır. Bir tacirin, birkaç para kazanmak sevdasile, hilekârlık yapması neticeitibarile, Türkiye ihracat mallarının sürüm ve şöhreti üzerine menfi tesirler yapmaktadır. Devlet, ihracat ticaretini bu gibi tesirlerden kurtarmak için, ihracatı kontrol altına almağı, bir memleket işi olarak ele almıştır.

İngiltere ile hususî takas işleri

Şimdiye kadar Türkiye - İngiltere hususî takas işlerinde ihracatın ithalâttan evvelce yapılması şarttı. İktısat Vekâleti tarafından yeni verilen bir kararda, ithalâtın da ihracattan evvel yapılmasına imkân verilmiştir. Ancak ithalâtın karşılığı Merkez Bankasına yatırılması ve mukabil ihracatın da altı ay zarfında yapılması şart koşulmuştur. Türkofis Ticaret anlaşmasındaki bu yeni karar hakkında alâkadarları haberdar etmiştir.

Deniz ticaret mektebinde balıkçılık kursları

Balıkçılık enstitüsünün lâğvından sonra bu enstitüye ait tesisatın deniz ticaret mektebine devri kararlatırılmıştı. Devir muamelesi dün tamamlanmıştır. Önümüzdeki ders yılından itibaren deniz ticaret mektebinde balıkçılık hakkında bir kurs açılacak, bu suretle bu enstitüde okutulmakta olan derslerden ehemmiyetli olanları kursta gösterilecektir.

Bu itibarla deniz ticaret mektebinin yanındaki arsaya bir lâboratuvar inşasına başlanılmıştır.

Bundan başka çok değerli deniz ticaret kaptanları yetiştirmek için deniz ticaret mektebinde esaslı ıslahat icrasına karar verilmişti. Bu kararın ne suretle tatbik edilebileceği hakkında bir proje hazırlatılmaya başlanılmıştır.

Yeni projede takip edilen başlıca gaye bilhassa amelî derslere ehemmiyet vermektir.

BORSA

7 TEMMUZ SALI

Paralar

	Alış	Satış
Sterlin	623,—	628,—
1 Dolar	123,—	126,—
20 İsviçre fr.	810,—	818,—
20 Belçika frangı	80,—	84,—
20 Drahmi	21,—	23.50
20 Çek kuron	85,—	94,—
20 Ley	13,—	16,—
20 Dinar	48,—	52,—
Liret vesikalı	190.—	196,—
Florin	82.—	84,—
Avusturya şilin	22,50	24,—
Mark	28,—	30,—
Zloti	19,—	22,—
Pengo	22.—	24.—
Leva	22,—	25,—
Yen	32.—	34.—
İsveç kuronu	31,—	33,—
Altın	966,—	968,—
Banknot	242,—	243,—

Çekler

Paris üzerine	12,03,—
İngiliz üzerine	629,50
Dolar	0,79,99
Liret	10,13,25
Belga	4,71,65
Cenevre	2,43,70
Sofia	63,—
Florin	1,17,—
Çekoslovak	19,11,68
Avusturya	4,18,32
Mark	1,97,64
İsveç kuronu	3,08,25
İspanya pezeta	5,80,84

Esham

İş Bankası Mü.	85,—
„ „ N	9.90
„ „ Hamiline	9,90
Anadolu % 60	25,—
„ %100	41,50
Şirkethayriye	16,50
Tramvay	18.75
Bomonti Nektar	9,50
Terkos	12.50
Aslan Çimento Kupon kesik	9,30
Merkez Bankası	68.25
Osmanlı Bankası Kuponsuz	27,—
Şa.k Merkez Eczanesi	4,40

İstikrazlar

Türk Borcu I	20,95
„ „ II	19.55
„ „ III	19,75
İstikrazı dahilî	96.—
Ergani A. B. C.	95,25
Sıvas Erzurum I	98,25
„ „ II	98,25

Mısır tahvilleri

1886 I	—.—	—.—
1903 II	97,50	98.50
1911 III	92,—	93,—

Tahvilât

Rıhtım Kuponsuz	10,50
Anadolu I ve II	43,45
„ „ III	45,50
Anadolu Mümessil Kuponsuz	45,30

Fotoğraf Tahlilleri

Fotoğraflarınızı bize gönderiniz, karakterinizi size söyliyelim!

Büyük bir gayesi, erişmek gayesi vardır. Fakat vaktini ve fırsatını bekliyor. Çok hareketli olmasına rağmen, içindekileri saklamasını bilir. Muayyen ve muvazeneli bir hayat ile hayattan istediği şekilde tatmak arzusu ile muztariptir. Henüz bir tercih yapamamıştır. Hisleri, onun için kat'î bir hüküm gibidir. Kendisine manevî huzur verecek bir eş lâzımdır. Fakat bu eşin çok şefkatli ve sabırlı olması gerektir.

G. T.

*

Maddî veya manevî bir sebeple inkişafı yarıda kalmış bir karakter. Mühim bir hâdiseden dolayı maziye bağlı kalmış ve belki de bir felâket yüzünden, henüz kendini tamamen bulamamıştır. Kırk beş yaşlarına doğru kemale erişecektir. Hoş, daha şimdiden bu yaşın mes'uliyetini üzerinde taşımaktadır. Mantığı ile hareket eder. Bediî kıymetlerden ziyade an'anevî kıymetlere ehemmiyet verir. Daima ağırbaşlı olmuştur, öyle kalacaktır ve fakat ihmaller yaptığı da vakidir.

*

Tabiat ile olsun insanlar ve hayvanlarla olsun münasebetleri onlara karşı göstereceği muhabbet veya soğukluğa tâbidir. Yani sevdiğini sever. Sevmediğini sevmez. Bu tercihine sebep rahatını seçdiği içindir. Etrafında hep hoşuna giden şeyleri, insanları görmek arzusundadır. Sevmediği şeylere ve insanlara karşı kayıt kalır. Kendisile meşgul olmıyanlara karşı soğuk davranır. Şüpheleri vardır. İyi tiptir.

Mustafa Gökçen

*

Açılınca, yapraklarının rüzgâr tarafından alınıp uçurulmasından çekinen bir kitaba benzer. Yaşamış olduğu dar muhit içinde vazifesini dürüst bir şekilde yapar, daha doğrusu yapmağa gayret eder. Girgin değildir. Kalabalıktan hoşlanmaz. Yalnız kendisi için yaşamak istemez. Mesaisi ve bundan alacağı neticeler muhakkak surette bir şeyin müdafaa veya muhafazasına yaramalıdır. Hislerini içine döker. Fakat münakaşa ettiği zamanlar mücade- lecidir. Onunla iyi geçinmek için âmirlerinin kendisine hürmet ve itimatla hareket etmesi, emri altında bulunanların da söylediklerini itina ile yapması lâzımdır.

Naci

Sevişmeler Evlenmeler

İş dayağa kadar varırsa ..

Trabzondan S. G. imzasile:

Dört senedir evliyim. Kocam buranın yerlilerindendir. Ben Istanbulluyum. Onunla Istanbulda tanıştık, seviştik, evlendik. Ilk iki sene çok mes'ut idik Fakat Istanbuldan buraya gelince, kocam vaziyetini değiştirdi. Ve bana, adetâ kafes zamanındaki kadınlara muamele eder gibi muameleye, izzeti nefsimi kırmaya başladı. Onu sevdiğim için evvelâ ses çıkarmadım. Sonra bende de isyan başladı. Ve aramızda kavgalar oldu. Şimdi, ondan nefret ediyorum. Çünkü bundan üç gün evvel üzerime yürüyerek beni tokatladı. Ne yapayım?

Vaziyetinizin, itiraf edelim ki, yegâne hal çaresi mahkemenin elindedir. Ne kadar acı olursa olsun, bu, böyledir. Fakat eğer, vaktile geçirdiğiniz iki senelik saadetin sizde bir hatırası mevcutsa, kocanıza bir mektup yazarak, iki üç ay için ailenizin yanına dönmek istediğinizi bu müddet arasında düşüneceğinizi, onun da düşünerek size kat'î kararını bildirmesini isteyiniz. Belki nadim olur, ve şayet mantikî bir insan ise, sizden af talep ederek bu iptidaî ve eski zamanlara ait huylardan vaz geçer.

*

Onun çalışmasını istemiyorum

Istanbuldan K. K. imzasile:

Iki senedir evliyim. Sevişerek evlendik. Karımla ayni dairede çalışıyorduk ve el'an çalışıyoruz. Fakat ben, karımla ayni müessesede çalışmak yüzünden manen ve maddeten zarar görüyorum. Çünkü direktör "siz karı koca çalışıyorsunuz" diye maaşımı artırmadığı gibi, maaşım artmadığı için mevkiimde de yükselemiyorum. Karım için de vaziyet ayni. Ustelik, arkadaşlar da hep bir ağızdan: "işiniz iyi, karı koca kazanıyorsunuz" diye adetâ bu vaziyetten dolayı bizi kabahatli buluyorlar. Ve etrafta için için bir hoşnutsuzluk seziyorum. Sanki karım çalışmasa, onun yerine bir başkası alınmıyacak ta, ondan artan para herkese dağıtılacakmış gibi. Bu vaziyeti karıma anlattım. Onun istifa etmesini, evle meşgul olmasını söyledim. Karım bütçemizden eksilecek parayı ileri sürerek reddetti. Müşkül vaziyetteyim. Çünkü onun da hakkı var Ne yapayım?

Böyle düşünmekte haklısınız. Fakat mesele bütçe meselesi ise, düşünülecek meseledir. Evvelâ bu hususta mutabık kalınız. Itiraz yalnız bütçe meselesine inhisar ediyorsa, gidip, gayet samimî olarak vaziyeti direktörünüze anlatınız, ve aynen bize söylediğiniz gibi, sonra ona, terfi etmeniz imkânı olup olmadığını sorunuz, ondan size bir yol göstermesini isteyiniz. Eğer size hakkınız olduğunu söylediğiniz terfii vadederse, mesele kalmaz. Aksi takdirde bir müddet daha bu vaziyete dayanırsınız, ve kendinize daha yüksek bir ücretle bir iş ararsınız. Çünkü hakikaten bu tarzda çalışmak bir azaptır.

*

Nişanlım yakışıklı

Kadıköyünden S. F. imzasile:

Altı aydır nişanlıyım. Nişanlım 26 ben 20 yaşındayım. Nişanlım beni çok seviyor. Ve hakikati söylemek lâzım gelirse ben de onu çok, belki ondan daha fazla seviyorum. Ve bunu da filen isbat ettim. Çünkü ailevi ve maddî vaziyeti benimkinden, onun aleyhinie olarak farklı olmasına, ve beni birçok başka kimselerin istemesine rağmen onu tercih ettim. Kısacası sevişiyoruz, fakat o, yakışıklı olduğu için peşinde birçok kızlar dolaşıyor ve ben ıztırap duyuyorum. Bundan onun da muztarip olduğunu görüyorum ve eminim ki hiç bir kabahati yok. Ne yapayım?

Hiç... Nişanlınızla iftihar ediniz ve biran evvel evlenmeğe bakınız. Birçok başka kızların onun peşinde dolaşması sizin iyi bir intihapta bulunduğunuza delildir.

*

Kocam çocuk istiyor fakat ...

Ankaradan K. M. imzasile :

Uç seneden beri evliyim. Ben 24 yaşında, kocam 30 yaşındadır. Uç senedenberi kocamla bir türlü anlaşamadık. O, fevkalâde sert ve katı yürekli bir adam. Ona bir türlü ısınamadım ve ısınamıyacağım. Çok defalar ayrılmağı fikrimden geçiriyorum. Ustelik kocam çocuk istiyor ben istemiyorum, çünkü anlıyorum ki ben kocamla ebediyyen yaşayamıyacağım. Çocuğum olursa bedbaht olacak. Bütün bunları düşünerek çocuk yapmıyorum. Siz ne dersiniz.

Belki çocuğunuz olursa kocanıza daha çok ısınabileceksiniz. Çocuk büyük bir rabıtadır. Ve belki de ayrılmanıza mani olur.

*

Kocamdan korkuyorum !

Istanbuldan F. imzasile:

19 yaşındayım bir sene evvel ailem beni hiç tanımadığım bir adamla evlendirdi. Adam 45 yaşında, Çirkin fakat zengin. Kocam her akşam eve zilzurna sarhoş geliyor, başına bardak tabak ne bulursa atıyor.

Bir gece de tabanca attı. Müthiş korkuyorum ve bu adamdan nefret ediyorum. Ayrılmak istiyorum ve bunu ona söyliyorum, fakat o beni öldüreceğinden bahsediyor. ne yapayım? gece korkudan uyku bile uyumuyorum... Deli olacağım.

Sarhoş bir kocayı idare etmek zor bir şeydir. Fakat soğuk kanlılığınızı kaybetmeyiniz. Sizin yapacağınız şey pek basit. Evvelâ kocanızın ayık bir zamanında onunla ciddî olarak konuşmalısınız. Eğer böyle devam ederse mahkemeye müracaat edeceğinizi pek sakin olarak söylersiniz. Sonra birkaç zaman tecrübe edersiniz. Eğer hareketleri biraz değişmeğe başlarsa, ümit vardır, eğer hiç değişmezse o zaman doğrudan doğruya mahkemeye müracaat edersiniz.

No. 75

Âdemle Havva

Bürhan CAHID

yemeğini kaçırmak istemedim. Prens Cafer'in mektubunu da merak etmiştim.

Emili ile görümcesini davet ettiğim öğle yemeğini daha evvel onunla yalnız olarak bulunduğumuz taraslı hususî dairede hazırlatmıştım. Yemekten sonra tarasta oturduk. Bir aralık Frosso mühim bir işi olduğundan bahsederek gitmek istedi. Iki kadın Yunan lisanı ile birkaç cümle konuştular, sonra Frosso fransızca:

— Burası hoşuna gittise daha kal, dedi. Istersen dönüşte seni alayım.

Karışmadığım bu mükâlemeden sonra biribirlerinden ayrıldıkları zaman hissettim ki iki kadın gelin ve görümce biribirlerini anlamışlar ve anlaşmışlardır.

Bu o kadar aşikârdı ki, görümceyi kapıya kadar geçirip döndüğüm zaman gelini şapkasını ve iskarpinlerini bir tarafa atıp şezlonga uzanmış buldum.

Bu gece Hidiviyal Klübün birçok vantilâtörlerle serinletilen bol ışıklı salonlarında tesadüf etmediğim bir kalabalık var.

Bu kalabalık arasında Mısırın tanınmış zengin çehreleri pek çok. Bir aralık Sait Abbase'yi bulup mektupları sordum.

Elime birkaç zarf sıkıştırdı.

Prens Cafer'in yaldızlı, armalı zarfını açtım.

Cizre'deki villâsında pazar günü yapılacak gardenpartiye davet ediyor.

Iki mektubun biri yine bir davetname... Klüpte tanıştığımız Belçikalı bir sefaret kâtibi düğününe çağırıyor. Uçüncü mektup klüp idaresinin. Klübün tenis kortları yeniden açıldığı için arzu ettiğim takdirde ismimi yazdırmam rica ediliyor.

Bütün bir haftanın öğle yemeklerini Emili ile beraber yedik. Artık görümcesinden bile bahsetmiyerek ertesi günün buluşma saatini bir gün önceden kendi söylüyor.

Bu kadın iliklerine kadar dişi.

Bürodan tam on ikide çıkıyorum. Akşam servisi zaten dörtten önce başlamıyor. Bu dört saat hep Nil rengi odada onunla başbaşa geçiyor.

Mısır aşk ve sefahet memleketi!.. Avrupada kadın insanı rengi, şekli, cıvıltısı ve görünüşü ile meşgul eden güzel ve oyalayıcı bir mahlûktur. Mısırda bu mahlûk adale ve sinir üzerinde kırıcı, ezici izler bırakan bir ateş, bir kor parçası oluyor.

Bir akşam Kahirenin Arap musikisi dinleten gazinolarından birine gitmiştim. Orada musiki faslı saz heyeti halinde hiç te fena değil.. Saz ve şarkılar devam ettiği müddetçe geniş entarileri içinde ferah ferah yerleşip nargile, kahve ve çay içen yerliler yarı uykulu bir halde gözleri kapalı, arasıra derinden çıkardıkları iniltilerle hayatta olduklarını anlatıyorlar. Fakat bu fasıl bitip te Arap raksları, göbek dansları başladığı zaman bu kalabalık bir siklon gibi kabarıyor. Sahnede yarı çıplak oynıyan, kıvıran, kıvranan, göbek atan ve hakikaten güzel vücutlü Arap kızının her hareketi onları bir kamçı yemiş gibi şahlandırıyor.

— Ya habibî, ya ruhî..

Feryatları o kadar kuvvetli ve içten geliyor ki kızın dansını idare eden hafif musikiyi bastırıyor.

Bu göbek dansları onları o hale getiriyor ki çılgın gibi sahneye fırlamamak için kendilerini güç zaptediyorlar. Bana öyle geldi ki sahne ile seyirciler arasındaki yüksek boşluk böyle bir galeyandan dansözü korumak için yapılmış bir barikattır.

Mısır, güneşi, sahraları, açık yeşil Nili ve bilhassa tarihi ile daima bir aşk memleketi olacaktır. Ve burada yaşıyanlar muhakkak her nefes alışta Fir'avun saraylarının şehvet havasını ciğerlerinde hissedeceklerdir.

Sahra otellerinin garplı kadınları çeken cazibesinde bu havanın da izi ve tesiri olsa gerek!

Âdem'le Havva'nın cennetten yeryüzüne indirdikleri aşkı Mısırın kızgın güneşi alevlendiriyor ve Nilin filizî sularında yıkanan ay, sevdalı gönülleri şahlandırıyor.

*

Bu gece Hidiviyal Klübün salonlarında yerli ve ecnebi yüzlerce insan eğleniyor. Kuvvetli İngiliz cazbant takımı parkeler üzerinde kaynaşan ayakları fırtınaya tutulmuş bir donanma gibi biribirine çarpıyor. Kendime uygun bir köşe ararken bir masadan çağırıldığımı duydum. İyi bir tesadüf... Mısır Ahrar Partisinin en ateşli liderlerinden Fehmi Raşit burada. Onunla tanışalı çok olmadı. Fakat o kadar iyi anlaştık ki. Bu temiz yürekli uyanık genç Türkiyenin de candan âşığı.. Eskiden yazları Boğaziçinde geçirirmiş.

Beni hararetle davet ettiği masası oldukça kalabalık.

Tanıttı:

— Prenses Müjgân, Prenses Seylân, Kadri Paşa Essadık, Nuri Hamade.

Geniş masada bana Prenses Seylân'ın yanında yer verdiler. Fehmi Raşit beni daha iyi tanıtmak için hakkımda birçok nazikâne cümleler söyledi. Istanbullu oluşum hepsini alâkadar etmişti.

Konuşma mevzuu açıldıkça yavaş yavaş yeni ahbaplarımı tetkik etmeğe başladım.

Boynunda sarkan akçearmudu büyüklüğünde zümrüdü, parmaklarını dolduran baykuş gözü kadar büyük ve parlak pırlantaları, muhteşem tuvaleti ile Prenses Müjgân tam bir Mısır prensesi.. Saçlarını Fir'avun kadınları gibi kesip şakaklarını örten bu şahin gözlü kadın muhakkak ki gençliğinde Mısır için ve belki dünya erkekleri için bir tehlike idi. Bugün bile bütün makiyajına rağmen uzun bir zevk ve şehvet tarihinin izlerini kaybedemediği yüzünde hâlâ hayata doymadığını ifade eden bir ihtiras manası var.

Haşmetli bir kadın. Gözlerinde çöl semalarında pırıldıyan yıldızların parlaklığı var.

Prenses Seylân...

Daha elini uzatırken içimi bir yangın alevi gibi yakan gözlerinden korktuğum bu genç kadın bana ilk defa bir kadın tehlikesi hissettirdi.

Eğer Fehmi Raşit ve Kadri Paşa beni meşgul edecek bir mevzua girmeselerdi Buda mabedinde aklî muvazenesini kaybeden bir lâma gibi sersem olup kalacaktım.

Mısırın güzellik kraliçesi diye şöhret aldığını duyduğum bu kadını böyle bir tesadüfle tanıyacağımı hatırıma getirmezdim. Fakat o bir kraliçe değil, Buhtunnasrı ayaklarına kapattıran, bütün Babil halkını esir gibi kendine tapındıran Aştart! Zalim ve haşin Fir'avunu köpek gibi yerlerde süründüren, perestişkârlarına bir yudum aşkı bir tas zehirle tattıran Ipatya...

Camgöbeği tovaletinin açık bıraktığı yerleri Mısırın yakıcı güneşile eğlenir gibi nefis bir fildişi beyazlığı ve açık bir Seylân sedefi pembeliği ile etinin ve sinirinin kudretini ifşa ediyor.

(Arkası var)

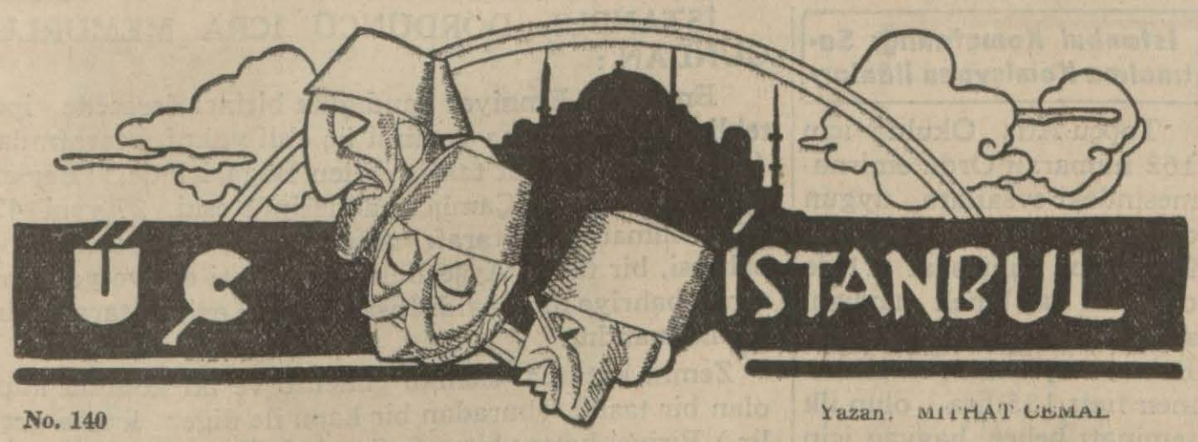

No. 140

Yazan. MITHAT CEMAL

Allahuekber dağından ahret görünür ? Marne'den Paris !..

— Lâkin, diyordu; Ingiltere kraliçesininkiler başka... Onunkiler pur à la loupe'tur!

Bunları söylerken bu pırlantalar kendisininmiş gibi, Naşit, mağrurdu.

Misafirler Dagistanlı Hocaya dönüp dönüp bakıyorlar, o geldi diye başlıyan bu konferansı Hocanın niçin anlamadığına, neden kalkıp gitmediğine kızıyorlardı.

Dagistanlı Hoca:

— Ahvali hazıra...

Dedi. Naşit ve Adnan biribirlerine bakıştılar. Hoca ahvali hazıra dolayısile borç para istiyecekti. "Borç" "sadaka" nın edebiyatıydı!

Halbuki Dagistanlı Hoca "ahvali hazıra.." yı "çok vahim!" diye bitirecekti. "Memleket batıyor" demek için Adnana gelmişti. Fakat Şair Raif ona: "Gitme Hoca! Adnanı bulamazsın. O on temmuzda öldü!" demiş, dinletememişti.

Hoca yerinden fırladı. Bir "ahvali hazıra..." daha dedi. Sustu.

Cüppesi bir zamanki bol cüppe değildi. Eskiyen yerlerinden kesilip dikilmiş, güdüktü. Yenlerinden eskisi gibi kartallar uçmuyor, dar kolları havada kalkıp inerken güneşin zerrelerine takılan siyah kumaş damlalarında sinekler titriyordu.

Adnan hürmetle tebessüm etti.

— Bir şey söyliyecektiniz efendi hazretleri!

Dedi. Adnan ona eskisi gibi "Hocam!" demiyordu. Dagistanlı bu zalim "Efendi hazretleri" nin karşısında vurulmuşa döndü. "Yanlış gelmişim!" dedi. Kaçmağa davrandı. Adnan bırakmadı. Hocanın yanına oturdu.

Doktor Haldun henüz lâkırdı edememiş, kuduruyordu. Naşide çıkıştı:

— Bu elmas iptilâsı bir dalâlettir efendim! dedi; pandantif, Dahomey vahşilerinin gerdanlarında taşıdıkları erzak torbalarının taklididir. Yirminci asır kadınlarının boyunlarına, bileklerine taktıkları süsler, Kurunu Vusta fahişelerinin belli olsunlar diye vücutlarına astıkları çıngırakların ilhamıdır. Kat kat inci gerdanlıklar da niçin icat edildi? Bilirsiniz. Bir Ingiliz kraliçesinin boynundaki saracayı örtmek için!..

Doktor Haldun bir yumruğile enfiyesini çekiyor, öteki yumruğile lâfının ucunu tutuyordu; daha anlatacaktı. Fakat uşak girdi; Adnana:

— Bir zabit geldi efendim.

Dedi.

Odaya Binbaşı Ö... L... Bey girdi. Sarıkamıştan dönen bu zabit Dagistanlı Hocayı görünce sarardı.

Adnana:

— Artık işin sır tarafı kalmadı. Size her şeyi söylemeğe geliyorum bey.

Dedi. Boyuna anlatıyordu: "32 bin kişi olan 9 uncu Kolordu Sarıkamış muharebesinin sonunda 247 kişiydi (1). Bu 247 nefer de 4 gün daha harbetti. Sonra..."

Zabit sustu. Dagistanlı Hocaya göz ucile baktı. Çünkü bu 247 nefer de şehit olmuştu. Dokuzuncu kolordu kalmamış, adı mağlûp olmuştu. 32.000 askerden bir tek kişisi kalmıyan 9 uncu Kolorduda bir nefer de Dagistanlı Hocanın oğluydu. Hoca 274 kişinin ne olduğunu soracaktı. Oğlu 31.726 şehidin mi arasındaydı? Yoksa 247 sağın mı?... Utandı, soramadı.

Binbaşı Adnana gözlerini dikti:

— Bey, dedi; asker karlı arazide 25 kilometro yürür. Halbuki askeri, Sarıkamış harbinde Enver Paşa 45 kilometro yürüttü.

Adnan elifi üç kere uzatarak:

— Caaanım efendim, dedi; Marne muharebesinde Alman askeri günde 60 kilometro yapmıştı.

Binbaşı:

— Bey, bey, dedi; Türk askeri Allahüekber dağında yürüdü; Alman askeri Marne meydanında...

Binbaşı sustu. Adnanın gözlerinin içine baktı:

— Allahüekber dağından ahret görünür, Marne'dan Paris!.. Sarıkamış bize 90 bin ölüye mal oldu. Bu ölüler şark vilâyetlerinin yaylâ çocuklarıdır: Uzun boylu, geniş omuzlu ölüler!.. Emin ol bey, Pamir yaylâsında bu kadar gürbüz Türk yetişmemiştir. Az millet Allahına bu kadar dinç ölü göndermiştir.

Binbaşı belli etmiyerek gözlerinin ucunu sildi. Utandı. Çocukluk devri hayattan sayılmazsa miralay ömründe ilk defa ağlıyordu.

Adnan, hiç sevmediği Enver Paşanın ne yaptığını — kendi bir şey söylemeden misafirlerinin öğreneceğine sevinerek — sordu. Binbaşı içini çekti:

— Ne mi yaptı? Kaçtı! dedi; kızaktan otomobile kadar bütün nakil vasıtalarına binerek kaçtı!

[Arkası var]

(1) O zamanki harp ceridesinde bu 247 rakamı yazılıdır.

TEBDİLİ HAVAYA GİDEN Ve Elektrik aleti kullananların

DİKKATİNE :

Yazı köyde geçirmeğe giden Müşterilerinin kolaylığı için SATİE, bedava olarak SATİE'den satın alınmış elektrik aletlerinin voltajını 110 dan 220 volta tebdil edeceğini bildirir.

Müşteriler bu aletleri Salıpazar, Necati Bey caddesindeki Sosyetenin idare Merkezine, veya diğer şubelerine getirsinler.

Safiyeden dönüşde, sosyete ayni şeraitle voltajı tekrar değiştirir.

5023

Gedikpaşada Jandarma Satınalma komisyonundan :

1 — Aşağıda mikdarı, tahmin bedeli, ilk teminatı yazılı (4500) kilo çoraplık pamuk ipliği kapalı zarfla satın alınacaktır.

2 — Eksiltme Gedikpaşada Jandarma Dikim evi binasında kurulu Jandarma Satınalma Komisyonunda ve 23-7-936 Perşembe günü saat15 de yapılacaktır.

3 — Nümune ve şartname her gün Komisyonda görülebilir. İstekliler ilk teminat vesair belgelerini havi kapalı zarflarını belli vakitten bir saat evveline kadar Komisyona vermiş bulunmalıdırlar. (3718)

Kilo		Beher kilosu tahmini	Tahmin bedeli	İlk teminatı
		Kuruş K.	Lira K.	Lira K.
4500	Çoraplık pamuk ipliği.	150	6750	506 25

İSTANBUL BELEDİYESİ İLANLARI

İstanbulun Tayyare ile Fotograflarını alacak Tayyarede kullanılmak üzere hepsine 1065 lira değer konulan 2300 kilo tayyare benzin ile 250 kilo vakum yağı açık eksiltme ile alınacaktır. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülür. İsteklilerin 2490 No. lu kanunda yazılı vesika ve 80 liralık muvakkat teminat makbuz veya mektubiyle beraber 15 Temmuz 936 Çarşamba günü saat 15 de Daimî Encümende bulunmalıdır. (B.) (3671)

Edirnekapıda Tramvay caddesinde Haci Muhiddin mahallesinin Elvacı sokağında 2, ve 7 N. lı 1 ve 2 harita N. lı iki parça yol fazlası arsa satılmak üzere açık artırmaya konulmuştur. Birisi iki metre olan arsanın beher metre murabbaı 25 lira ve diğeri 32 metre olan arsanın beher metre murabbaı 6 lira fiat tahmin olunmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülür. İstekli olanlar 18 lira 15 kuruşluk muvakkat teminat makbuz veya mektubile beraber 23 Temmuz 936 perşembe günü saat 15 de Daimî Encümende bulunmalıdır. (B.) (3840)

FAYDALI BİLGİLER

Bugünkü Program

İstanbul

18: Hafif musiki (plâk); 19: Haberler; 19,15: Muhtelif plâklar veya retransmisyon; 20: Halk musikisi (plâk); 20,30: Stüdyo orkestraları; 21,30: Son haberler.

Saat 22 den sonra Anadolu Ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

Budapeşte

20,30: Radyo salon orkstrası; 21,10: Skeç; 23,10: Opera orkestrası; 24,20: Cazbant; 24,50: Fransızca haberler.

Bükreş

18: Orkestra; 19: Aktüalite; 19,15: Konserin devamı; 20,20: Şarkılar (plâk); 21,30: Piyano musikisi; 22,10: Şarkılar; 22,30: Haberler; 22,45: Küçük radyo orkestrası; 23,45: Haberler; 24: Konser nakli.

Moskova

18: Şarkılar 18,30: Dinleyicilerin istekleri üzerine parçalar; 19,30: Operet parçaları; 22: Yabancı dillerle neşriyat.

Varşova

20,30: Viyana musikisi 21,30: Senfonik konser; 23: Haberler; 23,20: Eğlenceli musiki; 24,25: Sözler; 24,40: Dans musikisi.

Prag

20,20: Halk şarkıları; 21,05: Hafif musiki; 21,50: Org musikisi; 22,15: Popüler konser (Çek filârmonisi); 23,15: Plâk.

Viyana

20,30: Yaylı aletler konseri; 22,35: Haftanın haber icmali; 23: Haberler; 23,10: Oda musikisi; 24,25: Eğlenceli musiki.

Belgrat

20,50: Muhtelif şarkılar; 21,20: Radyo piyesi; 22: (Na uranku) adlı opera piyesi; 23: Haberler; 23,20: Popüler şarkılar.

Sinemalar, Tiyatrolar

* HALK OPERETİ : Bu akşam saat 21,45 de Taksim bahçesinde (Sevda Oteli). Pek yakında (Rahmet Ef.)

Davetler, Toplantılar

MÜRETTİPLERİN GEZİNTİSİ

Türk Mürettipleri Cemiyetinden :

Cemiyetimiz tarafından Boğaziçi ve Adalara bir deniz gezinti tertip edilmiştir. 8. 8. 936 cumartesi günü yapılacak olan bu gezinti 15 den 24 te kadar sürecektir. Gezinti için Şirketi Hayriyenin 67 No. lu vapuru kiralanmıştır. Ayni zamanda mürettiplere müzaheret teşkil edecek olan bu gezintiye kitap, mecmua ve risalelerin okuyucuları ve bütün münevverlerin iştirakleri beklenmektedir.

Hastane telefonları

Cerrahpaşa hastanesi	21693
Gureba hastanesi Yenibahçe	23017
Haseki kadınlar hastanesi	24553
Zeynep Kâmil hastanesi Üsküdar	60179
Kuduz hastanesi Çapa	22142
Beyoğlu Zükûr hastanesi	43341
Gülhane hastanesi Gülhane	20510
Haydarpaşa Nümune hastanesi	60107
Etfal hastanesi Şişli	42426
Bakırköy Akıl hastanesi	16.60
Şark Demiryolları Sirkeci	23079
Devlet Demiryolları Haydarpaşa	42145

İtfaiye Telefonları

İstanbul İtfaiyesi	24222
Kadıköy itfaiyesi	60020
Yeşilköy Bakırköy Büyükdere Üsküdar itfaiyesi	50625
Beyoğlu itfaiyesi	44640

Büyükada, Heybeli Burgaz, Kmalı mm takaları için telefon santralındaki memura vangm demek kâfidir.

Müracaat yerleri

Deniz yolları acentesi Telefon	42362
Akay (Kadıköy iskelesi)	43732

Çabık sıhhi yardım teşkilâtı

Bu numaradan imdat otomobili istenir	44908

Yaralanan kadın

Balıkesir, (Tan) — Sındırgı Gölcük kamununun Eşmedere köyü halkından Halil kızı Zehra ve Armutlu köyünden Ismail biribirlerile kavga etmişler ve Zehra yediği dayağın tesirile bir gözü kapanmış ve kaşı da yarılmıştır.

Yaralı hemen hastaneye kaldırılmıştır.

* Balıkesir, (Tan) — Sındırgı ilçesine sekiz on gündenberi fasılasız yağan yağmurlar yüzünden zürra çalışamamakta ve harman işleri bu yüzden yüzüstü kalmaktadır. Çok nefis olan Sındırgı ilçesinin tütünleri yağmurdan toplanamamakta ve toplanmışlar da kurutulamamaktadır.

Çorum, Menot köylerinin bazı yerlerine düşen dolu, rastladığı tütün ürünlerini tahrip etmiştir.

Yıldırım birini öldürdü

Balıkesir, (Tan) — Kepsut kamununa bağlı Nusret köyüne yağan şiddetli yağmurlar arasında düşen bir yıldırım 22 yaşlarındaki Zekiyeye çarparak zavallı kızcağızı simsiyah bir hale getirmiştir.

Her gün bir Hikâye

BIR PAZAR TATILI

Pazar tatilini geçirmek üzere, cumartesi günü, öğleden sonra işten çıkar çıkmaz Boğaziçinin — nerede olduğunu söylemiyeceğim — Rumeli yakasındaki tenha otellerden birisine gitmiştim. Fakat, alelûsul, yağmur başlamış ve bütün gün odada kapalı kalmak mecburiyetinde kalmıştım. Otelde tek başıma idim, diyemem, çünkü ecnebi olduğu halinden belli bir kadın, genç, ve ne yalan söyliyeyim, güzel bir kadın da, benimle beraber otelde idi. Fakat halinde bir acayiplik vardı. Çünkü, hem çekingen davranıyor, hem de gizli gizli bana bakıyordu. Evvelâ, onun tedavi için buralara gelmiş bir sinir hastası olduğunu zannettim. Sonra, omuzundaki çantadan ve kıyafetinin orijinalliğinden onun bir ressam olduğunu anlayınca...

Fakat işte bana doğru geliyordu:

— Affedersiniz, dedi, canınız sıkılıyor değil mi?

— Evet.

— Benim de... Ister misiniz beraber sıkılalım.

— Hay hay...

— O halde müsaade ediniz de sizin bir resminizi yapayım.

Razı oldum. Karşısına geçtim. O da çantasını açtı, içinden boyalar çıkarıp, odasından getirdiği bir tual üzerine, bana harikulâde gözlerle bakarak, resmimi yapmağa başladı.

Tualin üzerine resmimi nasıl yaptığını görmeği pek istiyordum. Fakat bir türlü cesaret edip kalkamıyor ve meraktan da sinirleniyor, vücudumun şurasında, burasında karıncalanmalar duyuyordum.

Böylece nekadar kaldım, bilmem. Nihayet o:

— Oldu. Hem de bir harika... Muhakkak bir şaheser!

Diyerek yerinden fırladı ve beni yaptığı tabloyu görmeğe çağırdı. Helecanla gittim. Ne göreyim? Tualin üzerinde Pazarola Hasan Beyin başından daha büyük, onun saf yapmağa çalıştığı aptal gülüşünden daha aptal bir sırıtışla bir kafa. Fakat şayanı hayrettir, bu, bendim. Bana benzer birçok ifadeleri vardı.

Kıpkırmızı kesilerek tabloya ve tabloyu yapana sırtımı döndüm. Vakur yapmağa çalıştığım adımlarla odama çıktım.

Biraz sonra kapıma vuruldu. "Giriniz" dedim. Kimse girmedi. Fakat bir daha vuruldu. Çıkıp açtım. Koridorda ressam kız duruyordu. Bana, iri gözlerle bakıyordu. Bakışlarında bir yalvarış, af talep eden bir mana vardı. Bana:

— Kızdınız mı?

Dedi.

— Hayır!

Dedim. O kadar sevindi ki, az kalsın boynuma atılacaktı. Fakat kendini tuttu ve "Teşekkür ederim" diyerek gitti, bitişik odaya girdi.

O akşam ,rahat uyuyamadım. Gece yarısına doğru, bitişik odadan bir ses duydum:

— Allah belânı versin, musibet hayvan, seni yakalamadan uyuyamıyacağım.

Ve sonra devrilen sandalyeler ve birtakım gürültüler.

Kalktım. Elektriği yakmadan bitişik odanın duvarına doğru yürüdüm. Çünkü orada bir kapı vardı, kapının altından, aralıklarından bir ışık giriyordu. Maksadım, içerisini gözetlemekti. Lâkin anahtar deliğine gözümü uyduracağım sırada, kaşımın üzerine sert bir cisim çarptı ve başımı kaldırdım. Bu çarpan, kilidin üzerinde duran anahtardı. Ne kadar hafif olsa, yaptığım gürültü, bitişik odadan duyulmuştu. Ressam kız seslendi:

— Kim o?

Cevap vermek mecburiyetinde idim.

— Benim, dedim, ne oluyorsunuz?

— Aman, dedi, bir sıçan var odada, korkudan uyuyamıyorum. Lûtfen geliniz de arıyalım.

Anahtarı çevirdim, içeri girdim.

*

Ertesi gün, otelci, hesabı getirince şaşırıp kalmıştım. Başımı kaldırıp ona bakınca, onun babacan bir tavırla, bıyık altından güldüğünü gördüm. Çünkü, hesabın altında on liralık bir ilâve vardı. Sesimi çıkarmadım. Ödedim.

Geçen hafta, dostlarımdan birisi, bana:

— Pazarı geçirmek için nereye gideyim?

Diye sordu. Ona bu otelin adresini verdim, benim oturduğum odanın numarasını da söyliyerek:

— Eğer, dedim, bitişik odada bir gürültü işitirsen hiç tereddüt etmeden kapısını aç, içeri gir.

Dostum, bana tuhaf tuhaf baktı, fakat sözlerimi dinledi. Lâkin üç gün sonra onu görünce:

— Allah belânı versin, dedi, söylediğin gibi yaptım. Fakat içeri girer girmez bir feryattır koptu, bütün otel halkı üzerime yüklendi.

— Neden?

— İçerde altmış yaşında bir acuze vardı.

Istanbul Asliye Mahkemesi Birinci Ticaret Dairesinden : Mahkemece satılmasına karar verilip Istanbul Iskân müdürlüğünün Sarayburnu anbarında mevcut ve beherinde 120 ser Cam bulunan 300 sandık 0,32,5 ve 0,27 ebadında ve bir buçuk milimetre kalınlığında Yunan malı camı almak isteyenlerin Ikinci artırma günü olarak tayin edilen 14-7-936 salı saat 10 dan 11 e kadar yukarıda ismi geçen anbarda bulunmaları ilân olunur. (24265)

Sümer Bank
Umumî Müdürlüğünden
Münakasa tehiri

Safranbolu civarında Karabükde kurulacak Demir Fabrikalarına ait şehir inşaatı hakkında 8. 7. 936 Çarşamba saat 14 de Ankara Ziraat Bakası binasında Sümer Bank merkezindeki komisyonda yapılacağı evvelce ilân edilmiş olan münakasa inşaatın vüsatinde yapılan bazı tadilât dolayısiyle tehir edilmiştir.

Yeniden yapılacak münakasanın günü ayrıca ilân edilecektir.

5095

Adliye Vekâletinden

Maaşları 12 liradan 25 liraya kadar olan Kaza İcra Memurluklarile Vilâyet İcra Memur Muavinliklerine orta tahsili bitirmiş ve mahkeme ve adliye dairelerinde en aşağı üç sene muvaffakiyetle hizmet etmiş ve yaşı 35 şi geçmemiş olan Başkâtip ve kâtiplerden talip olanların icra ve iflâs kanunu, icra kanunu tatbikatı ile kanunu madeni ve borçlar kanunu ve hukuk usulü muhakemeleri kanunundan vekâlette 15 Temmuz 936 Çarşamba günü imtihanları icra edileceğinden yukarıda yazılı şartları haiz olduklarına dair vesikalarile birlikte Zat İşleri Umum Müdürlüğüne müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. (1608) (3777)

3 üncü icra memurluğundan

Ahmet Hulûsi varislerinin uhdei tasarruflarında olup Emniyet Sandığına birinci derecede ipotek olan ve tamamına 18954 lira kıymet takdir edilen Bakırköy Osmaniye Çoban çeşmesi sokağı tapu kaydına nazaran 22, 24, 28, 30, 32, 34, 26, 26, 28, 24 ve takdiri kıymet raporuna nazaran yeni numaraları 13, 1, 3, 7, 5, 9, 11 numaralarla murakkam şarkan tarik garben fildamı ve bazen tarik şimalen İncirli çiftliğine giden tarik cenuben Fatma Nimet hanım bağı ile mahduttur. Maa bahçe bir kâgir ahır bir ma samanlık, oda 6 ev aa ahır yarım kâgirdirler.

Yeni 13 No. lu hane :

Zemin kat: kârgirdir üst katları ahşap haricen ve içinin tavanı ve kapıları yağlı boyalı üst katta iki şahniş zemin kat pençereleri demir parmaklıdır. Zemin katı bir sofa üzerinde 3 oda 1 helâ zemini çinko döşeli bir gusulhane zemini kırık kırmızı çini döşeli mutfak bir merdiven altı. Birinci kat: bir sofa üzerine 3 oda bir kiler bir helâ. İkinci kat: çatı olup önünde üstü örtülü balkonu havi bir salonu olup evin ittisalinde bir taş kümesi vardır.

Çoban çeşme caddesinde 1 No. lu hane.

Zemin katı: Kâgir üst katlar ahşap olup zemin katında bir kat kömürlük ve hanenin altında bir koridor üzerine 3 oda bir helâ ve bir merdiven altı. Üst kat: bir sofa üç oda çinko döşeli balkon bir helâ bir kiler. Çatı katı: bir salon mevcut olup dahilen tamire muhtaçtır. Zemin kat pençereleri demir parmaklıklı ve bu evin ittisalinde taş 3 göz ahır ve bir mekân vardır. Ayrıca 2 koyun ağılı ve ahşap çoban odası vardır. Ayrıca divarları taş iki kattan ibaret üstü samanlık altı zemini kaldırım döşeli ahır ve ayrıca üstü samanlık olan zemini çimento döşeli üç göz ahır mevcuttur.

3 No. lu taş bina;

Bir kat olup toprak avlu iki oda bir helâyi havidir.

5, 7, 9, 11 No. lu evlerin zemin katları kâgir üst katları ahşap olup her birinin zemin katlarında birer sofa birer oda ikisinin zemini çimento diğer ikisinin kırmızı çini döşeli birer mutfak birer helâ birer merdiven altı üst katlarda birer sofa üzerine üçer oda birer helâ 01,3 numaradan maadasında büyük ahırlarda elektrik tesisatı vardır. Arazinin kısmı azamî ahşap direklerle ve tellere istinat ettirilmiş dört beş senelik bağ olup kütüklerden 8000 adedi aşılı 7000 aşısız Amerikan çubuğu olmak üzere 15000 kadardır. Nevileri vaçuş, altıntaş, Hafızali, kadınparmağı ve şiralıktır. Bundan maada ayrıca vişne, kaysı, armut, incir fidanları ve sair ağaçları biri ve artizyen ve biri bostan dolabı olmak üzere ve bir büyük arazi sulamağa mahsus havuz vardır. 13 No. lu hanenin önünde divarla tahkim edilmiştir. Ve arazinin mühim bir kısmı kuru divarla çevrilmiştir. Heyeti umumiyesi 31212 metre murabbaı olup 1192 metre murabbaı bina zemini olan gayrimenkulün heyeti umumiyesi açık arttırmaya vazedilmiş olduğundan 10-8-936 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede birinci arttırması icra edilecektir. Arttırma bedeli kıymeti muhammenenin yüzde 75 ni bulduğu takdirde müşterisi üzerinde bırakılacaktır. Aksi takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün müddetle temdit edilerek 25-8-936 tarihine müsadif salı günü saat 14 ten 16 ya kadar keza dairemizde yapılacak ikinci açık arttırmasında arttırma bedeli kıymeti muhammenenin yüzde 75 ni bulmadığı takdirde satış 2280 No. lu kanun ahkâmına tevfikan geri bırakılır. Satış peşindir. Arttırmaya iştirak etmek isteyenlerin kıymeti muhammenenin yüzde 7,5 nispetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamil bulunmaları lâzımdır. Hakları Tapu sicilli ile sabit olmıyan ipotekli alacaklarda diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını evrakı müspiteleri ile birlikte ilân tarihinden itibaren nihayet 20 gün zarfında birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları Tapu sicilli ile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi, tenviriye, tanzifiyeden mütevellit Belediye rusumu ve Vakıf icaresi ve 20 senelik Vakıf icaresi tavizi bedeli müzayededen tenzil olunur. Daha fazla malûmat almak isteyenler 25 - 7 - 936 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık bulundurulacak arttırma şartnamesi ile 34/1272 No. lu dosyaya müracaatla mezkûr dosyada mevcut vesaiki görebilecekleri ilân olunur. (3810)

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

İdareleri İstanbul Levazım Âmirliğine bağlı müesseseleri için 22 ton kaşar peyniri 23 Temmuz 936 perşembe günü saat 15,30 da Tophanede Satınalma Komisyonunda kapalı zarfla alınacaktır. Tahmin bedeli 12100 liradır. İlk teminatı 907 lira 50 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile tekliflerini ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (33) (3827)

*

İdareleri İstanbul Levazım Âmirliğine bağlı müesseseler için 42 ton beyaz peynir 23 Temmuz 936 Perşembe günü saat 15 de Tophanede Satınalma Komisyonunda kapalı zarfla alınacaktır. Tahmin bedeli 14700 liradır. İlk teminatı 1102 lira 50 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile tekliflerini ihale saatinden ibr saat evvel komisyona vermeleri. (34) (3828)

*

İdareleri İstanbul Levazım Âmirliğine bağlı müesseseler için 117500 kilo meşe kömürü 23 Temmuz 936 Perşembe günü saat 14,30 da Tophanede Satınalma Komisyonunda açık eksiltme ile alınacaktır. Tahmin bedeli 3525 liradır. İlk teminatı 264 lira 37 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile belli saatte komisyona gelmeleri. (35) (3829)

Beyoğlu Sulh Mahkemeleri Baş Yazganlığından : Belkis, Nikola Dolas ve Markonun müştereken mutassarıf oldukları Ayazpaşada Fatma Hatun mahallesinin Atik Gümüş Suyu Cedit Izzet paşa sokağında eski 7-9 ve yeni 28/5 ve 28/6 sayılı ve 28/5 numaralısı 6600 lira ve 28/6 numaralısı 8820 lira muhammen kıymetli müfrez iki arsanın temamı şuyuun izalesi için açık arttırmaya konulduğundan 10-8-936 pazartesi günü saat 15 den 16 ya kadar Beyoğlu Sulh Mahkemesi Başyazganlığınca müzayede ile satılacaktır. Arttırma bedeli muhammen bedelin yüzde 75 ini bulursa o gün ihale edilecektir. Bulamadığı taktirde 15 ci günü gelen 25-8-936 salı günü saat 15 ten 16 ya kadar icra olunacak ve en çok arttırana ihale edilecektir. 1 — Arsaların evsafı mahkeme baş yazganı nezdindeki 936/23 numaralı dosyada yazılı olduğundan anlamak isteyenler oradan okuyabilirler. 2 — Ihaleye kadar birikmiş maliye, belediye vergileri, vakıf icaresi, tellâliye ve 20 senelik evkaf taviz bedeli müşteriye aittir. 3 — Arttırmaya girmek isteyenler muhammen bedelin yüzde 7,5 u nisbetinde teminat akçesi veya ulusal bir bankanın teminat mektubunu getirmeleri şarttır. 4 — Arttırma bedeli ihaleden itibaren yirmi gün içinde mahkeme kasasına yatırılacaktır.Aksi taktirde ihale bozularak farkı fiyat, zarar ve ziyan, faiz bilâ hüküm kendisinden alınacaktır. 5 — 2004 numaralı icra ve iflâs kanununun 126 cı maddesine tevfikan gayri menkul üzerindeki ipotek sahibi alacaklılar ile diğer alâkalılar gayrimenkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını ispat için ilân gününden itibaren 20 gün içinde evrakı müspiteleri ile birlikte satış memuruna müracaat etmelidir. Aksi taktirde hakları tapu kütüğile sabit olmayanlar satış parasının paylaşmasından hariç kalırlar. 6 — Şartname mahkeme divnhanesinde herkesin görebileceği yere asılmıştır. Fazla malûmat almak isteyenlerin 936/23 sayısı ile Baş yazganlığa müracaatları ilân olunur. 7 — Gayri menkulün hissedarlarından yalnız Marko Langasın hissesi ipoteklidir. (24248)

İstanbul Komutanlığı Satınalma Komisyonu ilânları

Topçu Atış Okulu için 162 numaralı Ordu emirnamesindeki evsaflara uygun olmak üzere 24 Temmuz 936 Cuma günü saat 11 de on sekiz baş binek hayvanı açık eksiltme ile alınacaktır. Beher hayvanın muhammen fiatı 135 lira olup ilk teminatı beher hayvan için on lira on iki kuruş ve mecmuu için 182 lira 25 kuruştur. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonda görülebilir. Hayvanı olupta satmak isteyenlerin hayvanları ve ilk teminat makbuz veya mektublarile birlikte vakti muayyeninde Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (3822)

*

İstanbul Komutanlığı Birlikleri ihtiyacı olan (50.000) kilo sade yağı 24-7-936 Cuma günü saat 15 de kapalı zarfla alınacaktır. Muhammen tutarı 38,500 liradır. İlk teminatı 2,888 liradır.Şartnamesi Komisyonumuzda 250 kuruş mukabilinde verilir. İsteklilerin ilk teminat mektup veya makbuzlarile 2490 sayılı kanunun 2. 3 cü maddelerinde yazılı vesaikle birlikte teklif mektublarını ihale vaktinden en az bir saat evveline kadar Fındıklıdaki Komutanlık Satınalma Komisyonuna vermeleri. (3820)

*

İstanbul Komutanlığı Birlikleri senelik ihtiyacı olan (568) ton tutuşturma odunu 24-7-936 Cuma günü saat 15,30 da kapalı zarfla alınacaktır. Muhammen tutarı 5680 liradır. İlk teminatı 426 liradır. Şartnamesi her gün Komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin ilk teminat makbuz ve ya mektublarile 2490 sayılı kanunun 2 ve 3. cü maddelerinde yazılı vesaikle beraber ihaleden en az bir saat evveline kadar teklif mektublarını Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (3821)

Tasfiye halinde bulunan

İstanbul Telefon

Türk Anonim Şirketi

İkinci ilân:

26 Mayıs 1936 tarihinde toplanmış olan Istanbul Telefon Türk Anonim Şirketi hissedarlar Heyeti Umumiyesi tarafından verilen karara tevfikan ve Satın Alma mukavelenamesini tasdik eden 3026 numaralı kanunun, 17 Haziran 1936 tarih ve 3332 numaralı Resmî Gazetede intişarı üzerine mezkûr şirket, 17 Haziran 1936 tarihinden itibaren münfesih olmuş ve tasfiye haline girmiştir.

E. E. Ford ve A. Biliotti müçtemian ve münferiden hareket etmek selâhiyetile Şirketin tasfiye memurları tayin edilmişlerdir.

Ticaret kanununun 445 nci maddesine tevfikan, Şirketin alacaklıları alacaklarını tespit ettirmek üzere Şirketin Istanbul'da Birinci Vakıf hanında kâin merkezine niha yet bir sene zarfında müracaat etmeğe davet olunurlar.

Işbu ilân en çok birer hafta fasıla ile üç defa neşredilecek ve yukarda bahsi geçen bir senelik müddet a : üçüncü ilân tarihinden itibaren başlıyacaktır.

Tasfiye memurları
4979

ZAYI — 12-8-933 tarih ve 5/49 sayılı Pendikdeki eczaneme aid ruhsatnameyi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü kalmıyacağını ilân eylerim.

Eczacı Halil Asaf

İSTANBUL DÖRDÜNCÜ İCRA MEMURLUĞUNDAN :

Eminenin Emniyet Sandığına birinci derecede ipotekli olup temamına yeminli üç ehli vukuf tarafından (1949) lira kıymet taktir edilen Boğaziçinde, Beylerbeyi mahallesinin Çamlıca caddesinde eski 27 yeni 47, 47/1 numaralı bir tarafı Ayşe Zülfiye veresesi ev ve bahçesi, bir tarafı Ayşe Zülfiye veresesi ev ve yolu, bir tarafı bahriye mütekaidi İhsan zevcesi evi, ve tarafı rabii yol ile mahdut.

Zemin katında: Zemini çimento ve iki gömülü küpü olan bir taşlık, (buradan bir kapu ile diğer kısma geçilir.) Birinci katta: bir sofa üzerinde iki oda, zemini malta döşeli, bahçeye kapusu ve içinde ayrıca bir sandık odası olan diğer bir oda, ikinci katta: bir sofa üzerinde birinde yük dolabı olan üç oda, bir sabit dolab, bir helâ, Bahçesinde: Erik, ayva, incir ağaçları ve istinat dıvarlı ön bahçesi olan ve ayrıca bir kuyusu, 47/1 numaralı kısmında: zemini malta döşeli bir taşlık ve bir helâsı bulunan (buradan birinci kattaki odaya çıkılır.) umum sahası 173 m2 olup 74 m2 bina ve geri kalanı bahçe olan, zemin kat pençereleri demir parmaklıklı ve ikinci katta iki çıkma mevcut bulunan bir evin tamamı açık arttırmaya vazedilmiş olduğundan 10-8-936 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede birinci arttırması icra edilecektir. Arttırma bedeli kıymeti muhammenenin yüzde 75 ni bulduğu takdirde müşterisi üzerinde bırakılacaktır. Aksi takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün müddetle temdit edilerek 25-8-936 tarihine müsadif salı günü saat 14 ten 16 ya kadar keza dairemizde yapılacak ikinci açık arttırmasında arttırma bedeli kıymeti muhammenenin yüzde 75 ni bulmadığı takdirde satış 2280 No. lu kanun ahkâmına tevfikan geri bırakılır. Satış peşindir. Arttırmaya iştirak etmek isteyenlerin kıymeti muhammenenin yüzde 7,5 nispetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamil bulunmaları lâzımdır. Hakları Tapu sicilli ile sabit olmıyan ipotekli alacaklarda diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını evrakı müspiteleri ile birlikte ilân tarihinden itibaren nihayet 20 gün zarfında birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları Tapu sicilli ile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi, tenviriye, tanzifiyeden mütevellit Belediye rusumu ve Vakıf icaresi ve 20 senelik Vakıf icaresi tavizi bedeli müzayededen tenzil olunur. Daha fazla malûmat almak isteyenler 20 - 7 - 936 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık bulundurulacak arttırma şartnamesi ile 934/3199 No. lu dosyaya müracaatla mezkûr dosyada mevcut vesaiki görebilecekleri ilân olunur. (3814)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden

4212	kilo	ıskarta	çul
1907	„	„	kanaviçe
3265	„	„	ip
1219	„	yamalık	kanaviçe
590	„	„	çul

Yukarda cins ve mikdarları yazılı malzeme 30-7-936 tarihine raslayan Perşembe günü saat 10 da pazarlıkla satılacaktır. İsteklilerin malları görmek üzere her gün Ahırkapı Bakım Evine ve pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte yüzde 15 güvenme paralariyle birlikte Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesi Müdürlüğündeki Satış Komisyonuna müracaatları. (3550) 4921

Müskirat Fabrikaları için şartnamleri mucibince 169 küsur metre Mik'abı sandıklık tahta pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlık 15-7-936 Çarşamba günü saat 15 de yapılacağından isteklilerin yüzde 7,5 muvakkat güvenme paralariyle birlikte Kabataşda Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım satım Komisyonuna müracaat etmeleri. (3756) 5087

1 —	295,61 lira keşif bedelli	Feriye Tütün İşleme Evinde Eksper odaları tadilâtı.
	428,35 „ „ „	Feriye İşçi soyunma ve yıkanma yerleri tadilâtı.
	1089,02 „ „ „	Feriye Tütün İşleme Evinde sıva, badana, döşeme tamiratı, kiremit aktarması.
2 —	3[illegible]7 „ „ „	Şemsipaşa Tütün bakım evinde halâlarda yapılacak ilâveler ve lâvaboları.
	14[illegible] „ „ „	Şemşipaşa Tütün Bakım evinde dolaplara kapı açılması,
3 —	88,92 „ „ „	Bahariye Tütün İşleme evinde iki adet camlı kapıları.

Yukarıda keşif bedellerile yerleri yazılı inşaat ve tamiratın 10-7-936 tarihine raslayan Cuma günü saat 11 de ayrı ayrı pazarlığı yapılacaktır. İsteklilerin yüzde 7,5 muçakkat teminat paralariyle birlikte Kabataşda Levazım Şubesindeki Alım Satım Komisyonuna müracaatları. (3824)

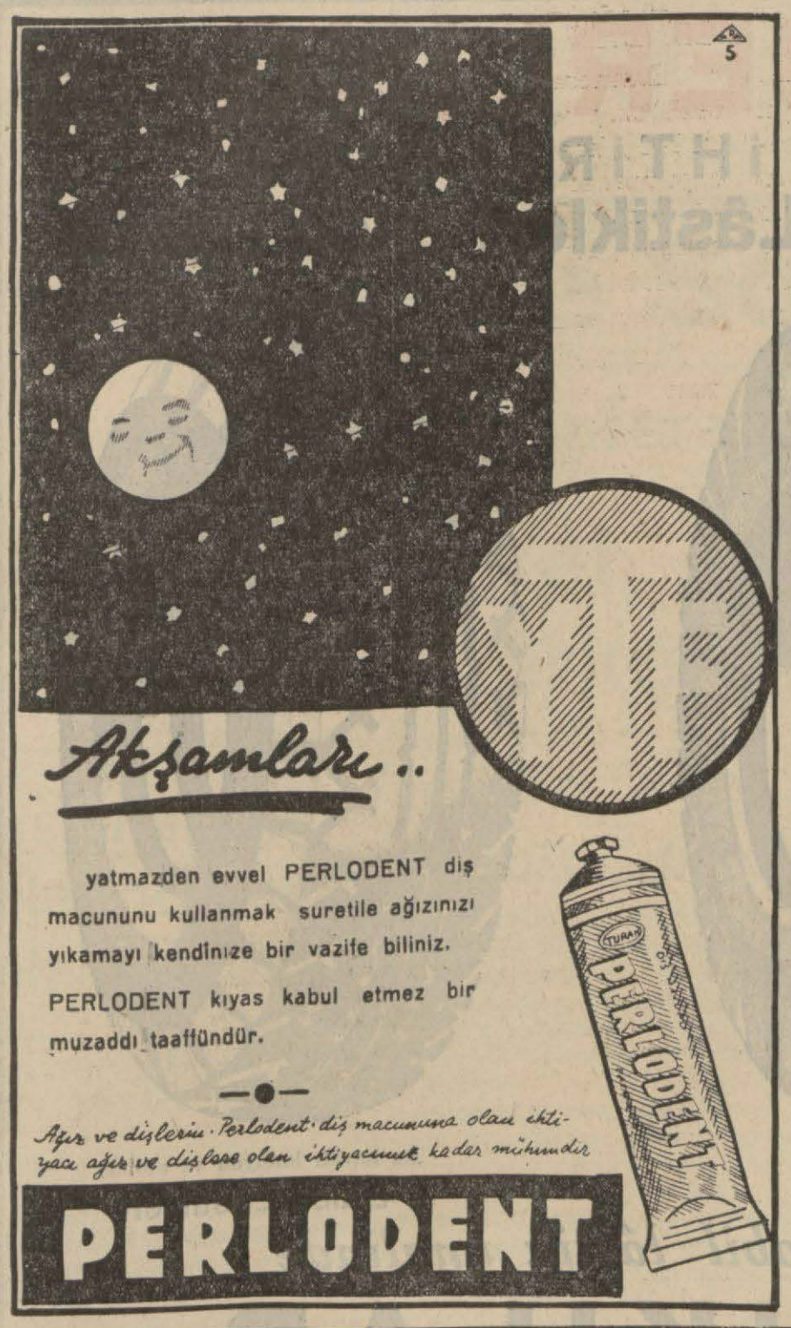

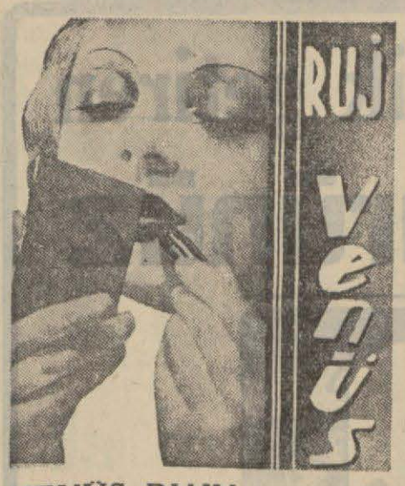

VENÜS RUJU :

Gayet cazib renklerile kullananları hayretlere düşürür ve 24 saat dudaklarda sabit kalır.

VENÜS KREMİ :

Terkibi, esrarlı, güzellik kremlerinin içinde en şayanı emniyet ve itimad olanıdır.

VENÜS PUDRASI :

Şık ve kibar familyaların rağbetini kazanan, narin ve nazik cildlileri teşhir eden yüksek evsafta eş siz pudradır.

VENÜS RİMELİ :

Venüs Rimeli ile tuvalet gören kirpikler kalblere ok gibi saplanır.

Beyoğlunda tanınmış ve maruf Karlman, N. Tarika, Şark Merkez ıtriyat ve tuhafiye mağazalarında satılır.

Deposu: Nureddin Evliya zade kimyevi ecza âlât ve ıtriyat ticarethanesi, Istanbul - Bahçekapı.

ANADOLU SİGORTA ŞİRKETİ

Bir milyondan fazla sermaye ve ihtiyatı tamamen memleketimizde bulunan

Yeni postahane karşısında Büyük Kınacıyan Han - Telefon: 24293-4

İtimad edebileceğiniz en büyük millî müessesemizdir

Sermayedarları: Türkiye İş ve Ziraat Bankaları

"TAN" gazetesinin 1000 liralık sigortalı abone teklifnamesi kuponu

No _____ Tarih : 8 - 7 - 1936

Adı, baba adı soy adı		
Doğduğu yer ve yıl		
İşi ve gücü		
Veresesi kimlerdir ?		
Ikametgâh Adresi		
Malûliyeti var mıdır, var ise neresinden malûldür?		
Nekadar zaman için abone olduğu		Başlangıcı ..... Sonu : .....

Bu kupona dercedilecek yazılar gayet okunaklı yazılmış olmalıdır.

İstanbulda Tan gazetesi sigorta servisine.

Gazetenizin 23 Nisan 1936 nüshasında yazılı şartlar dairesinde kazaya karşı 1000 liralık sigortalı abone yazılmak istiyorum. Aboneman bedeli gönderilmiştir. Sigorta muamelesinin yapılmasını dilerim.

15 kuruşluk pul ve Imza

İstanbul Harici Askeri Kıtaatı ilânları

Cinsi	Mıkdarı Ton	M.Bedeli Lira	İlk teminatı Lira	Ek.Şekli	Ek.tarihi	Saati
Arpa	300	9750	732	Kapalı	14-7-936	14
„	280	9100	683	„	„	15
„	196	6370	478	„	„	16
„	280	9100	683	„	15-7-936	14
„	395	12838	963	„	„	15
„	154	5005	376	„	„	16

Yukarıda yazılı arpalar ayrı ayrı ihale edilecektir. Şartnameler tatil günlerinden mada her gün KO. da görülebilir. Teklif mektubları 13, 14, 15 e kadar kabul olunur. Eksiltmeye iştirak edeceklerin belli gün ve saatta teklif mektubları teminatları ve kanunun 2, 3 üncü maddelerindeki vesikalarile birlikde Lüleburgazda Satınalma Komisyonuna müracaatları. (40) (3554) 4995

* * *

Kütahyadaki 497 bin 514 lira 15 kuruş bedeli keşifli inşaatın ihale gününde talipler Bayındırlık Bakanlığından alınacak vesikayı getirmediklerinden yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 20 Temmuz 936 pazartesi günü saat 15 tedir. İlk teminat 23 bin liradır. Şartname ve projelerle fennî şartnameleri M. M. V. Satınalma Komisyonundan 25 lira karşılığında alınır. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanun 2 ve 3 üncü maddelerin de yazılı belgelerle Bayındırlık Bakanlığından alınacak fennî ehliyetnameler ve behemehal verilmesi mecburî olan şartnamede yazılı vesikalar ve ilk teminat mektup ve makbuzları ile birlikte teklif mektublarını ihale saatinden en geç bir saat evveline kadar Anakarada M. M. V. Satınalma Komisyonuna vermeleri. (54) (3686) 5028

* * *

1 — 936-937 ders senesi Kuleli, Maltepe, ve Bursa liselerile Kırıkkalede ki Askerî San'at lisesine ve Konya Erzincan AS. Orta mekteblerine talebe alınacakdır.

2— Kabul şartları A.S.Lise ve orta mektebler talimatında yazılıdır. Bu talimat askerî mekteblerde ve askerlik şubelerinde görülebilir.

3 — İsteklilerin aşağıda yazılı hususları da göz önünde bulundurmaları lâzımdır.

A — Bütün mekteblerde kaydı kabul 1 Temmuz 936 da başlar ve 10 Ağustos 936 da biter. Müsabaka imtihanı da 15 Ağustosla 21 Ağustos arasında yapılır.

B — Mekteblerin bulundukları yerler haricindeki mevkilerde oturan isteklilerin 10 Haziran 936 dan 31 Temmuz 936 tarihine kadar bulundukları yerlerin Askerlik şubelerine müracaat etmiş olmaları lâzımdır.

C — Kabul şartlarını taşıyan istekliler evrâkını tamamlattırılıb askerlik şubeleri vasıtasile mektebe göndermeleri ve mekteblerden davet vaki olmadan hiç bir istekli mektebe gitmemelidir.

D — Müsabaka imtihanına girmek için davet edilen isteklilerin imtihan yapılacak yere kadar gitmek ve imtihanı kazanmayınca geri dönmek için yapacakları maraflar tamamen istekliye aittir. Bunun için de gidiş ve dönüş masrafını beraber götürmesi lâzımdır.

E — İstekli mektebe kabul edilmediği takdirde hiç bir hak iddia edemez ve bir sene terki tahsili olanlar da mektebe alınmazlar.

4 — Mektebler leylî ve meccanidir. Talebenin taşesinden başka giydirilmesi teçhizatı ve kitapları mektebe ait olduğu gibi ayrıca her ay bir miktar maaş da verilir.

5 — Askerî liseleri muvaffakiyetle bitirenlerden arzu edenler müsabaka imtihanına girerek kazandıkları takdirde mühendis ve fen memuru yetiştirilmek üzere Avrupaya tahsile gönderilir. (18) (3244) 4926

Heybeliada deniz lises Müdürlüğünden

Bu yıl Deniz Lisesinin 9 ve 10 sınıflarına aşağıdaki şartları taşıyan okullar alınacaktır.

1 — Türkiye Cumhuriyeti teb'ası olmak.

2 — Orta okul mezunu olmak. Çok eyi ve eyi derecede olanlar tercih olunur. "İkmale kalanlar alınmaz."

3 — Vücudu zinde ve sıhhatı yerinde olmak "dilde rekâketi olanlar alınmaz.,,

4 — Lise 9. sınıf için 15:17 yaşı arasında olmak ve 18 yaşına basmamış bulunmak

Lise 10 sınıf için 16:19 yaşı arasında olmak ve yirmi yaşına basmamış bulunmak.

5 — Yapılacak Sıhhî muayenede ve müsabaka imtihanında kazanmış olmak.

6 — Okul gece yatılı ve meccanidir. Mektebe girdikten sonra Yiyim, Giyim, kitap okul tarafından parasız temin olunur.

Getirilmesi mecburî olan kâğıtlar.

1 — Nufus cüzdanı.

2 — Mektep şehadetnamesi veya sınıf geçme derecesini gösterir tasdikname.

3 — Askerlik öğretmeninin mahrem raporu.

4 — Aşı kâğıdı.

5 — Altı adet vesika fotoğrafı.

6 — Dilekçe ve buna mümasil diğer kâğıtlar okul tarafından verilecektir.

Kayıt muamelesi 1 Temmuz 936 başlanarak 1 Ağustos 936 tarihinde bitecek ve bundan sonra müracaat edenlerin kâğıtları alınmıyacaktır. (3636) 4961

Gazetecilik ve Matbaacılık Türk Anonim Şirketi İdare Meclisinden :

Şirketimiz Heyeti Umumiyesinin görülen lüzum üzerine fevkalâde içtimaı 20-7-1936 pazartesi günü saat onbirde Şirketin Merkezi idaresi olan Istanbul'da Ankara caddesinde 100-102 numarada kâin Şirket binasında aktedileceğinden şirket hissedarları işbu içtimaa davet olunur.

RUZNAMEI MUZAKERAT :

Şirketin sermayesinin tenkisi :

Gerek esaleten gerek vekâleten en az (100) aded hisseye malik olup ta işbu fevkalâde heyeti umumiye içtimaında hazır bulunmak isteyen hissedarlar ticaret kanununun 371 inci maddesi mucibince içtima gününden bir hafta evvel sahip oldukları hisse senetlerini Şirket idare merkezine makbuz mukabilinde tevdie mecburdurlar. 4892

Juvantin Kanzuk

Saç Boyaları

Kumral ve siyah olarak sabit ve tabiî renk verir. Ter ve yıkanmakla çıkmaz. Yegâne zararsız ve tanınmış sıhhî saç boyasıdır.

INGILIZ KANZUK ECZANESI

Beyoğlu - Istanbul

Hastalık, ölüm ve pislik getiren
Fareleri öldürünüz

Macun ve buğday şeklinde olup büyük ve küçük her nevi fareleri, Sıçanları derhal öldürür- Tesiri kat'i dir. Fareler kokmaz

Buğday nevilerini serpmelidir. Macun olanlarını yağlı bir ekmeğe ve herhangi bir gıdaya sürerek farelerin bulunduğu yerlere koymalıdır. Kutusu 25 er, ikisi bir arada 40 kuruştur. Hasan Deposu :
ISTANBUL, BEYOGLU, ANKARA

Serginin En Büyük muvaffakıyeti

RADYOLİN — GRİPİN

Pavivonu tarafından kazanılmaktadır

Radyolin - Gripin paviyonunda Radyolin alan bayanlar

Çünkü : Daima Radyolini kullanan binlerce halk bu diş macununun nasıl hazırlandığını bizzat görmek üzere Radyolin paviyonuna koşmaktadır.

Çünkü : Gripin diş ve baş ağrılarına, soğuk alğınlıklarına karşı kullanılması o kadar itiyad haline gelmiş bir müstahzardır, ki sergide, hele bu yağmurlu ve gayritabiî havalarda akla evvelâ bir kutu Gripin almak gelmektedir.

Ziyaret etmeği unutmayınız

Sıhhat için bundan iyisi olamaz!

ENO'S, bütün dünyada sıhhatın en lâtif bir yardımcısı olarak tanınmıştır. Cihaz hazminin muntazam halini temin ve bu suretle mükemmel günlük sıhhatini tanzim eder.
Bugünden bir şişe ENO'S alınız. ENO'S'un yerini hiçbir mümasil müstahzar tutamıyacağına hemen kesbi kanaat edeceksiniz. Sonderece teksif edilmiş bir tuz olan ENO'S, granüle şeklinde olan mümasil müstahzarlardan daha çabuk ve daha kat'î bir tesir icra eder.
ENO'S almakda ısrar ediniz.

ENO' "Fruit Salt", "Sel de Fruit" ve "Meyva Tuzu" kelimeleri fabrika markası olarak tescil edilmiştir.

Eno's 'Fruit Salt'

«SEİBERLİNG» in
YENİ İHTİRAI OLAN
Buhar ile Lâstikleri islâh Usulü

Çok havalı kamyon Lâstikleri

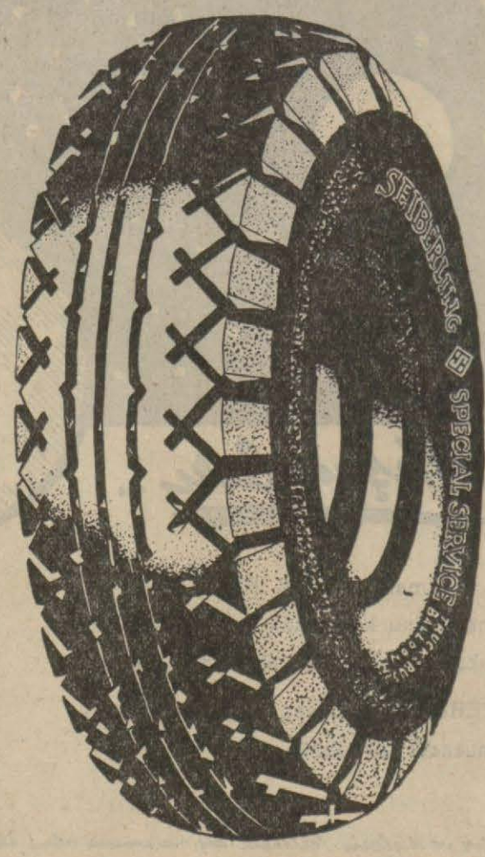

Az havalı kamyon ve otobüs Balon Lâstikleri

Otomobil lâstik imalinde

Büyük bir İNKILAB yarattı

Çünkü bu usul, otomobil lâstiklerinin ömrünü
Yüzde 30 nisbetinde artırdı
Bu usulü sırf SEİBERLİNG kullanıyor

Umum **SEİBERLİNG** lâstikleri bu usulle yapılmaktadır. istifadelerini bilenler daima **SEİBERLİNG** kullanmaktadırlar.

Sahibi: ŞÜKRÜ ARIÇ — Umumî Neşriyatı İdare Eden: S. SALİM
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş. — Basıldığı yer: TAN Matbaası